

ยุทธศาสตร์การ จัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๕

คณะกรรมาธิการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักนิติศาสตร์ตามศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๑

**ยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ประจำจังหวัดเลย พ.ศ. ๒๕๕๘**

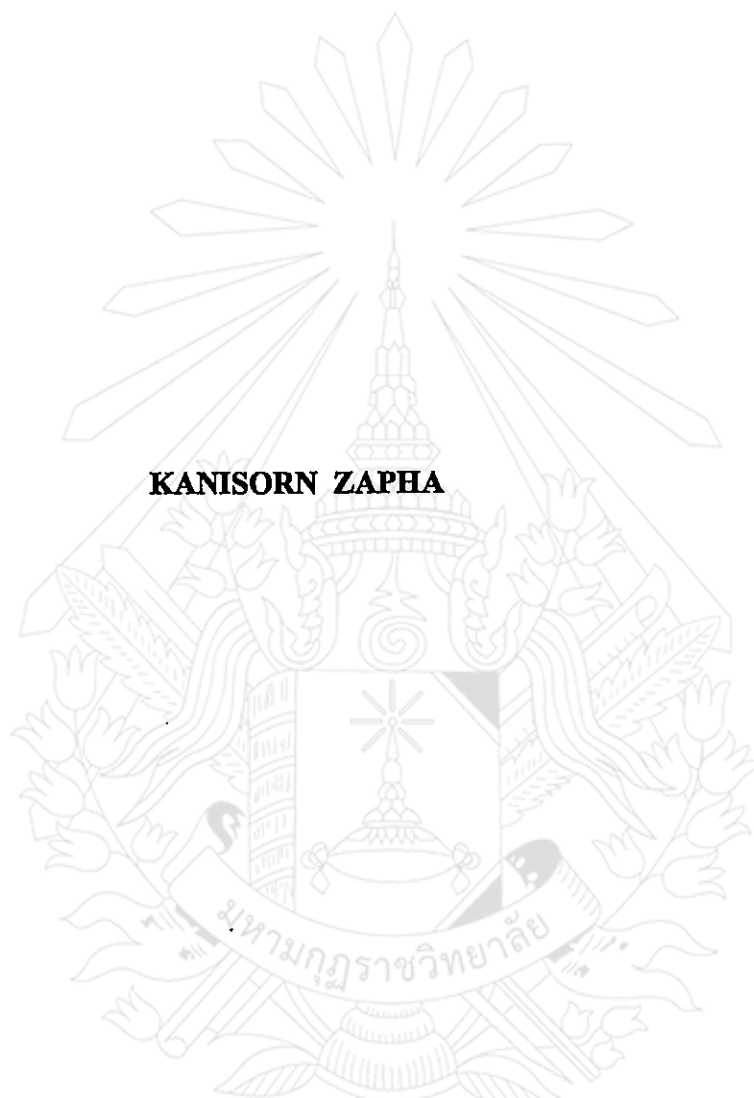

กณิสร์ ซาฟา

**สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๑**

B 10571

**THE STRATEGY FOR SENATOR ELECTION MANAGEMENT OF
LOEI ELECTION COMMITTEE B.E. 2549**

KANISORN ZAPHA

A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS

FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS

DEPARTMENT OF GOVERNMENT

GRADUATE SCHOOL

MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

B.E.2551 (2008)

หัวข้อสารนิพนธ์ : ยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการ
การเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย พ.ศ.2549

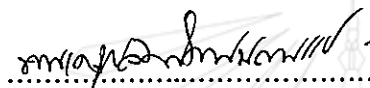
ชื่อนักศึกษา : นายคณิศร ชาทา

สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง

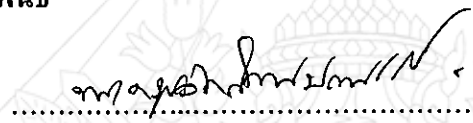
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภาสกร ดอกจันทร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

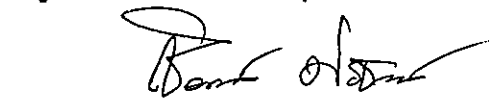
คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภาสกร ดอกจันทร์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไชยวุฒิ มนตรีรักษ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชินณพงศ์ ศรีจันทร์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : The Strategy for Senator Election Management of Loei Election
Committee B.E.2549

Student's Name : Mr.Kanisorn Zapha

Department : Government

Advisor : Asst. Emeritus Prof. Dr. Sukit Chaimusik

Co-Advisor : Asst. Prof. Phasakorn Dokchan

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

P. Sampipattanaviriyajarn
.....
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn) **Dean of Graduate School**

Thematic Committee

P. Sampipattanaviriyajarn
.....
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn) **Chairman**

S. Chaimusik
.....
(Asst. Emeritus Prof. Dr.Sukit Chaimusik) **Advisor**

Phasakorn Dokchan
.....
(Asst. Prof. Phasakorn Dokchan) **Co-Advisor**

Chaiwut Montreerak
.....
(Asst. Prof. Chaiwut Montreerak) **Member**

Chissanapong Sonchan
.....
(Asst. Prof. Chissanapong Sonchan) **Member**

หัวข้อสารนิพนธ์	: การศึกษายุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย
ชื่อนักศึกษา	: นายคณิศร ขาพา
สาขาวิชา	: รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาสกร คอกจันทร์
ปีการศึกษา	: 2550

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษายุทธศาสตร์ในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดเลยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ด้านการบริหารกลาง ด้านบริหารการเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วม ด้านสืบสวนสอบสวน และ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ การกำหนดยุทธศาสตร์ในการจัดการเลือกตั้งครั้งต่อไป

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ใช้ประชากรกลุ่มตัวอย่าง 137 คน และได้เก็บแบบสอบถามคืนมา จำนวน 137 คน ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ 14 อำเภอ จังหวัดเลย ระหว่างเดือน ตุลาคม – ธันวาคม 2550 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น มีจำนวน 64 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

ประชากรมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย โดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านบริหารการเลือกตั้งอยู่ในระดับดี ด้านสืบสวนสอบสวน อยู่ในระดับพอใช้ ด้านบริหารกลางอยู่ในระดับพอใช้ และด้านการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับพอใช้

ประชากรมีข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขและเป็นแนวทางในการกำหนด ยุทธศาสตร์ในการดำเนินการจัดการเลือกตั้งต่อไป ด้านการบริหารกลาง คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดเลย ควรที่จะต้องบริหารงานในการเลือกตั้งในเชิงรุก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ มีกรอบและเป้าหมายในการดำเนินงานที่ชัดเจน การสั่งการและเงื่อนไขไม่สอดคล้องกัน หนังสือสั่งการมีมากเกินไปแต่ไม่สอดคล้องกับเงื่อนไขเวลาที่ใช้ในการเลือกตั้ง เช่นการแจ้งขอลงทะเบียนขอ

ใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้านอกเขตจังหวัด ด้านบริหารการเลือกตั้ง เกี่ยวกับควรปรับปรุงแก้ไข
แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดส่งคู่มือ หรือเอกสาร กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องได้ศึกษา
เป็นการล่วงหน้า การจัดอบรมคณะวิทยากรสำหรับถ่ายทอดความรู้ให้กับ คณะกรรมการประจำ
หน่วยเลือกตั้ง (กปน.) เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย (รปภ.) ควรเน้นเรื่องการปฏิบัติตามระเบียบ
ให้มากกว่านี้ ด้านการมีส่วนร่วม เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งควรจะเน้นหอ
กระจายข่าวประจำหมู่บ้าน ควรประสานทุกภาคส่วนที่อยู่ในพื้นที่จ้งเลยเข้ามาช่วยเหลือ
ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในระบอบประชาธิปไตยและการเลือกตั้งแก่ประชาชนตลอดการ
ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ เพื่อให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ
สมาชิกวุฒิสภา(ส.ว.) ให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง ก่อนการเลือกตั้ง
ประมาณ 2 – 3 เดือน ด้านสืบสวนสอบสวน คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลยควรจัดตั้ง
ชุดสืบสวนสอบสวน ชุดเคลื่อนที่เร็ว ในการจับกุมผู้กระทำความผิดอย่างเพียงพอและทำเป็นคดีตัวอย่าง
ควรมีมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาคาการซื้อสิทธิขายเสียง โดยการแต่งตั้งประชาชนในหมู่บ้านอย่างน้อย
1-2 คน เป็นตัวแทนคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เพื่อสอดส่องดูแลการซื้อเสียง โดยตัวแทน
ดังกล่าวต้องผ่านการฝึกอบรม

Thematic Title : A Study of the Strategy for Senator Election Management of
Loei-Election Committee B.E. 2006

Student's name : Mr. Kanisorn Zapha

Department : Government

Advisor : Asst. Emeritus Prof. Dr. Sukit Chaimusik

Co-Advisor : Asst. Prof. Phasakorn Dokchan

Academic Year : B.E. 2550 (2007)

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper (Independent paper) were 1) to study the strategy for senator election management of Loei-election committee on central administration, election administration, participation, and investigation and 2) to study the recommendations about solution and improvement for providing election strategy next time.

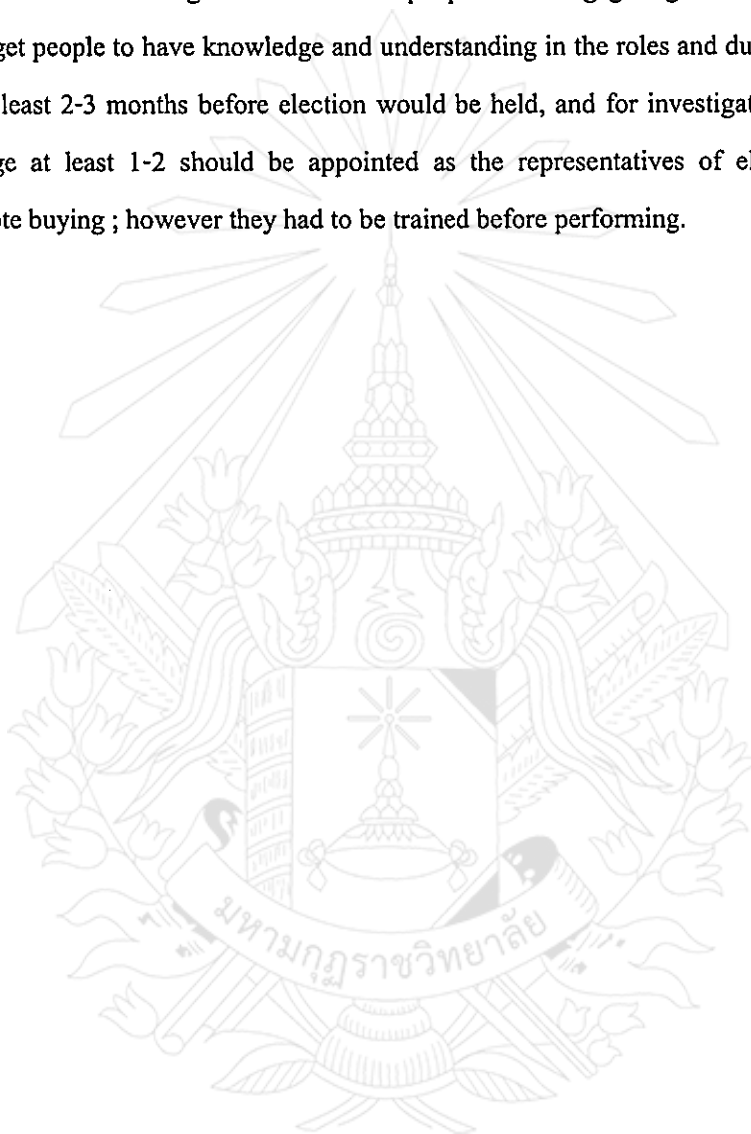
The population used in this study was 137 people who lived in the region of 14 districts in Loei province from October to December 2007, and the questionnaires were collected from all of them. The research instruments used in data collection was rating scale questionnaire which was consisted of 64 items was constructed by the researcher himself. The statistics used in analyzing were percentage, mean, and standard deviation.

The results of research were found as follows :

The population had opinion toward the strategy for senator election management of Loei-election committee at an average level on the whole. Considering the results of performance level ranged from high level to low level were found that the achievement on election administration was at a good level, investigation, central administration, and participation were at an average level.

The population expressed some recommendations in order to be used in solution and improvement, and be guidelines for organizing next election strategy on each activity as follows: there should be pushing approach, rapidity, efficiency, framework, and aim on practice clearly in central administration, for election administration there should be improving the way of

delivering election manuals or documents, and relating regulations to those concerned in connection for learning in advance. Giving the information about the procedure of election to the election committee of polling booth, and security officer. For the work of participation, there should be the maintenance of liaison in all divisions in Loei province in order to take part in giving information, democratic knowledge and election to people including giving information through other media to get people to have knowledge and understanding in the roles and duties of senator continuously at least 2-3 months before election would be held, and for investigation of the people in the village at least 1-2 should be appointed as the representatives of election committee to inspect vote buying ; however they had to be trained before performing.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีจากความเมตตาอนุเคราะห์ของครู อาจารย์หลายท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภาสกร คอกจันทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วม

ขอขอบพระคุณอาจารย์สมพบ อุกประโคน อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง และอาจารย์กรรณิกา ไวโสภา อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ที่ได้เมตตาสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางตลอด อันเป็นประโยชน์แก่ผู้ทำวิจัยเป็นอย่างมากในการเขียนสารนิพนธ์ฉบับนี้ด้วยดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาตรวจสอบและแก้ไขแบบสอบถาม โดยมี พระครูปริยัติ สัจจญาณ ดร.สุรพงษ์ พันชะโก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไชยวุฒิ มนตรีรักษ์ นายบุญธรรม ทองยานางสาวละอองดาว ชาทองยศ

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง คณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอทุกอำเภอในจังหวัดเลย เจ้าหน้าที่ช่วยเหลือคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอทุกอำเภอ และพนักงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณอาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัยทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้แสงสว่างทางปัญญาแก่ผู้วิจัย จนทำให้สารนิพนธ์สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณครอบครัวและเพื่อนๆทุกท่านที่ได้ส่งเสริมการศึกษาและให้กำลังใจมาตลอด จนทำให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คณิตสร ชาพา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ก
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญแผนภูมิ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ขอบเขตการวิจัย	4
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.5 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 ความเป็นมาของสมาชิกวุฒิสภาและอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดยุทธศาสตร์	18
2.3 ยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา	20
2.4 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด	26
2.5 ทฤษฎีการบริหารการเลือกตั้ง	31
2.6 ทฤษฎีการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย	42
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45
2.8 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย	56

บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	57
3.1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	57
3.2	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	57
3.3	การสร้างและทดสอบคุณภาพเครื่องมือ	58
3.4	การเก็บรวบรวมข้อมูล	59
3.5	การวิเคราะห์ข้อมูล	59
3.6	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	60
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
4.1	ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
4.2	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
ตอนที่ 1	การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	61
ตอนที่ 2	วิเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินการยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารกลาง ด้านบริหารการเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วม และด้านสืบสวนสอบสวน	65
ตอนที่ 3	วิเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินการยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย แนวทางในการแก้ไข และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	72
บทที่ 5	สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	76
5.1	สรุปผลการวิจัย	77
5.2	อภิปรายผล	81
5.3	ข้อเสนอแนะ	85
5.3.1	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	85
5.3.2	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	87
	บรรณานุกรม	88

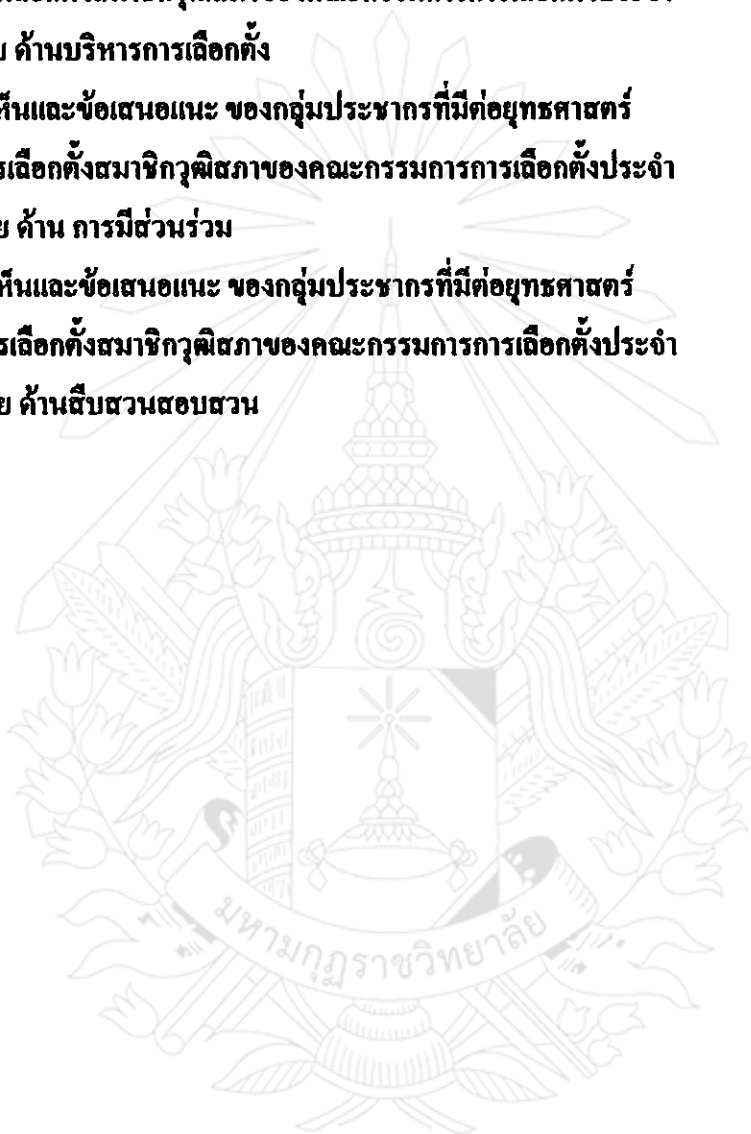
ภาคผนวก	92
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย	93
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือในการวิจัย	95
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย	101
ภาคผนวก ง แบบสอบถาม	103
ภาคผนวก จ ผลการหาค่า IOC ของแบบสอบถาม	114
ประวัติผู้วิจัย	118

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 รูปแบบของรัฐสภาไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2475 - 2540	9
ตารางที่ 2.2 ผลการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลย พ.ศ.2543	17
ตารางที่ 2.3 ผู้สมัครที่ได้รับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.2543	18
ตารางที่ 2.4 ผลการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลย พ.ศ.2549	26
ตารางที่ 2.5 ผู้สมัครที่ได้รับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.2549	26
ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	62
ตารางที่ 4.2 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	62
ตารางที่ 4.3 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา	63
ตารางที่ 4.4 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ	63
ตารางที่ 4.5 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้	64
ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนร้อยละของประชากรแยกตามประเภทการผลการจัดการเลือกตั้ง	64
ตารางที่ 4.7 ระดับผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดเลยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลยเป็นรายด้าน	65
ตารางที่ 4.8 ระดับผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดเลยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลยเป็นรายด้าน และรายชื่อ ด้านการบริหารกลาง	65
ตารางที่ 4.9 ระดับผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดเลยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ด้านบริหารการ เลือกตั้ง	67
ตารางที่ 4.10 ระดับผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดเลยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลยเป็นรายด้าน และรายชื่อ ด้านการมีส่วนร่วม	69
ตารางที่ 4.11 ระดับผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดเลยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลยเป็นรายด้าน และรายชื่อ ด้านสืบสวนสอบสวน	71

<p>ตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของกลุ่มประชากรที่มีต่อยุทธศาสตร์ การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดเลย ด้านการบริหารกลาง</p>	<p>72</p>
<p>ตารางที่ 4.13 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของกลุ่มประชากรที่มีต่อยุทธศาสตร์ การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดเลย ด้านบริหารการเลือกตั้ง</p>	<p>73</p>
<p>ตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของกลุ่มประชากรที่มีต่อยุทธศาสตร์ การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดเลย ด้าน การมีส่วนร่วม</p>	<p>74</p>
<p>ตารางที่ 4.15 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของกลุ่มประชากรที่มีต่อยุทธศาสตร์ การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดเลย ด้านสืบสวนสอบสวน</p>	<p>75</p>

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 2.1 โครงสร้างการบริหารจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลย

25

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองในระบอบประชาธิปไตย เป็นการปกครองที่อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน โดยประชาชนเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง ซึ่งประชาชนจะต้องปกครองตนเอง ออกกฎหมายเอง บริหารเอง แต่ประชาชนมีจำนวนมากไม่สามารถหาสถานที่และเวลาในการประชุมหารือกันได้ จึงต้องมีการเลือกตั้งมอบอำนาจให้บุคคลหรือคณะบุคคลไปทำหน้าที่แทนตน¹ การมอบอำนาจให้ใครก็ตามทำหน้าที่แทนเราจะต้องมอบด้วยความระมัดระวัง เพราะผลกระทบจากการที่เราใช้อำนาจในทางที่ผิด หรือไม่เกิดประสิทธิภาพจะส่งผลกระทบต่อตัวเรา ครอบครัว และสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 กำหนดให้การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคนที่เราต้องใช้สิทธิลงคะแนนในการเลือกผู้แทนเข้าไปทำหน้าที่ปกป้องผลประโยชน์และดูแลทุกข์สุขของประชาชน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ได้ให้ความสำคัญกับประชาชนเป็นอย่างมาก โดยถือว่าประชาชนเป็นรากฐานของการปฏิรูปการเมืองทั้งระบบ กล่าวคือได้กำหนดให้มีสาระสำคัญถึงการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเพิ่มขึ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนที่ต้องการให้การเมืองเป็นของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง²

นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญยังกำหนดสาระสำคัญถึงการปรับปรุงโครงสร้างทางการเมืองให้มีเสถียรภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เห็นได้จากรัฐธรรมนูญได้สร้างองค์กรตามรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่หลายองค์กร อาทิเช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลปกครอง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ

¹ศ.ดร.ลิขิต ชีร์เวทิน, **ประชาธิปไตย**, (กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยาพระบรมราชานุสาวรีย์, 2546), หน้า 8.

²สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) พุทธศักราช 2548**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2548), หน้า 28-35.

ทุจริตแห่งชาติ และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน โดยที่องค์กรเหล่านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบและควบคุมการใช้อำนาจรัฐ และเพื่อความโปร่งใสทางการเมือง

ด้วยเหตุนี้ รัฐธรรมนูญจึงได้กำหนดให้มี “คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)” ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากผู้ซึ่งมีความเป็นกลางทางการเมืองและมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ (มาตรา 136) โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีหน้าที่เป็นผู้ควบคุมและดำเนินการจัดหรือจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) สมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น รวมทั้งการออกเสียงประชามติ ให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม³

ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 121 กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) มาจากการเลือกตั้งโดยวิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ ตามหลักอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน จึงคล้ายกับในสภาสูงหรือวุฒิสภาของสหรัฐอเมริกาที่กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภาเป็นผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งมาจากประชาชนเช่นกัน

ในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภากฎหมายรัฐธรรมนูญกำหนดให้มีสมาชิกวุฒิสภาทั่วประเทศจำนวนสองร้อยคน และใช้เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง ซึ่งเท่ากับจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่จะมีได้ในแต่ละจังหวัดจะขึ้นอยู่กับจำนวนของราษฎรของจังหวัดนั้นๆ ซึ่งจะทำให้แต่ละจังหวัดมีจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่มากน้อยแตกต่างกัน

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2541 มาตรา 11 ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด บุคคล คณะบุคคลหรือผู้แทนองค์การเอกชน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายได้

โดยระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด (ฉบับที่ 8) พ.ศ.2544 ข้อ 3 ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมีจำนวนห้าคน ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกสี่คน

ในการจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลขที่ผ่านมามีปัญหาอุปสรรค ดังนี้

1. การดำเนินการของส่วนกลางไม่ทันตามกำหนด ลำช้า มีการสั่งการกระชั้นชิดจนเกินไป จนผู้ปฏิบัติไม่สามารถดำเนินการได้ทันตามกำหนดระยะเวลา
2. ระเบียบมากเกินไป ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติเกิดความสับสน

³เรื่องเดียวกัน, หน้า 61-66.

3. ขั้นตอนของการลงคะแนนเลือกตั้งมากเกินไป และใช้เวลาในการไปใช้สิทธิลงคะแนนมากเกินไป
 4. การประกาศรับรองผลการเลือกตั้งช้าเกินไป
 5. ระเบียบ วิธีการ และขั้นตอนในการนับคะแนนมากเกินไป ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานขาดความคล่องตัวในการบริหารงาน
 6. การจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการจัดการเลือกตั้งล่าช้า
 7. บุคลากรที่มาช่วยเหลือการเลือกตั้งไม่มีความชำนาญ เนื่องจากมาเป็นวาระไม่ใช่บุคลากรประจำ จึงขาดความรู้ความสามารถ
 8. การปรับเปลี่ยนแผนให้สอดคล้องกับวันเลือกตั้งที่เปลี่ยนไปแต่ต้องรีบเร่งปฏิบัติในระยะเวลาที่กระชั้นชิด ทำให้คุณภาพงานที่ปฏิบัติลดลง
 9. การรณรงค์เพิ่มจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง เน้นที่ส่วนกลางมากเกินไป
 10. การจัดตั้งศูนย์ประสานงานการเลือกตั้งระดับเขตเลือกตั้ง ส่วนใหญ่ไปอาศัยสถานที่ทางราชการดำเนินการ ซึ่งส่วนใหญ่คับแคบไม่เป็นสัดส่วน ก่อให้เกิดความสับสนไม่เป็นระเบียบในการทำงาน
 11. การจัดตั้งงบประมาณและการบริหารงบประมาณการเลือกตั้ง ตั้งงบประมาณไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ส่วนกลางบริหารงบประมาณมาถึงจังหวัด จังหวัดบริหารงบประมาณไปสู่เขตเลือกตั้งล่าช้าไม่ทันกับการดำเนินงานที่ต้องเร่งรีบ จึงทำให้งานไม่ดำเนินไปสู่เป้าหมายสูงสุดได้⁴
- จากปัญหาดังกล่าวในฐานะที่ผู้ศึกษาเป็นบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย และมีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดการเลือกตั้ง ผู้ศึกษาจึงได้ทำการศึกษายุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย เพื่อจะได้นำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเลือกตั้งครั้งต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษายุทธศาสตร์ในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย
- 1.2.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการกำหนดยุทธศาสตร์ในการจัดการเลือกตั้งครั้งต่อไป

⁴ละออองดาว ชาทองยศ, “ปัญหาในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2548”, **สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง), 2548, หน้า 37.

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหาที่

ได้แก่ ยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย

1. ด้านการบริหารกลาง
2. ด้านบริหารการเลือกตั้ง
3. ด้านการมีส่วนร่วม
4. ด้านสืบสวนสอบสวน

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่

1. คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง จำนวน 9 คน
2. คณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ ทั้ง 14 อำเภอ จำนวน 47 คน
3. เจ้าหน้าที่ช่วยเหลือคณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ ทั้ง 14 อำเภอ จำนวน 66 คน
4. พนักงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย 15 คน
รวมทั้งสิ้น 137 คน

1.3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ พื้นที่จังหวัดเลย ทั้ง 14 อำเภอ ประกอบไปด้วย อำเภอเมืองเลย อำเภอวังสะพุง อำเภอเชียงคาน อำเภอด่านซ้าย อำเภอภูเรือ อำเภอนาแห้ว อำเภอท่าลี่ อำเภอปากชม อำเภอนาดัง อำเภอเอราวัณ อำเภอผาขาว อำเภอภูกระดึง อำเภอภูหลวง และอำเภอหนองหิน

1.3.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ได้แก่ การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2549

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ทราบระดับผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย

1.4.2 ทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงในการกำหนดยุทธศาสตร์ในการจัดการเลือกตั้งครั้งต่อไป

1.5 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา หมายถึง การกำหนดทิศทาง เป้าหมาย การจัดสรรทรัพยากรและระยะเวลาในการดำเนินการไว้อย่างชัดเจน ในการดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลยให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย หมายถึง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ประกอบด้วย ประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการสี่คน

คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง หมายถึง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดทำหน้าที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง โดยมีประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นประธาน ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดใดมีจำนวนไม่ถึงเก้าคน ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนั้นสรรหาและเสนอชื่อบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการแปดคน

คณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ หมายถึง คณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ จำนวน 3 - 5 คน ตามขนาดของอำเภอ โดยคำนึงถึงจำนวนประชากรและหน่วยเลือกตั้งของแต่ละอำเภอ ซึ่งอำเภอขนาดใหญ่ประชากรตั้งแต่ 100,000 คน ขึ้นไปมีคณะอนุกรรมการฯ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ประธานอนุกรรมการหนึ่งคนและอนุกรรมการ 4 คน อำเภอขนาดกลาง ประชากรตั้งแต่ 50,000 คน ถึง 100,000 คน มีคณะอนุกรรมการฯ จำนวน 4 คน ประกอบด้วย ประธานอนุกรรมการ 1 คนและอนุกรรมการ 3 คน และอำเภอขนาดเล็ก ประชากรน้อยกว่า 50,000 คน มีคณะอนุกรรมการฯ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ประธานอนุกรรมการ 1 คนและอนุกรรมการ 2 คน

เจ้าหน้าที่ช่วยปฏิบัติงานประจำศูนย์อำเภอ หมายถึง ข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคลทั่วไป ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลยของ คณะอนุกรรมการประจำอำเภอ

พนักงาน หมายถึง พนักงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย

การเลือกตั้ง หมายถึง การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลย

เขตเลือกตั้ง หมายถึง เขตเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลย (จังหวัดเป็นเขต) มี 14 อำเภอ ประกอบด้วย

1) อำเภอเมืองเลย	2) อำเภอวังสะพุง
3) อำเภอเชียงคาน	4) อำเภอด่านซ้าย

5) อำเภอนาแห้ว	6) อำเภอภูเรือ
7) อำเภอท่าลี่	8) อำเภอปากชม
9) อำเภอผาขาว	10) อำเภอภูกระดึง
11) อำเภอภูหลวง	12) อำเภอนาค้าง
13) อำเภอเอราวัณ	14) อำเภอหนองหิน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษายุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย : กรณีศึกษาการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2549 ได้ใช้แนวคิดในการศึกษา ตลอดจนเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

- 2.1 ความเป็นมาของสมาชิกวุฒิสภาและอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดยุทธศาสตร์
- 2.3 ยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา
- 2.4 อำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด
- 2.5 ทฤษฎีการบริหารการเลือกตั้ง
- 2.6 ทฤษฎีการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.8 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ความเป็นมาของสมาชิกวุฒิสภาและอำนาจหน้าที่สมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

2.1.1 ระบบรัฐสภา

การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ประชาชนสามารถแสดงเจตจำนงสูงสุดได้ โดยผ่านสถาบันรัฐสภา เพราะเป็นสถาบันที่ประชาชนทั้งประเทศได้มอบอำนาจให้เป็นตัวแทนในการทำหน้าที่ตามเจตนารมณ์ของตน

สถาบันรัฐสภา เกิดมีขึ้นมาเมื่อประมาณ 2,000 ปีมาแล้ว ตั้งแต่สมัยกรีกและโรมัน และได้มีวิวัฒนาการมาถึงปัจจุบันประเทศที่อาจถือได้ว่ามีรัฐสภาเก่าแก่ที่สุดคือ ประเทศไอซ์แลนด์ ซึ่งมีขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ.930 ซึ่งเรียกว่า Althing และประเทศที่มีพัฒนาการของระบบรัฐสภาที่ถือได้ว่าเป็นแม่แบบของรัฐสภาก็คือ ประเทศอังกฤษ ซึ่งตัวแทนมาจาก 3 ฐานันดรได้แก่ 1) ขุนนาง 2) นักรบ และ 3) ผู้มีอาชีพค้าขายหรือชนชั้นกลาง ระบบรัฐสภานี้มีชื่อเรียกแตกต่างกันไป เช่น

1. ประเทศอังกฤษ เรียกว่า ปาร์เลียเมนต์ (Parliament)
2. ประเทศสหรัฐอเมริกา เรียกว่า คองเกรส (Congress)
3. ประเทศฝรั่งเศส เรียกว่า แอสเซมบลี (Assembly)
4. ประเทศอิสราเอล เรียกว่า เคนสเส็ต (Knesset)
5. ประเทศญี่ปุ่น เรียกว่า ไดเอ็ต (Diet)
6. ประเทศไทย เรียกว่า รัฐสภา

รูปแบบรัฐสภาทั่วไป จัดแบ่งออกได้ 2 รูปแบบ คือ

1. รูปแบบเอกสภา หรือ สภาเดี่ยว (Unicamera)
2. รูปแบบทวิสภา หรือ สภาคู่ (Bicamera)

รูปแบบสภาคู่เป็นรูปแบบที่นิยมมากกว่าระบบสภาเดี่ยว ระบบสภาคู่จะมีสมาชิกอยู่ 2 ประเภทคือ สภาสูง (Upper House หรือ Upper Chamber) มาจากการแต่งตั้งโดยการสืบต่อทางสายโลหิตหรือเป็นการแต่งตั้งจากขุนนาง เช่น อังกฤษ และมาจากการเลือกตั้ง เช่น สหรัฐอเมริกา สภาสูงนี้มีชื่อเรียกต่าง ๆ กัน เช่น อังกฤษ เรียกว่าสภาขุนนาง (House of lords) สหรัฐอเมริกาเรียกว่า สภาเซเนต (Senate) อินเดีย เรียกว่า ราชยสภา (Rajya Sabha) ญี่ปุ่นเรียกว่า สภาแห่งมวลสมาชิกสภา หรือสภาคองซิลเลอร์ส (House of Counciler) สำหรับประเทศไทยเรียกว่าวุฒิสภา (รัฐธรรมนูญ พ.ศ.2489 เรียกว่า “พฤฒิสภา”) ซึ่งวัตถุประสงค์ในการมีระบบ 2 สภา ก็เพื่อเป็นการ “ตรวจสอบและสร้างดุลยภาพ” (Checks and Balances)¹

2.1.2 ระบบรัฐสภาไทย

เมื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองวันที่ 24 มิถุนายน 2475 จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ เป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยบัญญัติของรัฐธรรมนูญไทย กำหนดให้ประเทศไทยมีรูปแบบการปกครองและสถาบันการเมืองที่สำคัญ คือ รัฐสภา กับ คณะรัฐมนตรี แต่เนื่องจากความผันแปรทางการเมืองส่งผลต่อการแก้ไขเพิ่มเติมยกเลิกและประกาศใช้รัฐธรรมนูญหลายฉบับ ดังนั้นรัฐสภาไทยจึงมีรูปแบบแตกต่างกัน และมีจำนวนสมาชิก และที่มาต่างกันจากสถานการณ์บ้านเมือง²

¹สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, รายงานการวิจัยการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.2543, (ม.ป.ท., 2543), หน้า 23.

²สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, รัฐสภาไทย, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2539), หน้า 85.

ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2489 ได้นำระบบรัฐสภาในแบบสองสภามาใช้อย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรกในประเทศไทย โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน และสมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งโดยอ้อม ภายหลังจึงมีการเปลี่ยนแปลงให้สมาชิกวุฒิสภามาจากการแต่งตั้งซึ่งได้แก่รัฐธรรมนูญ 2490, 2492, 2511, 2517, 2521 และ 2534

ตารางที่ 2.1 รูปแบบของรัฐสภาไทย ตั้งแต่ พ.ศ.2475-2540³

สภาเดี่ยว			สองสภา			
รัฐธรรมนูญ		ที่มาของสมาชิก	รัฐธรรมนูญ		ที่มาของสมาชิก	จำนวน
ฉบับที่	พ.ศ.	รัฐสภา	ฉบับที่	พ.ศ.	วุฒิสภา	ส.ว. : ส.ส.
1	2475	แต่งตั้งทั้งหมด	3	2489	เลือกตั้งโดยอ้อม	1 : 1.8
2	2475	เลือกตั้งและแต่งตั้ง	4	2490	แต่งตั้ง	1 : 1
6	2495	เลือกตั้งและแต่งตั้ง	5	2492	แต่งตั้ง	1 : 1.2
7	2502	แต่งตั้งทั้งหมด	8	2511	แต่งตั้ง	3 : 4
9	2515	แต่งตั้งทั้งหมด	10	2517	แต่งตั้ง	1 : 2.7
11	2519	แต่งตั้งทั้งหมด	13	2521	แต่งตั้ง	3 : 4
12	2520	แต่งตั้งทั้งหมด	15	2534	แต่งตั้ง	1 : 1.3
14	2534	แต่งตั้งทั้งหมด	16	2540	เลือกตั้งโดยตรง	1 : 2.5

หมายเหตุ : รัฐธรรมนูญ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2475 และฉบับที่ 6 พ.ศ. 2495 (นำฉบับ พ.ศ. 2475 มาแก้ไขเพิ่มเติม และประกาศใช้ใหม่) นั้นเป็นระบบ “สภาเดี่ยว” แต่มีสมาชิก 2 ประเภทจำนวนเท่ากันคือ ประเภทที่ 1 แต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์ ส่วนประเภทที่ 2 ราษฎรเป็นผู้เลือกตั้ง

2.1.3 ความเป็นมาของวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง

³เชาวนะ ไตรมาศ, ข้อมูลพื้นฐาน 66 ปี ประชาธิปไตย, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันนโยบายการศึกษา, 2541), หน้า 106.

กว่า 74 ปีที่ผ่านมาประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญมาแล้ว 16 ฉบับ (2475 – 2549) มีข้อสังเกตว่าในช่วงจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งบัญญัติให้มีวุฒิสภานั้น จะมีนักการเมือง นักวิชาการ และสื่อมวลชน วิพากษ์วิจารณ์ ได้แย้ง เสนอแนะอยู่เสมอในประเด็นที่เกี่ยวกับ โครงสร้าง บทบาท หน้าที่ของวุฒิสภา เช่น ในเรื่องของที่มา คุณสมบัติ จำนวน อำนาจในการเสนอกฎหมายตลอดจน หน้าที่อื่นของวุฒิสภา ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เรื่องวุฒิสภานี้ยังไม่เป็นที่เห็นพ้องต้องกันของสังคม ขณะนั้น

จนกระทั่งสภาร่างรัฐธรรมนูญเกิดขึ้น ด้วยภารกิจในการทำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ทั้งฉบับ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการปฏิรูปการเมือง โดยได้มีการบวนการยกร่างในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวุฒิสภาเป็นขั้นตอนดังนี้

1. คณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่า ควรกำหนดให้สมาชิกวุฒิสภามาจากการแต่งตั้ง และการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนในอัตรา 3:1 และได้มีการนำไปทำประชาพิจารณ์ เพื่อสอบถามจากความคิดเห็นจากประชาชน ในประเด็นเรื่องที่มาของวุฒิสภา ว่าควรจะมาจกแบบใด

2. จากผลการทำประชาพิจารณ์เฉพาะในประเด็นที่มาของวุฒิสภาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นว่าสมาชิกวุฒิสภาควรมาจากการเลือกตั้งโดยตรงร้อยละ 45.75 รองลงมาคือให้มาจากการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา ร้อยละ 26.87 ส่วนที่เห็นว่าควรมาจากการแต่งตั้งในแบบเดิมนั้น มีจำนวนร้อยละ 8.05 โดยมีการสอบถามจากตัวอย่างทั้งสิ้น 32,484 คน

3. ในขั้นการพิจารณาของคณะกรรมาธิการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญระหว่างการพิจารณารายละเอียดของร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวุฒิสภามีสิ่งที่น่าสนใจ เช่น ในการประชุมคณะกรรมการประจำวันที่ 16 มิถุนายน 2540 ในเรื่องพิจารณาถึงหมวด 6 รัฐสภา ในส่วนที่ว่าด้วยสมาชิกวุฒิสภา ผลปรากฏว่ากรรมาธิการได้อภิปรายกันอย่างเคร่งเครียด เป็นเวลาหลายชั่วโมงซึ่งในเบื้องต้นได้มีการถกเถียงเกี่ยวกับที่มาของวุฒิสภา ซึ่งมีความคิดเห็นเป็นสองแนวทางดังนี้

แนวทางแรก ให้ยกเลิกวุฒิสภาไปเลยในระยะยาว แต่ให้วุฒิสภาชุดปัจจุบันดำรงตำแหน่งออกไปอีก 5 ปี โดยเขียนไว้ในบทเฉพาะกาล เพื่อจะได้ประทับประคอง การร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จ และประทับประคองการเมืองในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ

แนวทางที่สอง เสนอให้มีการคงวุฒิสภาต่อไป เพราะเห็นว่าวุฒิสภายังมีความจำเป็นที่ทำหน้าที่ถ่วงดุลอำนาจในระบอบรัฐสภา ทั้งการกั้นกรองกฎหมายและตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายบริหาร

ภายหลังการถกเถียงกันในที่ประชุมคณะกรรมการได้มีการลงมติด้วยเสียงส่วนใหญ่ในแนวทางที่สอง คือ ให้คงมีวุฒิสภาต่อไป ดังนั้นประเด็นที่เป็นข้อถกเถียงตามมา คือ ให้วุฒิสภามาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน หรือมาจากการเลือกตั้งทางอ้อม ในที่สุดคณะกรรมการก็ได้มีมติด้วยเสียงข้างมากให้วุฒิสภามาจากการเลือกตั้งโดยอ้อมจำนวน 200 คน ประกอบด้วยผู้แทนผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาการ ผู้แทนกลุ่มวิชาชีพ และผู้แทนกลุ่มองค์กรท้องถิ่น

ครั้นต่อมาเมื่อเข้าสู่การพิจารณาของสภาร่างรัฐธรรมนูญ ที่ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ได้มีมติเป็นหลักการให้สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน มติดังกล่าวเห็นด้วยกับการเลือกตั้งโดยตรง 42 และเห็นด้วยกับการเลือกตั้งโดยอ้อม 30 เสียง

หากจะได้พิจารณาและศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในช่วงเวลาดังกล่าวแล้ว จะเห็นได้ว่าประเด็นเรื่องที่มาของสมาชิกวุฒิสภา เป็นประเด็นที่มีความแตกต่างทางความคิดเห็นของสมาชิกร่างรัฐธรรมนูญสูงมาก มีความผกผันเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเมื่อที่ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญมีมติเป็นหลักการว่าให้สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ก็ได้มีการตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาร่างบทบัญญัติในเรื่องบทบาทและอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาให้สอดคล้องกันทั้งระบบ เรื่องที่มาของวุฒิสภานี้ได้เป็นจุดเริ่มต้นของการบัญญัติมาตราอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามมา

ดังนั้นรัฐธรรมนูญ ปี 2540 กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งโดยตรง ซึ่งถือเป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกของประเทศไทย

การกำหนดให้วุฒิสภามาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามรัฐธรรมนูญปี 2540 นี้ ถือเป็นพัฒนาการก้าวสำคัญของวุฒิสภาไทยในอันที่กำหนดให้วุฒิสภาต้องผูกพันกับประชาชน อันเป็นการปฏิรูปองค์กรวุฒิสภา ที่วุฒิสมาชิกเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยอย่างแท้จริง⁴

โดยสรุป นับตั้งแต่ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขของชาติ เมื่อพุทธศักราช 2475 เป็นต้นมา รูปแบบของรัฐสภาไทยมีทั้งแบบสภาเดี่ยวและสภาคู่ ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ของบ้านเมืองในขณะนั้น

⁴พระพจน์ รัตนมาลี, “วิพากษ์โฉมหน้าวุฒิสภาใหม่”, รัฐสภาสาร, ปีที่ 48 ฉบับที่ 1 (มกราคม 2543) : 48.

2.1.4 กระบวนการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ได้มีข้อกำหนดไว้ใน พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.2541 ดังนี้

มาตรา 88 การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาให้ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง

เมื่อได้มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาแล้วให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่จะพึงมีแต่ละจังหวัดในราชกิจจานุเบกษา โดยใช้เกณฑ์การคำนวณตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนหนึ่งมีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภาในจังหวัดที่ตนมีสิทธิลงคะแนนได้เพียงคนเดียว

มาตรา 91 ภายใต้บังคับมาตรา 92 ห้ามมิให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือบุคคลใดดำเนินการหาเสียงเลือกตั้ง เว้นแต่การแนะนำตัวผู้สมัคร

การแนะนำตัวผู้สมัครให้กระทำได้เฉพาะการจัดพิมพ์เอกสารเพื่อแนะนำตัวผู้สมัครตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด และในกรณี ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นสมควรเพื่อความเป็นธรรมแก่ผู้สมัครทุกคนอาจกำหนดจำนวนเงินค่าใช้จ่ายไว้ด้วยก็ได้

การแนะนำตัวผู้สมัครตามวรรคหนึ่งหมายความถึง การแสดงข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา และประวัติการทำงาน หรือประสบการณ์ในการทำงาน

มาตรา 92 เพื่อประโยชน์ในการแนะนำตัวผู้สมัคร โดยเท่าเทียมกันให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- (1) จัดให้มีการปิดประกาศและติดแผ่นป้ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและผู้สมัครรับเลือกตั้ง ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ หรือที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือในที่ชุมชนหนาแน่นที่เห็นสมควร
- (2) พิมพ์และจัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งและผู้สมัครรับเลือกตั้งไปให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง
- (3) จัดหาสถานที่เพื่อแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- (4) จัดสรรเวลาการออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์เพื่อแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- (5) กิจการอื่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด⁵

⁵สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, **พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ**, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทประชุมทอง พรินติ้ง กรุ๊ป จำกัด, 2547), หน้า 94-98.

2.1.5 อำนาจหน้าที่ของ ศ.ว. มีดังนี้

1. กลั่นกรองกฎหมาย
2. ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน โดยการตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรี หรือเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริง หรือชี้แจงปัญหาโดยไม่มีการลงมติ ฯลฯ
3. เลือกแต่งตั้ง ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลเข้าดำรงตำแหน่ง ดังนี้
 - 3.1 ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง
 - 3.2 ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
 - 3.3 ประธานกรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
 - 3.4 ประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
 - 3.5 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม
 - 3.6 ประธานศาลปกครองสูงสุดและตุลาการในศาลปกครองสูงสุด
 - 3.7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง
 - 3.8 ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และ เลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
 - 3.9 ประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
4. วุฒิสภามีหน้าที่พิจารณาและมีมติให้ถอดถอน
 - 4.1 นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ส.ส. ส.ว. ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด อัยการสูงสุด
 - 4.2 กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
 - 4.3 ผู้พิพากษาหรือตุลาการ พนักงานอัยการ หรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หรือเทียบเท่าออกจากตำแหน่งถ้ามีพฤติการณ์ร้ายชัดปดตีสื่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ถือว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่อว่ากระทำผิดต่อหน้าที่ในการยุติธรรมหรือส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย⁶

⁶สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, **ก่อนจะเป็น ศ.ว.**, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท ธเนศเพรส จำกัด, 2549), หน้า 3 - 5.

2.1.6 กระบวนการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ได้มีข้อกำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.2542 รวมแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่12) พ.ศ.2549⁷

ข้อ 73 ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- 1) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- 2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง
- 3) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่า
- 4) มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ด้วย คือ

4.1) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

4.2) เคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง หรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในจังหวัดนั้น

4.3) เป็นบุคคลที่เกิดในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง

4.4) เคยศึกษาในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งเป็น เวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสองปีการศึกษา

4.5) เคยรับราชการ หรือเคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสองปี

ข้อ 74 บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา

1) เป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมือง

2) เป็นหรือเคยเป็น ส.ส. และพ้นจากการเป็น ส.ส. มาแล้วยังไม่เกินหนึ่งปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

3) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในวาระของวุฒิสภาคราวก่อนการสมัครรับเลือกตั้ง

⁷สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, ระเบียบ กกต. ว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ว. พ.ศ.2542 รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2549 และข้อกำหนด กกต. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแนะนำตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ว.พ.ศ.2548, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทวิสมา เอเซีย จำกัด, 2549), หน้า 21-22.

4) เป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ คือ

- 4.1) ดิคาเสพติดให้โทษ
- 4.2) เป็นบุคคลล้มละลายซึ่งศาลยังไม่สั่งให้พ้นจากคดี
- 4.3) เป็นผู้วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- 4.4) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรตหรือนักบวช
- 4.5) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
- 4.6) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- 4.7) เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป โดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึง 5 ปี

ในวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

4.8) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือ รัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

4.9) เคยต้องคำพิพากษา หรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

4.10) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ นอกจากข้าราชการ การเมือง

4.11) เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

4.12) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจหรือของ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ

4.13) เป็นกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง กรรมการ ป.ป.ช. หรือ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

4.14) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย มาตรา 295

4.15) เคยถูกวุฒิสภามีมติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 307 ให้ ถอดถอนออกจากตำแหน่งและยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับแต่วันที่วุฒิสภามีมติจนถึงวันเลือกตั้ง

4.16) เป็นผู้เสียสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา 23 แห่ง

2.1.7 กระบวนการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ได้มีข้อกำหนดไว้ในข้อกำหนด กกต. ว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการแนะนำตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.2548 ดังนี้

ข้อ 5 การแนะนำตัวของผู้สมัครในการเลือกตั้งแต่ละครั้งให้กระทำได้เฉพาะการจัดพิมพ์เอกสารเพื่อแนะนำตัวผู้สมัครตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

1) แผ่นปลิวหรือแผ่นพับเพื่อแนะนำตัวผู้สมัครสำหรับการแจกจ่ายให้มีขนาดกว้างไม่เกิน 32 ซม. และยาวไม่เกิน 46 ซม. โดยประมาณ และมีจำนวนไม่เกิน 2 เท่าของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตเลือกตั้งที่สมัครรับเลือกตั้ง

2) แผ่นประกาศหรือแผ่นป้ายเพื่อแนะนำตัวผู้สมัครสำหรับการปิดประกาศให้มีขนาดกว้างไม่เกิน 45 ซม. และยาวไม่เกิน 65 ซม. โดยประมาณ และมีจำนวนไม่เกิน 20 เท่าของจำนวนหน่วยเลือกตั้ง ในเขตเลือกตั้งที่สมัครรับเลือกตั้ง หากมีการนำแผ่นปลิวหรือแผ่นพับตาม

1) มาปิดประกาศแทน ก็ให้นับอยู่ในจำนวนของแผ่นประกาศหรือแผ่นป้ายด้วย

3) เอกสารเป็นรูปเล่มเพื่อแนะนำตัวผู้สมัครสำหรับการแจกจ่าย ให้มีขนาดกว้าง ไม่เกิน 21 ซม. และยาวไม่เกิน 30 ซม. โดยประมาณ และมีจำนวนไม่เกินร้อยละ 50 ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ 6 เอกสารเพื่อแนะนำตัวผู้สมัครตามข้อ 5 ให้มีข้อความและข้อมูลได้ ดังนี้

- 1) ประวัติส่วนตัวของผู้สมัคร
- 2) ประวัติการศึกษาของผู้สมัคร
- 3) ประวัติการทำงานหรือประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัคร

ในเอกสารที่จัดพิมพ์ขึ้นตามวรรคหนึ่งทุกฉบับ จะต้องระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ที่อยู่ของ ผู้ว่าจ้าง ผู้พิมพ์ และผู้โฆษณา รวมทั้งจำนวนที่พิมพ์ และวันเดือนปีที่พิมพ์ไว้ด้วย

ข้อ 7 เอกสารเพื่อแนะนำตัวผู้สมัครตามข้อ 5 อาจมีภาพถ่ายของผู้สมัครรวมทั้ง หมายเลขประจำตัวของผู้สมัครด้วยก็ได้ แต่ห้ามนำภาพถ่ายของบุคคลอื่นๆ มาประกอบในเอกสารเพื่อแนะนำตัวผู้สมัคร

ข้อ 8 ในการแจกจ่ายเอกสารเพื่อแนะนำตัวผู้สมัครตามข้อ 5 สามารถกระทำได้โดย แจกให้แก่ประชาชนโดยตรง หรือส่งทางไปรษณีย์

การแจกจ่ายเอกสารตามวรรคหนึ่งห้ามใช้เครื่องขยายเสียง หรือนำเอกสารดังกล่าว ไปโปรยในที่สาธารณะหรือแจกจ่ายควบไปกับสิ่งใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ รวมทั้งห้ามพิมพ์ หรือสอดแทรกไปกับเอกสารสิ่งพิมพ์อื่น ๆ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 68 กำหนดให้การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของชนชาวไทย และบุคคลที่ไม่ไปเลือกตั้งโดยไม่แจ้งเหตุอันสมควร จะเสียสิทธิทางการเมือง 8 ประการ ดังนี้⁹

1. สิทธิยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้ง ส.ส., ส.ว., ส.ก., ส.อบจ., ส.ท., ส.อบต., และสมาชิกสภาเมืองพัทยา รวมทั้งผู้บริหารท้องถิ่น เช่น นายกเทศมนตรี นายก อบจ. ถ้าเห็นว่ามีพฤติกรรมการเลือกตั้ง
2. สิทธิเรียกร้องคัดค้านการเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้านถ้าเห็นว่ามีเลือกตั้งไม่สุจริต
3. สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส./ส.ว. ผู้บริหารท้องถิ่นสมาชิกสภาท้องถิ่น
4. สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
5. สิทธิเข้าชื่อร้องขอเพื่อให้รัฐสภาพิจารณากฎหมาย
6. สิทธิเข้าชื่อร้องขอเพื่อให้ ส.ว. มีมติถอดถอนบุคคลในตำแหน่งสำคัญ เช่น นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี ที่มีพฤติการณ์ไปในทางทุจริต
7. สิทธิเข้าชื่อขอให้สภาท้องถิ่น เช่น สภา อบต., สภาเทศบาล, พิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่น
8. สิทธิเข้าชื่อขอให้ถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น เช่น สภาเทศบาล หรือผู้บริหารท้องถิ่น เช่น นายก อบจ.

2.1.8 ผลการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลย (การเลือกตั้งครั้งแรก)

ตารางที่ 2.2 ผลการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลย เมื่อวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2543

ลำดับที่		จำนวน	ร้อยละ
1	ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	437,965	-
2	ผู้มาใช้สิทธิ	320,454	73.17
3	บัตรดี	291,953	91.11
4	บัตรเสีย	23,987	7.48
5	บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน	4,514	1.41

⁹สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, ประกาศ ระเบียบ ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.2541 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 3 พ.ศ.2543) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540, อ่างแล้ว, หน้า 207.

ตารางที่ 2.3 ผู้สมัครที่ได้รับการเลือกตั้ง ๘.ว. เมื่อวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ.2543

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	หมายเหตุ
1	พลเอกอาทิตย์ กำลังเอก	
2	หม่อมราชวงศ์กำลูนเทพ เทวกุล	

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้ง

Hellriegel & Slocum ได้กล่าวโดยทั่วไปเริ่มด้วยการประเมินจุดหมายพื้นฐานและธรรมชาติขององค์การ แล้วดูว่า “มีความเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมภายนอกอย่างไร การศึกษาอนาคตและความคาดหวังขององค์การที่จะเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ปัจจัย 4 ประการขององค์การ คือ จุดอ่อน(Weaknesses) โอกาส(Opportunities) สิ่งคุกคาม(Threats) และจุดแข็ง(Strengths) ซึ่งจากข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม การศึกษาอนาคต การประเมินความคาดหวัง และการวิเคราะห์ จะนำไปสู่การกำหนดยุทธศาสตร์ทางเลือก ซึ่งจะมีการประเมินทางเลือกเหล่านั้นเพื่อเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด แต่อาจมีมากกว่าหนึ่งทางเลือกได้”¹⁰

คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ได้ใช้หลักการวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาวะแวดล้อมภายนอก (เศรษฐกิจ การเมือง สังคม เทคโนโลยี) วิเคราะห์การแข่งขัน การบริหารงานด้านต่างๆ โดยวิเคราะห์ตามหน้าที่ธุรกิจ (SWOT Analysis) เพื่อให้ทราบปัจจัยภายในและภายนอกของจังหวัดเลย เพื่อนำไปกำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลย และจากการวิเคราะห์พบว่าจังหวัดเลย มีจุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weaknesses) โอกาส (Opportunities)และข้อจำกัดหรืออุปสรรค (Threats) ดังนี้¹¹

2.2.1 จุดแข็ง (Strengths)

1. จังหวัดเลยมีสถานการณ์การแข่งขันทางการเมืองไม่ค่อยสูงนักและไม่มีความรู้่นแรง
2. ประชาชนมีอุปนิสัยโอบอ้อมอารี ให้ความร่วมมือกับทางราชการเป็นอย่างดี

¹⁰รศ.ดร.วิโรจน์ สารรัตนะ, **แผนยุทธศาสตร์องค์การ**, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพมหานคร : หจก.ทิพย์วิสุทธิ, 2543), หน้า 10.

¹¹สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย, **แผนการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการเลือกตั้งทั่วไป จังหวัดเลย พ.ศ.2549**, อ้างแล้ว, หน้า 12-13.

3. มีสภาพพื้นที่อุดมสมบูรณ์ ประชาชนมีการประกอบอาชีพด้านการเกษตรพออยู่พอกิน ไม่อดอยาก
4. มีสถาบันการศึกษาระดับวิทยาลัยและอุดมศึกษาเพียงพอต่อการสนับสนุนการเผยแพร่การเลือกตั้ง
5. บุคลากรสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย มีประสบการณ์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นมาแล้ว
6. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548 มีผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งร้อยละ 73.51 เป็นอันดับ 1 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2.2 จุดอ่อน (Weaknesses)

1. ภูมิประเทศเป็นป่าเขา การคมนาคมไม่ค่อยสะดวก
2. ประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการเลือกตั้ง โดยยังปรากฏบัตรเสียเป็นจำนวนมากในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง
3. ประชาชนยังขาดการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างจริงจัง
4. ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งประมาณร้อยละ 10 – 15 ไม่อยู่ในพื้นที่ และต้องประกอบอาชีพนอกพื้นที่ เช่น ผู้ค้าสลากกินแบ่งรัฐบาล ผู้ค้าแรงงาน รวมทั้งนักศึกษาที่ต้องไปศึกษาที่จังหวัดอื่น เป็นต้น
5. ความร่วมมือจากส่วนราชการต่าง ๆ ยังมีอยู่น้อย เช่น การประกาศกำหนดสถานที่ แนะนำตัว การให้ความร่วมมือรณรงค์เลือกตั้ง ฯลฯ
6. บุคลากรที่จะมาช่วยเหลือเลือกตั้งมีจำกัด
7. ขาดองค์กรเอกชนตรวจสอบการเลือกตั้ง
8. ระบบการสื่อสาร เกี่ยวกับวิทยุสื่อสาร หรือระบบโทรศัพท์ ยังมีเครือข่ายไม่ทั่วถึง
9. นักการเมืองยังมีพฤติกรรมการซื้อสิทธิ ทูจริตเลือกตั้ง
10. ประชาชนบางส่วนยังมีพฤติกรรมขายเสียง
11. ข้าราชการบางส่วนมักวางตัวไม่เป็นกลางทางการเมือง ซึ่งมีสาเหตุจากการเกรงกลัวอิทธิพลนักการเมือง
12. ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส่วนใหญ่เมื่อมีการเลือกตั้ง จึงดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ยังขาดการดำเนินการทางการเมืองที่ต่อเนื่อง
13. ผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีข้อจำกัดในการออกแนะนำตัวเนื่องจากเขตเลือกตั้งมีความกว้างขวาง

2.2.3 โอกาส (Opportunities)

- 1) มีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และกฎหมายเลือกตั้งที่เกี่ยวข้อง กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งให้เป็นผู้ดำเนินการจัดการเลือกตั้ง
- 2) การเลือกตั้งในทุกระดับมีอย่างต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนตื่นตัวในการใช้สิทธิ ประกอบกับกฎหมายกำหนดให้การเลือกตั้งเป็นหน้าที่
- 3) มีส่วนราชการที่สังกัดส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นอยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมาก สามารถช่วยเหลือการเลือกตั้งได้
- 4) มีสื่อมวลชนและสื่อการประชาสัมพันธ์ ในพื้นที่เป็นจำนวนมาก เช่น สถานีวิทยุหลัก 5 แห่ง สถานีวิทยุชุมชน 30 กว่าสถานี หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ส่วนกลางหลายฉบับ ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์ทุกสถานี หอกระจายข่าว 600 กว่าแห่ง ฯลฯ
- 5) มีหน่วยงานทางทหาร ตำรวจ ตำรวจตระเวนชายแดน และอาสาสมัครในเขตพื้นที่สำหรับให้การสนับสนุนการเลือกตั้ง

2.2.4 ข้อจำกัดหรืออุปสรรค (Threats)

1. กฎหมาย ระเบียบ ข้อกำหนด เกี่ยวกับกฎหมายเลือกตั้ง ยังมีปัญหาบางประการที่ไม่ได้รับการแก้ไข เช่น การเสียชีวิตของผู้เสียชีวิตเลือกตั้งที่เกิดจากความผิดพลาดหรือความคลาดเคลื่อนของระบบงานทะเบียนราษฎร การกำหนดหน่วยเลือกตั้ง ไม่ชัดเจน ฯลฯ
2. ความเบื่อหน่ายการเลือกตั้งของประชาชน จากสาเหตุต่างๆ เช่น ผลงานและพฤติกรรมของวุฒิสภาชุดที่ผ่านมา
3. ผู้สมัครฯ อาศัยฐานเสียงของผู้สมัคร ส.ส. และนักการเมืองท้องถิ่นในการแนะนำตัว
4. งบประมาณในการจัดการเลือกตั้ง ยังไม่พอเพียงและการ โอนงบประมาณล่าช้า
5. องค์กรเอกชนตรวจสอบการเลือกตั้ง ยังไม่เข้มแข็ง ส่วนใหญ่ตั้งขึ้นมาเฉพาะกิจ
6. ระบบการเลือกตั้งมีความยุ่งยาก ใช้งบประมาณ บุคลากร วัสดุ – อุปกรณ์ และเอกสารเป็นจำนวนมาก

2.3 ยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา

ในการดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จำเป็นต้องมีกำหนดทิศทาง เป้าหมาย การจัดสรรทรัพยากรและระยะเวลาในการดำเนินการไว้อย่างชัดเจนหรือที่เรียกว่า “ยุทธศาสตร์” เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมและดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ให้เป็นไปโดย สุจริตและเที่ยงธรรม

เจมส์ คิวินน์ (James Brian Quinn) ในหนังสือของเขาที่ชื่อว่า Strategies for Change : Logical Instrumentalism ได้ให้ความหมายของยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ไว้ว่า “ยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์เป็นแบบแผน (Pattern) หรือแผนที่รวมเอาจุดมุ่งหมายหลัก ๆ นโยบายและแนวทางการดำเนินงานขององค์กรไว้ด้วยกัน เพื่อช่วยจัดสรรทรัพยากรขององค์กรไปในทางที่มีเอกลักษณ์และเป็นไปได้ โดยคำนึงถึงความเข้มแข็งและจุดอ่อนขององค์กร และคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหวของกลุ่มแข่งขัน”¹²

Massie & Douglas กล่าวถึงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ว่า “เป็นกระบวนการกำหนดจุดหมายระยะยาวขององค์กร (Long range Goals) การเลือกวิถีทาง (Means คือ ยุทธศาสตร์และนโยบาย) เพื่อให้บรรลุจุดหมายนั้น ตลอดจนการจัดสรรทรัพยากร และการพัฒนาแผนระยะยาวเพื่อบรรลุจุดหมายขององค์กร”¹³

คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ได้นำผลการวิเคราะห์จาก SWOT มาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดทิศทางในการกำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เพื่อให้การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการเลือกตั้งทั่วไปจังหวัดเลย ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โดยสุจริตและเที่ยงธรรม และเป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ ระยะเวลาที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ และมติ คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลย ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2549 คือ

2.3.1 แผนงานการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลย

1. เหตุผล

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 144 บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ควบคุมและดำเนินการจัดหรือจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น รวมทั้งการออกเสียงประชามติให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม โดยมีสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้สนับสนุนการดำเนินการและ

¹²“เอกสารประกอบการบรรยายหลักสูตรนักปกครองระดับสูง (นปส.) รุ่น 45 ประจำปีงบประมาณ 2547 วิทยาลัยมหาดไทย ในหัวข้อเรื่อง ยุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี วันจันทร์ที่ 24 พฤษภาคม 2547”, (กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยมหาดไทย, 2547), (อัครสำเนา).

¹³รศ.ดร.วิโรจน์ สารรัตนะ, **แผนยุทธศาสตร์องค์กร**, พิมพ์ครั้งที่ 2, อ่างแก้ว, หน้า 2.

มาตรา 129 กำหนดว่า หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

ถึงแม้ว่าการดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจะต้องดำเนินการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและระยะเวลาตามกฎหมายที่กำหนดก็ตาม แต่ในการดำเนินการดังกล่าวจะมีหน่วยงาน บุคคลหรือคณะบุคคลจำนวนมาก เป็นผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานการเลือกตั้งที่แตกต่างกัน ทั้งภารกิจและระยะเวลาและต้องประสานสอดคล้องกัน เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความสุจริตเที่ยงธรรมและมีประสิทธิภาพ โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถควบคุม กำกับดูแล และแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้ทันเวลา ดังนั้น จึงได้จัดทำงานจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ประกอบแผนการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เป็นการเลือกตั้งทั่วไป จังหวัดเลย พ.ศ. 2549 เพื่อเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ทำให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความถูกต้อง เรียบร้อย รวดเร็ว สุจริตและเที่ยงธรรม

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมและดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม โดยมีสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย เป็นผู้ดำเนินการ

2.2 เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานการเลือกตั้งของหน่วยงาน บุคคล หรือคณะบุคคลที่เป็นผู้รับผิดชอบตามหลักเกณฑ์วิธีการและระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดและให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

2.3 เพื่อเตรียมข้อมูลการเลือกตั้ง และวัสดุอุปกรณ์ ให้มีความพร้อมในการจัดการเลือกตั้ง

2.4 เพื่อติดตามประเมินผลการเตรียมการเลือกตั้ง ตลอดจนป้องกันมิให้เกิดปัญหาต่างๆ ในการเลือกตั้ง และการแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นในการเลือกตั้ง

3. ภารกิจ

จัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการเลือกตั้งทั่วไปจังหวัดเลย ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพ โดยสุจริตและเที่ยงธรรม เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและระยะเวลาที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ และมติ กกต. กำหนด

4. กิจกรรมแผนย่อย จำนวน 4 ด้าน 14 แผน ประกอบด้วย

4.1 ด้านการบริหารกลาง

4.1.1 แผนการสรรหาและแต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง

4.1.2 แผนการบริหารงบประมาณ

4.2 ด้านบริหารการเลือกตั้ง

4.2.1 แผนการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

4.2.2 แผนการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์การเลือกตั้ง

4.2.3 แผนการรับสมัครเลือกตั้ง ส.ว.

4.2.4 แผนการฝึกอบรมเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง

4.2.5 แผนสนับสนุนโดยรัฐ

4.2.6 แผนการสื่อสารในการจัดการเลือกตั้ง

4.2.7 แผนการลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้าและที่เลือกตั้งกลาง ในเขตเลือกตั้ง

และนอกเขตเลือกตั้ง

4.2.8 แผนการรวมผลคะแนน ประมวลผลข้อมูลการเลือกตั้งและการรายงาน

ผลการเลือกตั้ง

4.3 ด้านการมีส่วนร่วม

4.3.1 แผนรณรงค์ประชาสัมพันธ์

4.3.2 แผนส่งเสริมการมีส่วนร่วม

4.4 ด้านสืบสวนสอบสวน

4.4.1 แผนการรักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อย

4.4.2 แผนการสืบสวนสอบสวนเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

5. การปฏิบัติตามแผน

คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ได้ดำเนินการตามแผน ดังนี้

5.1 รวบรวมและศึกษา กฎหมาย ระเบียบ ข้อกำหนดและประกาศ ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา และศึกษาปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาที่ผ่านมา ให้สามารถควบคุมและดำเนินการจัดหรือจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาให้เป็นไปโดยสุจริต และเที่ยงธรรม

5.2 สํารวจข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ตลอดจนจำนวนและความต้องการหนังสือ กฎหมาย ระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ และคู่มือการปฏิบัติงานต่างๆ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องเขียนแบบ พิมพ์

5.3 จัดทำกำหนดการเพื่อปฏิบัติกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เป็นการเลือกตั้งทั่วไป ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด ให้ครอบคลุม ทุกแผนงาน ทุกกิจกรรมโดยกำหนดหน่วยงาน บุคคล คณะบุคคล เป็นผู้รับผิดชอบ

5.4 แต่งตั้งบุคคล คณะบุคคล ข้าราชการ พนักงานอื่นใดของรัฐ หรือหน่วยงานที่มีศักยภาพและมีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง เป็นที่ปรึกษา คณะทำงาน คณะกรรมการหรือคณะอื่นใด เพื่อช่วยเหลือสนับสนุน อำนาจการ สั่งการ ควบคุม กำกับดูแลหรือปฏิบัติงานในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา โดยให้ทุกด้านกิจการของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลยเป็นผู้ดำเนินการและประสานการปฏิบัติการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

5.5 แนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา โดยการจัดเวทีแนะนำตัวอำเภอ แห่งละ 1 ครั้ง

5.6 ประสานหน่วยงานต่างๆ ที่เป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานการเลือกตั้งตามกฎหมาย ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ให้ทำหน้าที่ปฏิบัติการหลักและปฏิบัติการสนับสนุนการเลือกตั้ง เพื่อเตรียมการและจัดทำแผนงานกิจกรรม โครงการ ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา รวมทั้งการขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ในการดำเนินการดังกล่าว

5.7 จัดประชุมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ ติดตาม ประสานงาน และแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากการปฏิบัติงานการเลือกตั้ง

5.8 จัดตั้งศูนย์อำนาจการและประสานงานการเลือกตั้ง เพื่อเป็นศูนย์กลางข้อมูล การประสานงาน การสนับสนุน การอำนวยความสะดวก การควบคุม การติดตาม การแก้ไขปัญหาอุปสรรค และการรายงานผลการดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดเลย

5.9 จัดให้มีการลงคะแนนเลือกตั้ง กรณีการเลือกตั้งล่วงหน้า กรณีการเลือกตั้งนอกเขตจังหวัด ณ ที่เลือกตั้งกลาง (ทลค.) และการเลือกตั้ง ณ ที่เลือกตั้งในวันเลือกตั้ง

5.10 การนับคะแนน ณ ที่เลือกตั้งปกติ ที่เลือกตั้งกลางในเขตเลือกตั้ง

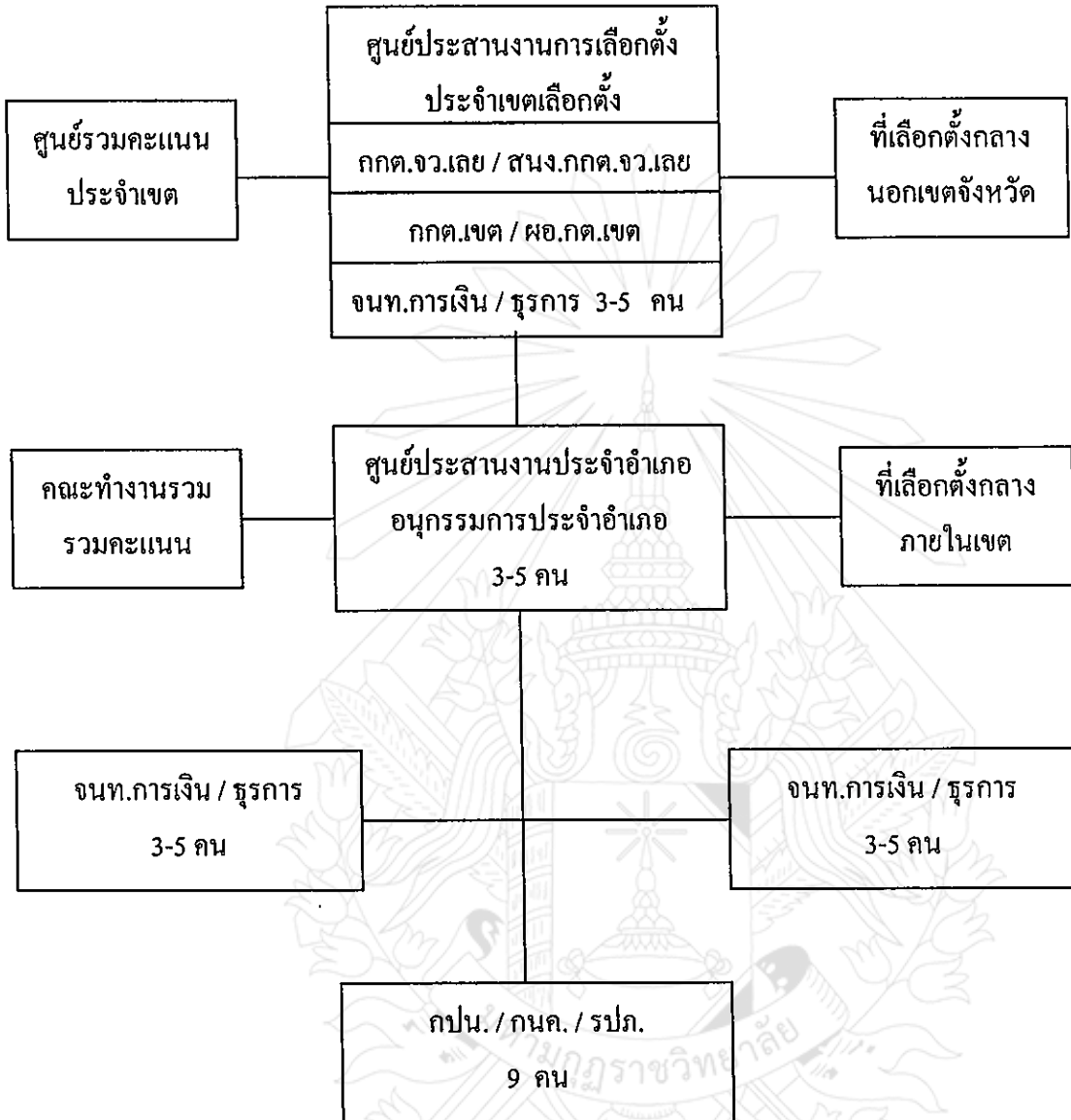
5.11 การรวมผลคะแนน ณ อนุ กก.อ. หรือสถานที่ที่ กกต.เขต, กกต.จว.กำหนด

5.12 จัดกำลัง ตำรวจ, ตำรวจตระเวนชายแดน และอาสาสมัครกาดินแดน เป็นชุดป้องกันและปรามปรามการกระผิดกฎหมายเลือกตั้ง ส.ว.

5.13 มีการรณรงค์การเลือกตั้ง ส.ว. โดยการส่งชุดประชาสัมพันธ์ลงพื้นที่ ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ อาทิ ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ส่วนกลางหลายฉบับ ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์ทุกสถานี หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น สถานีวิทยุหลัก สถานีวิทยุชุมชน และหอกระจายข่าว

5.14 ตรวจสอบติดตามการเตรียมการเลือกตั้งของคณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ

แผนภูมิที่ 2.1 โครงสร้างการบริหารจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลย

2.3.2 ผลการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลย พ.ศ.2549

ตารางที่ 2.4 ผลการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลย เมื่อวันที่ 19 เมษายน พ.ศ.2549

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1	ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	446,332	-
2	ผู้มาใช้สิทธิ	312,899	70.10
3	บัตรดี	276,353	88.32
4	บัตรเสีย	15,996	5.11
5	บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน	20,550	6.57

ตารางที่ 2.5 ผู้สมัครที่ได้รับการเลือกตั้ง (วันที่ 19 เมษายน พ.ศ.2549)

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	หมายเหตุ
1	นายชนเทพ ทิมสุวรรณ	
2	นางเป็ล่งมณี เร่งสมบูรณ์สุข	

2.4 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ถือว่าประชาชน คือ รากฐานของประเทศ และเป็นหัวใจของการเมือง จึงได้กำหนดแนวทางให้ความสำคัญกับประชาชนมากที่สุด โดยเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเมืองการปกครองทุกระดับ ขยายอำนาจประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ และที่สำคัญที่สุด คือ การพยายามทำให้การเลือกตั้งและการเมืองมีความสุจริตและเที่ยงธรรม

รัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้งอันเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ เพื่อให้มีบทบาทเป็นผู้ควบคุมและดำเนินการจัดหรือจัดให้มีการเลือกตั้ง การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น งานกิจการพรรคการเมืองและการออกเสียงประชามติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.4.1 อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้¹⁴

มาตรา 144 คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ควบคุมและดำเนินการจัดหรือจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น รวมทั้งการออกเสียงประชามติ ให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการพรรคการเมืองกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น และเป็นนายทะเบียนพรรคการเมือง

มาตรา 145 คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้¹⁵

(1) ออกประกาศกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การปฏิบัติตามกฎหมาย ตามมาตรา 144 วรรคสอง

(2) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นตามกฎหมาย ตามมาตรา 144 วรรคสอง

(3) สืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นตามกฎหมาย ตามมาตรา 144 วรรคสอง

(4) สั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือออกเสียงประชามติใหม่ในหน่วยเลือกตั้งใดหน่วยเลือกตั้งหนึ่งหรือทุกหน่วยเลือกตั้ง เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติในหน่วยเลือกตั้งนั้น ๆ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

(5) ประกาศผลการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ

(6) ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ ตลอดจนขอให้ศาล พนักงานอัยการ

¹⁴สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) พุทธศักราช 2548**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2548), หน้า 67.

¹⁵เรื่องเดียวกัน.

พนักงานสอบสวน หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น
ดำเนินการเพื่อประโยชน์แห่งการปฏิบัติหน้าที่การสืบสวนสอบสวนหรือวินิจฉัยชี้ขาด

คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งบุคคล คณะบุคคล หรือผู้แทนองค์การ
เอกชนเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมาย

2.4.2 อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการ เลือกตั้ง พ.ศ. 2541

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.2541
บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้¹⁶

มาตรา 10 ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) ควบคุมและดำเนินการจัด หรือจัดให้มีการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ
ตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

(2) ออกประกาศกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การปฏิบัติตามกฎหมายประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ
และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(3) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ
รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นตาม
กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา
กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออก
เสียงประชามติและกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(4) ออกข้อกำหนดเป็นแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้มี
อำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง หรือการออกเสียงประชามติ

(5) ดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งที่ใช้วิธีการแบ่งเขตเลือกตั้ง และ
จัดให้มีบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

(6) สืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่
เกิดขึ้นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายประกอบ

¹⁶สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, **พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ**, อ่างแล้ว,
หน้า 4-7.

รัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ หรือกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(7) สั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือออกเสียงประชามติใหม่ในหน่วยเลือกตั้งใดหน่วยเลือกตั้งหนึ่งหรือทุกหน่วยเลือกตั้ง หรือสั่งให้มีการนับคะแนนใหม่ เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติในหน่วยเลือกตั้งนั้นๆ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

(8) ประกาศผลการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ

(9) ดำเนินการหรือประสานงานกับหน่วยราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือสนับสนุนองค์การเอกชนในการให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(10) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีและข้อสังเกตเสนอต่อรัฐสภา

(11) ดำเนินการอื่นตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญอื่น หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มาตรา 13 คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมอบหมายให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ ดังต่อไปนี้¹⁷

(1) อำนาจการการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติที่กระทำภายในจังหวัดนั้น

(2) เสนอแนะการแบ่งเขตเลือกตั้ง สำหรับการเลือกตั้งที่ใช้วิธีการแบ่งเขตเลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(3) รวบรวม และตรวจสอบข้อมูล เกี่ยวกับจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ

(4) เสนอแนะต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อพิจารณาแต่งตั้งบุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ ตามที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ หรือกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นกำหนดไว้

(5) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ

หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

¹⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 8-9.

**2.4.3 อำนาจหน้าที่และการปฏิบัติงานตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วย
คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด พ.ศ.2541
(และที่แก้ไขเพิ่มเติม) มีดังนี้¹⁸**

ข้อ 13 คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ภายในเขตจังหวัด
ของตน ดังต่อไปนี้

(1) อำนวยการการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติที่กระทำภายในจังหวัดนั้น
(2) เสนอแนะการแบ่งเขตเลือกตั้ง สำหรับการเลือกตั้งที่ใช้วิธีการแบ่งเขตเลือกตั้ง
ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(3) รวบรวม และตรวจสอบข้อมูล เกี่ยวกับจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือผู้มีสิทธิ
ออกเสียงประชามติ เสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(4) เสนอแนะต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อพิจารณาแต่งตั้งบุคคลผู้มีอำนาจ
หน้าที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ ตามที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ว่า
ด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การออกเสียงประชามติ หรือกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
กำหนดไว้

(5) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย หรือมีคำสั่งในกรณี
ที่ไม่มีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งได้ หรือ
คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวอาจทำให้เกิดความเสียหายหรือความ
ไม่สุจริตและเที่ยงธรรมได้ คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมอบหมายให้บุคคลอื่นปฏิบัติหน้าที่
ดังกล่าวก็ได้

ข้อ 14 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบนี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ
จังหวัดมีอำนาจภายในเขตจังหวัดของตนดังต่อไปนี้

(1) ให้นำพระราชกร หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มี
หนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือความเห็น ในการปฏิบัติงาน หรือส่งเอกสารหลักฐาน หรือ
พยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

¹⁸สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, “ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วย
คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด พ.ศ.2541”,
4 กันยายน 2544, 20 พฤศจิกายน 2549

(2) ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานตาม (1) หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน หรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

(3) แต่งตั้งบุคคล คณะบุคคล หรือผู้แทนองค์กรเอกชน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมอบหมาย

(4) เข้าไปในที่เลือกตั้ง ที่ออกเสียงประชามติ หรือสถานที่นับคะแนนการเลือกตั้ง หรือนับคะแนนการออกเสียงประชามติ

2.5 ทฤษฎีการบริหารการเลือกตั้ง

การบริหารต้องมีการคิดค้นและกำหนดวิธีที่ดีที่สุดสำหรับงานที่จะทำแต่ละอย่าง กล่าวคือ จะต้องมีการกำหนดวิธีการทำงานที่ดีที่สุดที่จะช่วยให้สามารถทำงานเสร็จลุล่วงไปด้วยดีตามวัตถุประสงค์ และสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือการจัดจ้างงานให้เหมาะสมสอดคล้องกับคนและอบรมคนให้รู้จักวิธีทำงานที่ถูกต้องวิธี

2.5.1 ทฤษฎีการบริหาร

ซูบ กาญจนประกร กล่าวไว้ว่า “การบริหารหมายถึงการทำงานของคณะบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ที่ร่วมกันปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน”

สมพงษ์ เกษมสิน กล่าวว่า “การบริหารคือการใช้ศาสตร์และศิลป์นำเอาทรัพยากรการบริหารมาประกอบการตามกระบวนการบริหารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ”

Falyo ได้อธิบายถึงกระบวนการบริหารงานว่า ประกอบด้วยหน้าที่ (functions) ทางการบริหาร 5 ประการ คือ

1. Planning หรือการวางแผน ซึ่งหมายถึงภาระหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องทำการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อธุรกิจ และกำหนดขึ้นเป็นแผนการปฏิบัติงานหรือวิถีทางที่จะปฏิบัติเอาไว้ เพื่อสำหรับเป็นแนวทางของการทำงานในอนาคต
2. Organizing หรือการจัดองค์การ ซึ่งหมายถึงภาระหน้าที่ที่ผู้บริหารจำต้องจัดให้มีโครงสร้างของงานต่างๆ และอำนาจหน้าที่ ทั้งนี้เพื่อให้เครื่องจักร สิ่งของและตัวคน อยู่ในส่วนประกอบที่เหมาะสมในอันที่จะช่วยให้งานขององค์การบรรลุผลสำเร็จได้
3. Commanding หรือการบังคับบัญชาสั่งการ ซึ่งหมายถึงหน้าที่ในการสั่งการงานต่างๆ ของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ซึ่งจะกระทำให้สำเร็จผลด้วยดีก็โดยที่ผู้บริหารจะต้องกระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีจะต้องเข้าใจคนงานของตน จะต้องเข้าใจถึงข้อตกลงในการทำงานของคนงานและ

องค์การที่มีอยู่ และรวมตลอดถึงจะต้องมีการติดต่อสื่อสารกับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของตนเป็นประจำเสมออีกด้วย หากโครงสร้างขององค์การที่เป็นอยู่ไม่เหมาะสมแล้วก็จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไข และเช่นเดียวกันถ้าหากผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาคนใดหย่อนประสิทธิภาพ การไล่ออกเพื่อปรับปรุงกำลังคนที่มีอยู่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นก็เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องทำ

4. Co-ordinating หรือการประสานงาน หมายถึงภาระหน้าที่ในการที่จะต้องกำกับให้สามารถประกันได้ว่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำไปนั้นสามารถเข้ากันได้กับแผนที่ได้วางไว้แล้ว

5. Controlling หรือการควบคุม คือภาระหน้าที่ในการที่จะต้องกำกับให้สามารถประกันได้ว่ากิจกรรมต่างๆ ทำไปนั้นสามารถเข้ากันได้กับแผนที่ได้วางไว้แล้ว

ทั้ง 5 หน้าที่ของ ฟาโยล (Fayol) ได้วิเคราะห์แยกแยะไว้นี้ถือได้ว่าเป็นวิถีทางที่จะช่วยให้ผู้บริหารทุกคนสามารถบริหารงานของตนให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้

Fayol ได้วางหลักทั่วไปที่ใช้ในการบริหารไว้ 14 ข้อ ซึ่งใช้สำหรับเป็นแนวทางปฏิบัติ (guides) สำหรับผู้บริหาร หลักต่าง ๆ ดังกล่าวมีดังนี้ คือ

1. หลักที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ (Authority & Responsibility)
2. หลักของการมีผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว (Unity of Command)
3. หลักของการมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน (Unity of Direction)
4. หลักของการรียงไว้ซึ่งสายงาน (Scalar Chain)
5. หลักของการแบ่งงานกันทำ (Division of Work or Specialization)
6. หลักเกี่ยวกับระเบียบวินัย (Discipline)
7. หลักของการถือประโยชน์ส่วนบุคคลเป็นรองจากประโยชน์ส่วนรวม (Subordination of Individual to General Interest)
8. หลักของการให้ผลประโยชน์ตอบแทน (Remuneration)
9. หลักของการรวมอำนาจไว้ส่วนกลาง (Centralization)
10. หลักของความมีระเบียบเรียบร้อย (Order)
11. หลักของความเสมอภาค (Equity)
12. หลักของความมีเสถียรภาพของการว่าจ้างทำงาน (Stability of Tenure)
13. หลักของความคิดริเริ่ม (Initiative)

14. หลักของความสามัคคี (Esprit De Corps)¹⁹

มูนนี่ และไรเลย์ (Mooney and Reiley) ได้แบ่งหลักการบริหารออกเป็น 4 ประการ คือ

1. หลักการประสานงาน (Co – ordinative Principle) หมายถึงในการบริหารการจัดการ บุคลากรระดับต่างๆ ย่อมที่จะต้องมีการติดต่อประสานงานซึ่งกันและกัน เพื่อให้การบริหารงานองค์การเกิดประสิทธิภาพ มีความต่อเนื่อง และประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การ

2. หลักสายการบังคับบัญชา (Scalar Principle) หมายถึงในทุกองค์การย่อมที่จะมีโครงสร้างองค์การ (Organization Structure) ซึ่งจะอธิบายถึงการจำแนกตำแหน่งบุคลากรในองค์การตามสายการบังคับบัญชา ซึ่งอาจจะมีทั้งในลักษณะแบบแนวตั้ง (Vertical) หรือแบบแนวราบ (Horizontal) มากน้อยเพียงใดนั้นก็แล้วแต่ว่าองค์การนั้นจะมีการกระจายอำนาจ (Decentralization) ในการบริหารงานมากน้อยเพียงใด

3. หลักอำนาจหน้าที่ (Function Principle) หมายถึงการปฏิบัติงานในองค์การ บุคลากรย่อมที่จะต้องได้รับการจำแนกตำแหน่งและกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในแต่ละตำแหน่งไว้อย่างชัดเจนเน้นถึงการแบ่งงานกันทำตามความชำนาญเฉพาะด้าน

4. หลักสายหลักและสายการสนับสนุน (Line and Staff Principle) หมายถึง ในองค์การจะเน้นที่การออกแบบโครงสร้างองค์การที่มีการแบ่งสายงานออกเป็นสองสายงาน คือ สายงานหลัก (Line) ทำหน้าที่ด้านการบริหารและการผลิตเพื่อผลกำไรและความอยู่รอดขององค์การ และสายงานสนับสนุน (Staff) ซึ่งเป็นสายงานที่ทำหน้าที่ในการสนับสนุนการทำงานของสายงานหลัก (Line) เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการผลิตหรือการบริหารงาน²⁰

Gulick and Urwick ได้เสนอขบวนการบริหารได้ 7 ขั้นตอน หรือที่เรียกย่อๆ ว่า POSDCORB ซึ่งถือว่าเป็นขั้นตอนพื้นฐานของการศึกษาการบริหาร ขบวนการทั้ง 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย

¹⁹Fayol, **General and Industrial Management**, อ้างใน รศ.ธงชัย สันติวงษ์, **องค์การและการบริหาร**, พิมพ์ครั้งที่ 7, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2535), หน้า 49-53.

²⁰Mooney and Reiley, **The Principles of Organization**, อ้างใน คณาจารย์ภาควิชาการบริหารรัฐกิจ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, **การบริหารรัฐกิจเบื้องต้น**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2545), หน้า 183-184.

1. P = Planning การวางแผน หมายถึง การเตรียมการไว้ล่วงหน้าก่อนลงมือปฏิบัติจริง ๆ

2. O = Organizing การจัดองค์การ หมายถึง การวางโครงสร้างการทำงานภายในองค์การ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3. S = Staffing การจัดบุคคลเข้าทำงาน หมายถึงการจัดบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบงานในตำแหน่ง เป็นภารกิจเกี่ยวกับบุคลากรทั้งหมดในเรื่องเกี่ยวกับการสรรหา การฝึกอบรม ตลอดจนการสร้างสภาพแวดล้อมของการทำงานที่ดี

4. D = Direction การอำนวยการ เป็นกิจกรรมที่เป็นภาระหน้าที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้องทำการตัดสินใจ สั่งการ ออกคำสั่ง และควบคุมการทำงาน

5. CO = Coordinating การประสานงาน หมายถึง ภาระหน้าที่ในการเชื่อมโยงส่วนต่างๆ ของงานเข้าด้วยกัน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ พยายามสร้างระบบการติดต่อสื่อสาร การสร้างกลุ่มทำงาน

6. R = Reporting การรายงานผลการปฏิบัติงาน หมายถึงการรายงานถึงสภาพการปฏิบัติงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ เป็นการแสดงถึงข้อเท็จจริงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ตลอดจนการชี้แจงหรือประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน

7. B = Budgeting การงบประมาณ เป็นการศึกษาถึงการใช้จ่ายเงินในการบริหารงาน ซึ่งมีขั้นตอนตั้งแต่การจัดเตรียม การอนุมัติ และการบริหารงานประมาณรวมตลอดถึงการวางแผนการคลัง การทำบัญชี และการควบคุม เพื่อให้มีการใช้จ่ายเงินตรงตามเป้าหมายของการบริหารที่กำหนดไว้²¹

แนวคิดการบริหารตามหลักธรรมรัฐ (The Good Governance) ของ สมบัติ ธำรงธัญวงศ์ ซึ่งประกอบด้วย

1. การตรวจสอบได้ (Accountability)
2. ความโปร่งใส (Transparency)
3. จริยธรรม (Ethics)
4. การมีส่วนร่วม (Participation)
5. การมอบอำนาจ (Empowerment)
6. การกระจายอำนาจ (Decentralization)

²¹Gulick and Urwick, **Papers on the Science of Administration**, อังโน เรื่องเดียวกัน, หน้า 184-185.

7. ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility)

Peter F. Drueker เห็นว่าการวินิจฉัยสั่งการ คือ การตัดสินใจในการปฏิบัติงานหากออกมาสถานการณ์เป็นเช่นไรหรือจะเปลี่ยนแปลงได้อย่างไร หรือหากว่าทรัพยากรที่จะใช้คืออะไร หรือควรจะเป็นอะไร ซึ่งเป็นการคิดตัดสินใจทางการบริหาร โดยเฉพาะผู้ใดก็ตามที่เป็นนักบริหารจะต้องมีการคิดตัดสินใจเช่นนี้ ยิ่งเป็นนักบริหารระดับสูงมากขึ้นเท่าไรตามสายการบังคับบัญชา ก็จะต้องมีการคิดตัดสินใจมากขึ้นเท่านั้น การวินิจฉัยสั่งการประกอบไปด้วยส่วนย่อย 5 ประการคือ การกำหนดขอบเขตของปัญหา การวิเคราะห์ปัญหา การหาทางแก้ปัญหาหลายๆ ทาง การตัดสินใจเลือกทางแก้ปัญหาที่ดีที่สุดและการนำเอาการตัดสินใจไปกระทำให้เกิดผลในการปฏิบัติขึ้นมา²²

คณะกรรมการการเลือกตั้งได้จัดทำคู่มือประชาชนและอธิบายไว้ว่า “แท้จริงแล้วประชาชนต้องปกครองกันเอง ออกกฎหมายกันเอง บริหารเอง แต่ประชาชนมีจำนวนมากไม่สามารถหาสถานที่และเวลาในการประชุม หรือกันได้จึงต้องมีการเลือกตั้ง มอบหมายอำนาจให้บุคคลหรือคณะบุคคลไปทำหน้าที่แทนตน”²³

สมบัติ ชำรงชัญวงศ์ ได้ให้ความเห็นไว้ว่า “การจัดการเลือกตั้งผู้ปกครองหรือผู้นำทางการเมืองทั้งฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร จึงเป็นการกระทำทางการเมืองเพื่อยืนยันสิทธิในการเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยของประชาชน กระบวนการเลือกตั้งจึงเป็นกระบวนการสะท้อนถึงการเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยของปวงชนและสะท้อนเจตจำนงทั่วไปของประชาชน”²⁴

เชาวนะ ไตรมาศ ได้เสนอความเห็นไว้ว่า “การเลือกตั้งแบบใหม่ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปทางการเมืองนั้น การเลือกตั้งจึงมีความหมายสำคัญอย่างแท้จริง ดังนั้น การเลือกตั้งจึงเป็นกลไกสำคัญที่เปิดเวทีให้ประชาชนเข้ามาตัดสินใจและผลักดันการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตามแนวทางการปฏิรูปที่ประชาชนเป็นฝ่ายกำหนดเอง”²⁵

²²Peter F. Drueker, **Practice of Management**, อ้างใน คณาจารย์ภาควิชาการบริหารรัฐกิจ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, **การบริหารรัฐกิจเบื้องต้น**, อ้างแล้ว, หน้า 346.

²³สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, **รายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปี 2546**, (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดสหขายบล็อกและการพิมพ์, 2547), หน้า 58.

²⁴สมบัติ ชำรงชัญวงศ์, **การเมือง : แนวความคิดและการพัฒนา**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เสมาธรรม, 2544), หน้า 318.

²⁵เชาวนะ ไตรมาศ, **การเลือกตั้งแบบใหม่ ทำไม คนไทยต้องไปเลือกตั้ง**, (กรุงเทพมหานคร : มารีย์พิมพ์.เพรส.จำกัด, 2542), หน้า 9-10.

นอกจากการใช้หลักบริหารในการจัดการเลือกตั้งแล้วยังมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการวิเคราะห์ระบบทางการเมือง เพื่อให้ทราบปัจจัยต่างๆที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเลือกตั้ง

2.5.2 ทฤษฎีวิเคราะห์ระบบ (System theory)

เป็นผลงานที่สร้างชื่อเสียงให้กับ นักรัฐศาสตร์ชาวอเมริกัน ชื่อ David Easton ทฤษฎีวิเคราะห์ระบบนี้เป็นการวิเคราะห์เพื่อศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงหรือดำรงอยู่ของระบบทางการเมือง ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ตามวงจร สิ่งเร้า - ระบบ - ตอบสนอง - ผลที่เกิดขึ้น ซึ่งมีตัวแปรที่สำคัญ คือ

1. ปัจจัยนำเข้า (Input)
2. ปัจจัยออก (Output)
3. กระบวนการผันแปร (Conversion Processes)
4. การย้อนกลับ (Feedback)

Input หรือปัจจัยนำเข้า หมายถึง ปัจจัยต่างๆที่เป็นข้อมูลหรือวัตถุดิบ เพื่อก่อให้เกิดการพิจารณาถ้อยแถลง และตัดสินใจออกมาในรูปของนโยบาย ปัจจัยนำเข้ามี 2 ประเภทใหญ่ คือ

1. การเรียกร้อง (Demand) เพื่อสนองต่อความต้องการซึ่งมีผลหรือไม่มีผลต่อระบบการเมือง เช่น การชุมนุมประท้วง การเดินขบวน เป็นต้น
2. การสนับสนุน (Support) เป็นการแสดงออกเห็นได้ชัดเจน เช่น การเสียดสี การไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เป็นต้น

Conversion Processes หรือกระบวนการผันแปร หมายถึง ระบบของการใช้อำนาจในการแจกแจงสิ่งที่มีคุณค่าในสังคม

Output หรือปัจจัยออกหรือผลิตผลของระบบการเมืองที่ได้มีการพิจารณาถ้อยแถลงออกมา เช่น นโยบาย คำสั่ง ระเบียบ กฎหมายต่างๆ เป็นต้น

Feedback หรือปัจจัยย้อนกลับ หมายถึง กระบวนการไหลย้อนกลับของผลผลิตที่ออกมาจากระบบการเมืองว่า ได้มีการตอบสนองต่อความต้องการมากน้อยแค่ไหน ซึ่งหากไม่ได้รับการยอมรับแล้ว จำเป็นจะต้องนำกลับเข้าไปสู่กระบวนการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการดังกล่าว²⁶

²⁶สิทธิพันธ์ พุทธหุน, **ทฤษฎีการพัฒนาการเมือง**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2538), หน้า 71-78.

ในการจัดการเลือกตั้งที่จะทำให้เกิดความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ตลอดจนทำให้เกิดความสุจริตและเที่ยงธรรม นอกจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่จะนำมากำหนด ยุทธศาสตร์ในการจัดการเลือกตั้ง แล้วสิ่งที่ขาดเสียมิได้เลยก็คือการมีส่วนร่วมทางการเมือง

2.5.3 แนวความคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมในแต่ละระบอบการปกครองนั้น มีลักษณะแตกต่างกันไป กล่าวคือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบเผด็จการ ประชาชนมักถูกกำหนดให้มีบทบาท ในวงจำกัดหรือถูกกำหนดกรอบแห่งพฤติกรรม แต่การเมืองแบบเสรีประชาธิปไตย มีการส่งเสริม ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ในรูปแบบต่าง ๆ มากขึ้น ทั้งนี้ แล้วแต่ว่าเป็นระบอบ ประชาธิปไตยแบบโดยตรง หรือแบบโดยอ้อมนอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับรูปแบบของรัฐบาลว่าเป็น แบบรัฐสภาหรือแบบประธานาธิบดีด้วย

1. ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

นักวิชาการแต่ละคนก็จะให้ความหมาย หรือคำนิยามของคำว่า “การมีส่วนร่วมทางการเมือง” ที่แตกต่างกันไปทั้งในลักษณะแคบหรือกว้าง ดังนี้

อริสโตเติล “บิดาแห่งรัฐศาสตร์” ได้กล่าวไว้ว่า “คนก็คือสัตว์การเมือง” คน จำเป็นที่จะต้องเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมืองไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง ไม่ว่าเขาจะปรารถนาหรือไม่ก็ตาม ถ้าเรามองว่าการเมืองก็คือเรื่องของอำนาจในการแจกแจงสิ่งที่มีคุณค่าของสังคม Outputs ของระบบ การเมือง ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของนโยบาย กฎ ระเบียบ ฯลฯ ย่อมที่จะต้องกระทบต่อบุคคลแต่ละคน ในสังคมไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง โดยไม่มีทางหลบหลีกได้²⁷

Wriener ได้เสนอความเห็นของการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้หลายประการ ในที่สุดเขาได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่า คือ “การกระทำใดๆ ก็ตามที่เกิดจากความสมัครใจ ไม่ว่าจะการกระทำนั้นจะประสบความสำเร็จหรือไม่ และอาจเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือ เป็นการกระทำที่ต่อเนื่อง อาจจะใช้วิธีการที่ถูกต้องตามตัวบทกฎหมายหรือไม่ก็ได้ โดยที่การกระทำดังกล่าวนี้ ก็เพื่อต้องการมีอิทธิพลในการจัดสรรนโยบายสาธารณะและการบริหารนโยบาย ของรัฐบาล ตลอดจนการเลือกผู้นำทางการเมืองทั้งในระดับชาติ และในระดับท้องถิ่นก็ตาม”²⁸

²⁷ อริสโตเติล, **Modern Political Analysis**, อ้างใน รศ.สิทธิพันธ์ พุทธหุน, **ทฤษฎีพัฒนาการเมือง**, พิมพ์ครั้งที่ 7, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2541), หน้า 151.

²⁸ Wriener, **Political participation : Crisis of the political development process**, อ้างใน พรอัมรินทร์ พรหมเกิด, **สังคมวิทยาการเมือง**, (ขอนแก่น : โรงพิมพ์คลังนานา, 2545), หน้า 39.

Huntington กับ Nelson ได้ให้นิยามของการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ว่า การเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง กิจกรรมที่ประชาชนโดยส่วนบุคคลมุ่งที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาล²⁹

โทม อารีธา ได้ให้ความหมายของ “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งไว้ว่า หมายถึง การมีส่วนร่วมทั้งในเชิงปริมาณ คือ การที่ประชาชนมีเจตนาที่ดี มีความรู้ ความเข้าใจ ที่ทักษะเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และถือว่าการเลือกตั้งเป็นหน้าที่พลเมือง และในเชิงคุณภาพ คือ ประชาชนมีข้อมูลข่าวสารเพียงพอต่อการตัดสินใจอย่างมีอิสระ โดยไม่เห็นแก่อามิสสินจ้าง และโดยรู้เท่าทัน ประชาชนจำนวนหนึ่งมีความรู้และมีจิตสำนึกที่จะเฝ้าระวังสังคมและพร้อมแจ้งเหตุเมื่อพบพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต ประชาชนจำนวนหนึ่งรวมตัวกันเป็นองค์กรเอกชนหรือสมัครใจเป็นอาสาสมัครขององค์กรเอกชนเพื่อช่วยเหลือตรวจสอบเลือกตั้ง”³⁰

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่า “หมายถึง การเข้าร่วมแสดงความคิดเห็น หรือการเข้าร่วมดำเนินการในกิจกรรมทางสังคม การเมือง และการปกครอง จะโดยทางตรงหรือทางอ้อม คือสนับสนุนให้ผู้อื่นเข้าร่วม”³¹

จากการให้นิยามความหมายของนักวิชาการหลายท่านที่กล่าวมา เราอาจสรุปความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่า “เป็นการกระทำที่มีจุดมุ่งหมายที่จะเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจหรือการกำหนดนโยบายของรัฐบาล หรือภารกิจต่างๆที่รัฐบาลกระทำ หรือการเลือกผู้นำรัฐบาล ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การกระทำนั้นไม่ว่าจะโดยทางตรง หรือทางอ้อมก็ตาม” ซึ่งการกระทำดังกล่าวนี้อาจมีความสำคัญแตกต่างกันไป

2. ลักษณะของการเข้าร่วมทางการเมือง

การเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในแต่ละรูปแบบของสังคมแต่ละสังคมอาจดำเนินไปใน 2 ประการ คือ

²⁹Huntington and Nelson, **No Easy Choice**, อ้างใน รศ.สิทธิพันธ์ พุทธหุน, **ทฤษฎีพัฒนาการเมือง**, อ้างแล้ว, หน้า 156.

³⁰สถาบันพระปกเกล้า, “พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งและปัจจัยในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.2543”, **รายงานการวิจัย**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า, 2545), หน้า 18.

³¹ไพรัตน์ เตชะรินทร์, **บทวนการพัฒนาชนบทไทย**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เอส, 2525), หน้า 172.

2.1 การเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเป็นอิสระ (Atonomous Political Participation) หมายถึงลักษณะที่ราษฎรเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบใดๆ ด้วยความพึงพอใจส่วนตัวเป็นไปโดยความสมัครใจ หรือได้พินิจพิเคราะห์ใช้วิจารณญาณของตนเอง มองเห็นประโยชน์ของการมีส่วนร่วม และมองเห็นว่าตนเองสามารถที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองได้อย่างแท้จริง

2.2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยถูกปลุกกระดม (Mobilization Political Participation) หมายถึงลักษณะของการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของราษฎรที่เป็นไปโดยที่ไม่ได้เกิดจากเจตน์จำนงของเขาเอง แต่เกิดจากผู้อื่นปลุกกระดมให้เข้าร่วมในการกระทำกิจกรรมทางการเมืองในรูปแบบต่างๆ โดยการขู่เข็ญ บังคับ ชักจูง หรือใช้อิทธิพลทางวัตถุ เป็นต้น ทั้งนี้ก็เพื่อให้เป็นไปตามที่ผู้ปลุกกระดมต้องการ³²

2.5.4 ระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ในระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีมากน้อยแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับเหตุผลหรือลักษณะของการเข้าไปมีส่วนร่วมในแต่ละกิจกรรม

Mibrath Lesker W. ได้จัดลำดับของการมีส่วนร่วมทางการเมืองออกเป็น 14 ระดับด้วยกัน ดังนี้

1. รับฟังหรือรับทราบข่าวสารทางการเมือง
2. ไปออกเสียงลงคะแนน
3. ชักชวนให้ผู้อื่นสนทนาเรื่องการบริหารการเมือง
4. ชักชวนให้ผู้อื่นใช้สิทธิออกเสียงให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดคนหนึ่ง
5. ช่วยโฆษณาให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยวิธีการต่าง ๆ กัน
6. ติดต่อแสดงความคิดเห็นหรือข้อเรียกร้องต่อเจ้าหน้าที่บ้านเมืองหรือนักการเมือง
7. สนับสนุนด้วยการบริจาคเงินให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง
8. ติดตามการหาเสียงของนักการเมืองบางคนหรือหลายคน
9. ช่วยผู้สมัครรับเลือกตั้งรณรงค์หาเสียง
10. เป็นสมาชิกพรรคโดยทำงานให้พรรคการเมืองเป็นประจำเสมอ
11. เข้ามีส่วนร่วมในการวางแผนของพรรค
12. ช่วยหาเงินเข้าเป็นกองทุนของพรรค
13. สมัครเข้าแข่งขันรับเลือกตั้งเพื่อตำแหน่งทางการเมือง

³²รศ.สิทธิพันธ์ พุทธทูน, **ทฤษฎีพัฒนาการเมือง**, อ่างแล้ว, หน้า 162.

14. เป็นเจ้าหน้าที่ของพรรคหรือได้รับเลือกตั้ง³³

จะเห็นได้ว่าในระดับของการเข้ามามีส่วนร่วมนี้ มีระดับที่เกี่ยวข้องกับการเมืองในระดับน้อยที่สุด หรือต่ำสุด แต่จะมีจำนวนของคนที่ต้องเกี่ยวข้องด้วยมากที่สุด คือ ระดับของการรับฟัง หรือรับทราบข่าวสารทางการเมือง ซึ่งต่างจากระดับของการเข้าเป็นสมาชิกของพรรค หรือได้รับการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นการเกี่ยวข้องกับการเมืองระดับมากที่สุดหรือสูงที่สุด แต่มีคนที่เกี่ยวข้องโดยตรงน้อยที่สุด

2.5.5 ปัจจัยการเข้ามีส่วนร่วม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลักดันให้บุคคลเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง ปัจจัยหลักที่สำคัญได้แก่การรณรงค์ แรงจูงใจ โอกาส และทรัพยากร

1. การรณรงค์

การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ นับว่าเป็นหัวใจในการจัดการเลือกตั้งให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้ สามารถเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นและพฤติกรรมตลอดทั้งโน้มน้าวจิตใจของบุคคลที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนั้นๆ ได้โดยสมัครใจ ซึ่งมีนักวิชาการให้ความหมายการรณรงค์ไว้ดังนี้

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา ให้ความหมายว่าการรณรงค์คือ “การใช้กิจกรรมหรือสื่อต่างๆ อย่างต่อเนื่องเป็นขั้นตอน เพื่อให้บุคคลเป้าหมายเปลี่ยนความคิดเห็นหรือพฤติกรรมโดยสมัครใจ (มิใช่บังคับ) ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทั้งบุคคลเป้าหมายควรจะเป็นกลุ่มใหญ่ หรือส่วนใหญ่ในสังคมนั้น ๆ”³⁴

เฮฟ เอ โอ ได้ระบุถึงคำจำกัดความการรณรงค์ โดยปรับปรุงจากคำแนะนำเรื่องนี้ของสโต (Helen A Strow) ว่าหมายถึง “การวางแผนอย่างรัดกุมเพื่อให้เกิดการยอมรับในการปฏิบัติบางประการอย่างกว้างขวาง ซึ่งที่มุ่งปฏิบัติคือการให้ความรู้อย่างต่อเนื่องและเข้มข้น ในช่วงเวลาหนึ่งๆ” อันเป็นแนวคิดที่ย้ำความสำคัญของการให้ความรู้ที่มีการวางแผนที่รัดกุมไว้³⁵

³³Mibrath Lesker W., **Political Participation**, อ้างใน ศ. ดร.จิร โขช (บรรพต) วีระชัย รัต.ดร.สุรพล ราชภัฏชารักษ์ และ รัต.ดร.สุรพันธ์ ทับสุวรรณ, **รัฐศาสตร์ทั่วไป**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547), หน้า 403.

³⁴นรินทร์ชัย พัฒนพงศา, **การสื่อสารรณรงค์เชิงยุทธศาสตร์**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์รั้วเขียว, 2542), หน้า 8.

³⁵เรื่องเดียวกัน.

จากแนวคิดดังกล่าวสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลยได้ดำเนินงานรณรงค์และประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งประกอบด้วย จัดทำแผ่นพับการใช้ตราขงและเชิญชวนไปเลือกตั้ง ส.ว. จัดรถประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ จัดทำซีดีสโปด”ประชาสัมพันธ์เชิญชวนเลือกตั้ง ส.ว.” จัดทำป้ายผ้าประชาสัมพันธ์ และจัดเวที พิธีประกาศ “สมัชชาผู้ฝืนสันติภาพ” (ก่อนที่จะมีการประกาศสมัชชาผู้ฝืนสันติภาพ ได้มีการเดินรณรงค์การเลือกตั้ง ส.ว. ในเขตเทศบาลเมืองเลย)

2. แรงจูงใจ

ในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ได้แก่ ความศรัทธาและความไว้วางใจ ในกระบวนการทางการเมือง ความสำนึกในหน้าที่ของพลเมือง โดยถือว่าเป็นพันธะหน้าที่ที่จะพึงกระทำ เช่น การยอมรับว่ากระบวนการเลือกตั้ง เป็นวิธีการที่ดีในการปกครองประเทศ และมีความเห็นว่าคนไทยทุกคนมีหน้าที่ในการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการจูงใจไว้ดังนี้

เบอร์นาร์ด บาส (Bernard Bass) และเจมส์ วอห์น (James Vaughan) ได้ให้ความหมายของการจูงใจไว้ว่า การจูงใจหมายถึงสิ่งต่างๆ ที่มนุษย์กระทำเป็นประจำเพื่อให้บรรลุถึงความพอใจในความต้องการหรือบรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้³⁶

สมพงษ์ เกษมนธิ ให้ความหมายของการจูงใจไว้ว่า หมายถึง วิธีการที่จะชักนำพฤติกรรมผู้อื่นให้ประพฤติปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ หรือหมายถึง ความพยายามที่จะชักจูงให้ผู้อื่นแสดงออกหรือปฏิบัติตามต่อสิ่งจูงใจ³⁷

จากความหมายของการจูงใจดังกล่าวข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า การจูงใจ หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการที่จะชักนำพฤติกรรมของบุคคลให้ประพฤติปฏิบัติเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายที่วางไว้

Maslow ได้ตั้งสมมติฐานในการพิจารณาถึงพฤติกรรมของมนุษย์ไว้เป็น 3 ประการ คือ

1. มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอและทวีความต้องการขึ้นเรื่อยๆ แต่ความต้องการของมนุษย์ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตนมีอยู่แล้ว เมื่อความต้องการอย่างหนึ่งได้รับการตอบสนอง

³⁶Bernard Bass and James Vaughan, **Leadership and Performance Beyond Expectation**, อ้างใน ผศ.ดร.จุมพลหนีมนานิชและคนอื่นๆ, **การบริหารงานบุคคลภาครัฐ**, (นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมศาสตร์, 2541), หน้า 548.

³⁷เรื่องเดียวกัน.

ความต้องการอย่างอื่นก็เกิดขึ้นมาแทนที่ จะเป็นเช่นนี้ไปโดยไม่มีที่สิ้นสุด ตั้งแต่เกิดไปจนตาย ดังนั้น แม้ความต้องการอย่างอื่นได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่น ๆ ก็ยังคงอยู่และอาจตามมาเรื่อย ๆ

2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม อีก ดังนั้นเราจึงอาจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ ถ้าเราสนองความต้องการของเขาได้

3. ความต้องการของมนุษย์นั้นสามารถนำมาจัดเป็นลำดับขั้นได้จากขั้นต่ำไปหาขั้นสูง

ความต้องการต่างๆ ของมนุษย์คือ ลักษณะเป็นลำดับขั้นตามความสำคัญ เมื่อความต้องการในลำดับต้นได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการในขั้นที่สูงขึ้นไปก็จะตามมา³⁸

3. โอกาส

ในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ได้แก่ การปราศจากซึ่งอุปสรรคทางกฎหมายและโอกาสในด้านมีความสะดวกในการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น มีสิทธิตามกฎหมาย สามารถหาหน่วยเลือกตั้งพบ เป็นต้น

4. ทรัพยากร

ทรัพยากรที่สำคัญในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองมีอยู่ 3 ประการ คือ ความรู้ ทักษะ และเงิน ปัจจัยทั้ง 3 นี้ต่างมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด กล่าวคือคนที่มีความรู้สูงมักจะมีรายได้สูง และมีทักษะในทางการเมืองสูงตามไปด้วย

ปัจจัยดังที่ได้กล่าวมานั้นต่างก็เป็นปัจจัยที่เกี่ยวพันซึ่งกันและกัน

2.6 ทฤษฎีการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย

พรศักดิ์ ม่องแก้ว นำความหมายการเมืองของเพลโต (Plato) นักรัฐศาสตร์และปรัชญาเมธีชาวกรีกผู้ได้ชื่อว่าบิดาแห่งวิชาปรัชญาการเมืองให้หรือกิจกรรมทางการเมืองว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับการแสวงหาความยุติธรรม³⁹

³⁸Maslow, **Motuation and Personality**, อ้างใน คณาจารย์ภาควิชาการบริหารรัฐกิจ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, **การบริหารรัฐกิจเบื้องต้น**, อ้างแล้ว, หน้า 339-340.

³⁹พรศักดิ์ ม่องแก้ว, **รัฐศาสตร์ ขอบข่าย ฐานภาพ และการศึกษาวิจัย**, (กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2526), หน้า 40.

คำว่า ความยุติธรรม ในทัศนะของเพลโต มิได้มีความหมายเพียงความเป็นธรรมโดยทั่วไปเท่านั้น แต่ยังหมายถึงสิ่งที่เพลโตเรียกว่า “สัมมาร่วม” (Common Good) คือ สิ่งที่จะบันดาลความสุขให้กับคนและรัฐ ซึ่งหมายถึง การแบ่งแยกชนชั้นและอำนาจหน้าที่ตามความสามารถที่เขาได้รับมาโดยธรรมชาติหรือโดยค่านิยมและจากการศึกษาอบรม

Easton ให้นิยามของคำว่า “การเมือง” ว่าเป็นเรื่องของการใช้อำนาจในการแจกแจงสิ่งที่มีคุณค่า ซึ่งอาจจะเป็นความมั่นคง ยศฐาบรรดาศักดิ์ อำนาจและสวัสดิการในรูปแบบต่างๆ⁴⁰

สรุปความได้ว่า การเมืองนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมและพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคม

คำว่า “ประชาธิปไตย” ถอดศัพท์มาจากภาษาอังกฤษว่า Democracy ซึ่งมีรากศัพท์มาจากภาษากรีก 2 คำ คือ “Demos” แปลว่า “ประชาชน” และ “Kratos” แปลว่า “อำนาจ” เมื่อรวมกันเข้าแล้วก็มีความหมายว่า “อำนาจของประชาชน” หรือประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจ เพราะฉะนั้นหลักการขั้นมูลฐานของระบอบประชาธิปไตยก็คือ “การยอมรับนับถือความสำคัญและความศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของบุคคล ความเสมอภาพและเสรีภาพในการดำเนินชีวิต”⁴¹ และนักรัฐศาสตร์หลายท่านได้ให้ความหมายของประชาธิปไตยในแง่ที่แตกต่างกันดังนี้

ประชาธิปไตย หมายถึง เป็นการปกครองแบบหนึ่ง ซึ่งพลเมืองใช้สิทธิอย่างเดียวกันนั้น โดยผ่านทางผู้แทนซึ่งประชาชนเป็นผู้เลือกและรับผิดชอบต่อประชาชน พลเมืองทั้งหมดไม่ได้ใช้สิทธิในการปกครองด้วยตนเอง แบบนี้เรียกว่า ประชาธิปไตยแบบมีผู้แทน⁴²

ประชาธิปไตย จอห์น ลอคส์ และโทมัส เจฟเฟอร์สัน (John Locks and Thomas Jefferson) ถือว่าประชาชนมีความเสมอภาคกันและมีความสามารถที่จะเข้าร่วมบริหารงานปกครองประเทศชาติ แต่เมื่อประชากรมีมากจึงต้องมีการเลือกผู้แทนเป็นตัวแทนของประชาชนไปเป็นปากเสียงแทนประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องใช้สิทธิอย่างอิสระปราศจากการใช้อิทธิพลหรือ

⁴⁰Easton, **Who Governs**, อ้างใน รศ.สิทธิพันธ์ พุทธหุน, **ทฤษฎีพัฒนาการเมือง**, อ่างแก้ว, หน้า 33.

⁴¹รศ. ดร. โกวิท วงศ์สุรวัฒน์, **รัฐศาสตร์กับการเมือง**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ตะเกียง, 2534), หน้า 51.

⁴²อมร รักษาสัตย์ และคณะ, **ประชาธิปไตย**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543), หน้า 3.

อามิสสินจ้าง⁴³

ความเป็นประชาธิปไตยในการดำเนินวิถีชีวิตจึงเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งในสังคมที่เป็นประชาธิปไตยนั้น คนในสังคมจะต้องดำเนินชีวิตภายใต้กรอบความเชื่อต่างๆ ดังนี้

1. เชื่อมั่นในความสามารถและความมีเหตุผลของมนุษย์ทุกคน
2. ให้ความสำคัญกับเสรีภาพในการแสดงออกซึ่งความคิดเห็น ซึ่งประกอบไปด้วยความเชื่อในสิทธิของตนเองที่จะแสดงความคิดเห็น และการรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น
3. เชื่อในเรื่องความเท่าเทียมกันของมนุษย์ โดยเฉพาะความเท่าเทียมกันตามกฎหมายและโอกาสทางสังคม
4. เชื่อว่าตนเองเป็นเจ้าของอำนาจในการปกครองประเทศ
5. เชื่อมั่นในสถาบันทางการเมืองการปกครองว่าเป็นเครื่องมือที่ตั้งขึ้นเพื่อเป็นหลักฐานประกันสิทธิเสรีภาพ และความอยู่ดีกินดีของประชาชน และสามารถปรับเปลี่ยนได้ เมื่อสถาบันนั้นๆ ไม่สามารถดำเนินการสนองตอบความต้องการของคนส่วนใหญ่ได้
6. เคารพมติของเสียงข้างมากและยินดีปฏิบัติตามหรือให้ความร่วมมือ แม้ว่าอาจจะไม่ตรงกับความต้องการของตนเอง ขณะเดียวกัน ก็ต้องเคารพในความคิดเห็นและผลประโยชน์ของเสียงข้างน้อยด้วย⁴⁴

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่าประชาธิปไตยมีความหมายเป็น 2 นัย คือ นัยแรก หมายถึง รูปแบบการปกครองซึ่งให้สิทธิแก่ประชาชนอย่างกว้างขวางในการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมทางการเมืองการปกครองของประเทศ นัยที่สอง หมายถึง วิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคมซึ่งยึดถืออุดมคติและหลักการประการเป็นเครื่องกำหนดแบบแผนพฤติกรรมระหว่างกันในการดำเนินการดำเนินการทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมเพื่อสร้างความผาสุกร่วมกัน

อมร รักษาสิทธิ์ อธิบายไว้ว่า ประชาธิปไตย มีความหมายในหลายทาง ได้แก่

1. ในความหมายดั้งเดิม ประชาธิปไตย หมายถึง การปกครองแบบหนึ่งซึ่งสิทธิในการตัดสินใจทางการเมืองที่พลเมืองทั้งปวงเป็นผู้ใช้โดยตรงตามระเบียบวิธีการที่ว่าด้วยเสียงข้างมากเป็นฝ่ายชนะ การปกครองแบบนี้เรียกกันว่า “ประชาธิปไตยโดยตรง” หรือ “ประชาธิปไตยทางตรง” (Direct Democracy)

⁴³ สุวิทย์ รุ่งวิสัย, “ปัจจัยประกอบการตัดสินใจของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งในการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร”, **รายงานการวิจัย**, (กรุงเทพมหานคร : กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร), 2541, หน้า 5.

⁴⁴ พรอัมรินทร์ พรหมเกิด, **สังคมวิทยาการเมือง**, อ่างแล้ว, หน้า 85.

2. ประชาธิปไตยเป็นการปกครองรูปแบบหนึ่ง ซึ่งประชาชนพลเมืองใช้สิทธิอย่างเดียวกัน โดยผ่านทางผู้แทนที่ประชาชนเป็นผู้เลือกและรับผิดชอบต่อประชาชนพลเมืองทั้งหมด โดยที่ไม่ได้ใช้สิทธิในการปกครองตนเองโดยตรง เราเรียกประชาธิปไตยแบบนี้ว่า “ประชาธิปไตยแบบมีผู้แทน” (Representative Democracy)

3. ประชาธิปไตยเป็นการปกครองรูปแบบหนึ่ง ซึ่งแม้ผู้ที่มีเสียงข้างมากจะใช้อำนาจตัดสินใจในลักษณะเสียงส่วนมาก แต่ก็เข้าไปภายใต้ขอบเขตจำกัดแห่งรัฐธรรมนูญ ซึ่งได้ออกแบบรับรองสิทธิส่วนบุคคลหรือสิทธิส่วนรวมบางประการ เช่น สิทธิในการพูด และในการนับถือศาสนา เป็นต้น โดยเรียกประชาธิปไตยแบบนี้ว่า “ประชาธิปไตยเสรีหรือประชาธิปไตยแบบมีรัฐธรรมนูญ” (Liberal or Constitutional Democracy)

4. ประชาธิปไตยในอีกความหมายหนึ่งถูกนำมาใช้อธิบายระบบการเมืองหรือสังคมใด ๆ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะลดความแตกต่างทางสังคมและเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความแตกต่างอันเกิดจากการกระจายทรัพยากรที่ไม่เท่าเทียมกัน ทั้งนี้ โดยไม่คำนึงว่าการปกครองในระบอบนั้นจะมีลักษณะเป็นประชาธิปไตยตามความหมายทั้ง 3 ประการข้างต้นหรือไม่ เราเรียกประชาธิปไตยแบบนี้ว่า “ประชาธิปไตยทางสังคมหรือเศรษฐกิจ”⁴⁵

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย จึงขอนำผลการวิจัยที่มีผู้วิจัยศึกษาไว้แล้วมาเสนอ เพื่อใช้ในการกำหนดกรอบของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

สุวรรณ รัตนโชติ และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง องค์กรการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร องค์การการจัดการเลือกตั้ง พบว่า เพื่อให้การเลือกตั้งมีความเป็นอิสระ เสมอภาคและบริสุทธิ์ ยุติธรรมยิ่งขึ้น โดยมีองค์กรการเลือกตั้งที่มีความเป็นอิสระ มีอำนาจ ประชาชนสามารถเข้ามาร่วมตรวจสอบและมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ ควรจัดตั้ง “คณะกรรมการเลือกตั้งแห่งชาติ” (The National Election Commission : NEC) ขึ้นโดยให้อำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและอำนาจ 3 ประการคือ

1. การจัดการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยอิสระ เสมอภาคและบริสุทธิ์ยุติธรรม ด้วยการร่วมมือของภาครัฐและเอกชนทั้งหมด

⁴⁵อมร รักษาศักดิ์, *การศึกษากับการพัฒนาประชาธิปไตย*, (กรุงเทพมหานคร : เจริญผล, 2541), หน้า 6.

2. มีการติดตามและสอดคล้องดูแลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นไปโดยอิสระ เสมอภาคและบริสุทธิ์ยุติธรรม ด้วยการร่วมมือของภาครัฐและเอกชนทั้งหมด

3. การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย แก่ประชาชนอย่างลึกซึ้งและทั่วถึง ด้วยการร่วมมือของภาครัฐและเอกชนทั้งหมด⁴⁶

ฉะนั้น เพื่อให้สามารถบริหารนโยบาย อำนาจการและจัดการให้บรรลุวัตถุประสงค์ 3 ประการดังกล่าว ควรจัดโครงสร้างองค์กรของคณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งชาติ ให้ประกอบด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยอิสระ เสมอภาคและบริสุทธิ์ยุติธรรม ด้วยการร่วมมือของภาครัฐและเอกชน คณะกรรมการติดตามและสอดคล้องดูแลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นไปโดยอิสระ เสมอภาค และบริสุทธิ์ยุติธรรม ด้วยการร่วมมือของภาครัฐและเอกชนทั้งหมด และคณะกรรมการสนับสนุนการเลือกตั้ง มีอำนาจหน้าที่ในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย แก่ปัญหาอย่างลึกซึ้งและทั่วถึงด้วยการร่วมมือของภาครัฐและเอกชน

วิฑูรย์ นามบุตร ได้ศึกษาเรื่องการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยศึกษาเฉพาะกรณีพรรคประชาธิปัตย์ เขตเลือกตั้งที่ 4 จังหวัดอุบลราชธานี ในการเลือกตั้งปี 2539 จากการศึกษา พบว่าบริบทของโครงสร้างการเมืองไทยมีผลต่อการรณรงค์ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบหรือเนื้อหาการหาเสียงของการรณรงค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันการเมืองอันได้แก่ พรรคการเมือง ยังไม่มีการพัฒนาเป็นพรรคที่มีฐานมวลชนรองรับ (Mass-party) หากแต่ยังมีลักษณะคล้ายกับกลุ่มผลประโยชน์ที่ต้องการอำนาจทางการเมืองมาเพื่อลงทุนทางการเมือง ทำให้ภาพสะท้อนของการลงสมัครรับเลือกตั้งเพื่อมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเข้ามาหาผลประโยชน์ เพราะถ้าเข้าไปเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้วสิ่งที่จะได้รับตามมาก็คือมากมายในรูปแบบผลประโยชน์ที่คนภายนอกไม่เข้าใจ เช่น การวิ่งเต้นหางบประมาณเพื่อหวังค่าคอมมิสชั่นจากงบประมาณนั้น การได้รู้จักพบปะกับนายทุนระดับชาติในรัฐสภาเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ร่วมกัน และคงไม่ต้องพูดถึงการได้ผลประโยชน์จากการมีตำแหน่งรัฐมนตรี เมื่อผลประโยชน์ที่รับจากการเข้ามาเป็นนักการเมืองในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสูงยิ่งช่วยวนเช่นนี้ จึงทำให้ผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง จึงกล้าลงทุนในธุรกิจดังกล่าว ที่สุดท้ายส่งผลต่อรูปแบบในการรณรงค์เลือกตั้งเพื่อให้ได้มาซึ่งสถานภาพความเป็นผู้แทนราษฎรดังกล่าวโดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องชอบธรรม

⁴⁶สุธรรม รัตน์โชติ และคณะ, “องค์กรการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : องค์กรจัดการเลือกตั้ง”, *รายงานการวิจัย*, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540), 248 หน้า.

ทางการเมือง รูปแบบในการรณรงค์หาเพื่อทุจริตหาเสียงและการทุจริตซื้อขายเสียง เพื่อหวังให้ตัวเองเข้าไปเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ได้ไม่ว่าจะโดยวิธีการใดๆ เรื่องดังกล่าวปฏิเสธไม่ได้เลยว่าเป็นเพราะพรรคการเมืองของไทยไม่เข้มแข็งเพียงพอที่จะต่อต้านกับกระแสดังกล่าว และตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของนายทุนพรรคที่ผลักดันตัวเองเข้ามามีบทบาทในกรรมการบริหารและใช้วิธีสรรหาตัวบุคคลโดยวิธีทางลัด คือ เข้าไปลงทุนซื้อตัวผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง โดยคาดว่าจะมีคะแนนนิยมในตัวบุคคลดังกล่าวสูงและโอกาสที่จะชนะเลือกตั้งสูงตามไปด้วย จึงเกิดกระบวนการซื้อตัวบุคคลดังกล่าวเข้าพรรคต่างๆ กับการประมูลทางการเมืองและเงินที่บุคคลเหล่านี้ได้มาก็จะถูกนำไป “ซื้อเสียงและทุจริตเลือกตั้ง” การรณรงค์หาเสียงจึงเปลี่ยนแปลงจากหลักการที่ควรจะเป็น คือ การรณรงค์หาเสียงมาเป็นการรณรงค์การทุจริตหาเสียง และการรณรงค์ทุจริตซื้อ-ขายเสียง⁴⁷

วิจิตร การิยา ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลำพูน พบว่า การบริหารงานเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลำพูน ปี พ.ศ. 2544 มีการดำเนินการโดยยึดระเบียบ กฎหมายในการบริหารงานเลือกตั้ง มีการกำหนดแผนเป็นหลักในการปฏิบัติงาน มีการประสานงานที่ดี ใช้หลักการประหยัดในการบริหารงานและมีการติดตามและรายงานผลการบริหารงาน⁴⁸

กมล ทองธรรมชาติ และคณะ ได้ศึกษาเรื่อง การก่อตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งในประเทศไทย : ศึกษาเปรียบเทียบกรณีของอินเดียและฟิลิปปินส์เพื่อเป็นแนวทางสำหรับประเทศไทย พบว่า ปัจจัยที่จะทำให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประสบความสำเร็จในการควบคุมและจัดการเลือกตั้งมี 3 ประการ คือ

1. ความซื่อสัตย์ ความเป็นอิสระ และความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นที่ไปตามกฎหมายของคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยเฉพาะตัวประธานกรรมการการเลือกตั้ง
2. ความซื่อสัตย์ ความเป็นอิสระ และความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ ให้เป็นที่ไปตามกฎหมายของข้าราชการ ในสำนักงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และข้าราชการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งขอหรือสั่งให้มาช่วยควบคุม และจัดการเลือกตั้ง

⁴⁷ร้อยตำรวจเอกภูมินทร์ พึ่งสุจริต, “การจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนนทบุรีในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2544 และเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2545”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง), 2545, 280 หน้า.

⁴⁸วิจิตร การิยา, “การบริหารงานเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลำพูน ปี พ.ศ.2544”, **รายงานการค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2544, 176 หน้า.

3. บทบาทขององค์การเอกชนและองค์การประชาชนในการช่วยเหลือและตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งให้เป็นไปตามกฎหมาย⁴⁹

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอุตรดิตถ์ ได้ศึกษาเรื่อง ผลการดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 : กรณีศึกษาจังหวัดอุตรดิตถ์ ปี 2548 พบว่า ภาพรวมของการดำเนินการเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นสูงสุด คือ ความรู้เรื่องกฎหมายการเลือกตั้ง และการรับสมัครผู้สมัครรับเลือกตั้ง รองลงมา ได้แก่ การประสานงานกับหน่วยงาน บุคคลที่เกี่ยวข้อง และความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ประจำหน่วยเลือกตั้ง

ปัญหาในการดำเนินการเลือกตั้ง พบว่า อยู่ในระดับที่มีปัญหาน้อย โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการรับวัสดุอุปกรณ์การเลือกตั้ง รองลงมาคือ ปัญหาในการส่งวัสดุอุปกรณ์การเลือกตั้ง

ความคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่า ภาพรวมของการดำเนินการเลือกตั้งอยู่ในระดับดี

ด้านการทราบข่าวว่าจะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่า ส่วนใหญ่ทราบข่าวว่าจะมีการเลือกตั้งจากวิทยุ รองลงมาทราบข่าวจากประชาชนชุมชน / ผู้สมัครรับเลือกตั้งและจากสถานีวิทยุ / ประชาชนชุมชน / ผู้สมัครรับเลือกตั้ง

การทราบรายละเอียดของผู้สมัคร พบว่า ส่วนใหญ่ทราบรายละเอียดของผู้สมัครรับเลือกตั้งจากผู้สมัครรับเลือกตั้ง รองลงมาจากแผ่นป้าย โฆษณา/ตัวแทนผู้สมัคร และจากตัวแทนผู้สมัคร/ประชาชนชุมชน⁵⁰

สุรพล สายพันธ์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองของประชาชนในกรุงเทพฯ พบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครมาใช้สิทธิในการเลือกตั้งน้อย

⁴⁹ กมล ทองธรรมชาติ และคณะ, “การก่อตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งในประเทศไทย : ศึกษาเปรียบเทียบกรณีของอินเดียและฟิลิปปินส์เพื่อเป็นแนวทางสำหรับประเทศไทย”, **รายงานการวิจัย**, (สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541), 103 หน้า.

⁵⁰ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอุตรดิตถ์, ผลการดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 : กรณีศึกษาจังหวัดอุตรดิตถ์ ปี 2548, (อุตรดิตถ์ : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอุตรดิตถ์, 2548), 61 หน้า.

เนื่องจากโครงสร้างทางสังคมของกรุงเทพมหานครที่ขาดความสัมพันธ์ระหว่างกัน และขาดความผูกพันต่อท้องถิ่น แต่ประชาชนในกรุงเทพมหานครนิยมเลือกพรรคการเมืองมากกว่าเลือกบุคคล

คำรงค์ คีตกุล ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง: ศึกษากรณีการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง” ผลการวิจัยพบว่าระดับการศึกษา อาชีพ ศาสนา และการเปิดรับฟังข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และนิตยสารรายสัปดาห์ มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและระดับความคิดเห็นของประชาชนในการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นของประชาชนในการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง⁵¹

สุเมธ พรหมพันธ์ ได้ทำการศึกษาถึงปัญหาการซื้อสิทธิขายเสียงในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่ามีผลต่อความมั่นคงทางการเมืองไทยอย่างไร ทั้งนี้ได้ศึกษาถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดการซื้อสิทธิขายเสียง โดยอาศัยจุดค้อยๆต่างๆ อาทิ คนยังไม่เข้าใจประโยชน์การเลือกตั้ง การมีตัวแทนหรือมีผู้แทนเข้าไปดูแลผลประโยชน์ให้, คนทั่วไปไม่มีทัศนคติว่า ผู้แทนต้องรับใช้ทุกคนอย่าง แม้เรื่องส่วนตัว เฉพาะตัว (ยากจน แต่งงาน โกงจุก บวชลูก งานศพ งานพัฒนาต่างๆ ฯลฯ) ผู้แทนช่วยได้ทั้งสิ้น, คนรู้สึกว่าการเลือกตั้งเสร็จแล้ว ส.ส.หายตัวไป หาตัวไม่เจอ จึงคิดว่าจะเอาอะไรจากผู้แทน เมื่อพบ ส.ส. ในสนามเลือกตั้ง ต้องเอาเงินเสียก่อนเลือกตั้ง, ความผูกพันระหว่างผู้แทนราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งหลังการเลือกตั้งมีน้อยลง เป็นต้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้วิเคราะห์ถึงข้อผิดพลาดในกติกาหลักของการเมือง การปกครองซึ่งใช้ปกครองประเทศ คือ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2534, พระราชบัญญัติเลือกตั้ง พุทธศักราช 2522 และแก้ไขเพิ่มเติม 2523-2525 และได้ทำการศึกษากระบวนการจัดการเลือกตั้งในประเทศต่างๆคือ เยอรมันตะวันตก, ญี่ปุ่น, สหพันธ์สาธารณรัฐเกาหลี และอินเดีย

ในส่วนผลการวิจัย ผู้วิจัยเสนอกฎวิธีต่างๆ ในการซื้อเสียงเลือกตั้ง โดยแบ่งวิธีการซื้อเสียงเป็น 14 ประเภท อาทิ การซื้อผู้สมัคร ซื้อหัวคะแนน, ซื้อเทซื้อเสียง, ซื้อสู่ม, ซื้อเจาะ, ซื้อหลอก, ซื้อเกราะ ซื้อกัน ซื้อกราด เป็นต้น และแบ่งวิธีการซื้อเสียง(จ่ายเงิน) เป็น 5 วิธี คือ จ่ายเงินสด, จ่าย

⁵¹คำรงค์ คีตกุล, “การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง ศึกษากรณีการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง”, อ้างใน จิตรา พรหมชุติมา, “พฤติกรรมการณ์เลือกตั้งของประชาชนในชุมชนแออัดในกรุงเทพมหานคร”, **รายงานการวิจัย**, (กรุงเทพมหานคร : กองการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร), 2541, 115 หน้า.

หลังเลือกตั้ง,ถ่ายสำเนาธนบัตรแล้วนำมารับเงินหลังเลือกตั้ง,ทำสัญญากู้ยืมเงินแล้วมารับเงินหลังเลือกตั้ง,นำโพยหวยมาขึ้นเงินหลังเลือกตั้ง

ผู้วิจัยได้เสนอประเด็นที่สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาการซื้อสิทธิขายเสียงเพื่อให้ระบอบประชาธิปไตยของไทยมีความมั่นคง ปราศจากการแทรกแซงจากการใช้อำนาจนอกระบบล้มล้าง ดังนี้

1. ส่งเสริมให้หลักสูตรว่าด้วยการเมืองบรรจุอยู่ในหลักสูตรการศึกษาปกติ และจัดให้เป็นระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง ไปตลอดชีวิตและต่อเนื่อง พัฒนาในตัวของการเมืองเองควบคู่กับการพัฒนาวิถีชีวิตของประชาชน
2. ให้มีการเลือกตั้งเป็นประจําสม่ำเสมอทั้งในระดับชาติและในระดับท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้คุ้นเคยกับระบบและถือว่าการเลือกตั้งเป็นวิถีชีวิตของประชาชนทุกคนซึ่งพึงรักษาได้
3. เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายและการบริหารประเทศอย่างแท้จริงเพื่อให้ประชาชนสามารถต่อรองและเรียกร้องผลประโยชน์ของตนได้
4. รัฐบาลมีนโยบายที่เป็นธรรมในการกระจายอำนาจและรายได้ให้ถึงประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ โดยให้องค์กรระดับล่างสุดแต่งตั้งอยู่ในพื้นที่มากที่สุดเป็นผู้ตัดสินใจอนาคตและการพัฒนาต่างๆ
5. ต้องปรับทัศนคติของข้าราชการให้เข้าใจว่าประชาชนคือนายที่แท้จริงและในทางการเมืองประชาชนคือเจ้าอำนาจที่แท้จริง
6. ควรกำหนดให้การออกบัตรเลือกตั้งจะต้องมีลำดับเลขหมายกำกับเพื่อป้องกันการโกงการเลือกตั้ง การเวียนเทียนบัตรลงคะแนน และการพิมพ์บัตรปลอม
7. ในคดีการซื้อสิทธิขายเสียงนั้น ควรแก้ไขกฎหมาย โดยกันผู้ขายเสียงให้เป็นพยานผู้กล่าวโทษและไม่มีควมผิด เพื่อดำเนินการสืบหาผู้ซื้อเสียงให้จงได้⁵²

ฉวีวงศ์ บุรีภูธ และคณะ ได้ทำการศึกษาถึงปัญหาหลักสำคัญในกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยแยกลักษณะของแหล่งของการเกิดปัญหาออกเป็นกลุ่มๆ คือ ปัญหาของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ปัญหาของพรรคการเมือง ปัญหาของบุคลากรที่จัดการเลือกตั้ง ปัญหาของ

⁵² ร้อยตำรวจเอกภูมินทร์ พึ่งสุจริต, “การจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนนทบุรีในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2544 และเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2545”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง), 2545, 280 หน้า.

หน่วยงานการเลือกตั้ง ปัญหาของกระบวนการเลือกตั้ง ปัญหาขององค์กรเอกชนและสื่อมวลชน ปัญหาของประชาชน และปัญหาอื่นๆ

อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่พบส่วนใหญ่และอยู่ในความสนใจของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายคือ การทุจริตการเลือกตั้งในลักษณะที่เป็น “การซื้อเสียง” ในช่วงเวลาก่อนและระหว่างประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้ง เป็นปัญหาที่ถกเถียงกันอยู่ในปัจจุบันว่าจะใช้บังคับในช่วงเวลาก่อนประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งทั่วไปได้หรือไม่อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน พบว่าประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามถึงร้อยละ 91.4 เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะที่ควรควบคุมการกระทำที่เข้าลักษณะเป็นการซื้อเสียงตั้งแต่ก่อนมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้ง โดยร้อยละ 35.7 ของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนที่สูงสุด เห็นว่าควรห้ามการกระทำความผิดเป็นระยะเวลา 6 เดือน ก่อนมีการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้ง รองลงมา ร้อยละ 33.5 เห็นว่าระยะเวลา 1 ปี เป็นเวลาที่เหมาะสม และห้ามหน่วยงานต่างๆ เช่น โรงเรียน หรือวัด ขอรับการบริจาคจากนักการเมือง

ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบภายหลังการเลือกตั้งคือ การร้องเรียนและการร้องคัดค้านการเลือกตั้งจำนวนมาก ทำให้คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่สามารถดำเนินการสืบสวน สอบสวน คำร้องเรียน และคำร้องคัดค้านได้โดยพลันหรือภายในกำหนดเวลา การใช้พยานหลักฐานเท็จหรือไม่ชัดเจน ก่อให้เกิดอุปสรรคอย่างมากต่อการวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และการที่เจ้าหน้าที่สืบสวนของคณะกรรมการการเลือกตั้งมีพฤติกรรมทุจริตเรียกร้อยผลประโยชน์

ปัญหาการใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นประเด็นที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในการไม่รับรองผลการเลือกตั้งและประกาศให้มีการเลือกตั้งใหม่ (ใบเหลือง) หรือการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งออกจากการเลือกตั้ง หลังพบว่าผู้นั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำการทุจริตเกิดขึ้น(ใบแดง) เห็นได้ชัดว่า อำนาจเหล่านี้ก่อให้เกิดปัญหาแก่ระบบการเลือกตั้งในระดับหนึ่ง คือการเลือกตั้งซ้ำซาก สร้างความเบื่อหน่ายแก่ประชาชน ซึ่งปัญหาข้อนี้ต้องมีการแก้ไขอย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม การศึกษาครั้งนี้ พบว่าประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 78.5 เห็นด้วยกับข้อเสนอให้ยกเลิกการใช้อำนาจในการไม่รับรองผลการเลือกตั้งและประกาศให้มีการเลือกตั้งใหม่(ใบเหลือง)ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยให้เหลือแต่อำนาจการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้ง(ใบแดง)

ปัญหาพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชน ของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง ที่เห็นชัดที่สุดคือ การใช้หวัะแนนของผู้สมัครรับเลือกตั้งในการหาเสียงและการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบใหม่ กล่าวคือ การเลือกตั้งมีการแจกเงินและบังคับประชาชนให้ลงคะแนนตามที่หวัะแนนชี้แนะ สำหรับแนวทางกรแก้ไขที่พบได้แก่การให้ความรู้แก่ประชาชน

และการประชาสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องเกี่ยวกับการเลือกตั้ง นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 63.5 เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะที่ไม่ให้มีห้วคะแนนโดยเด็ดขาด และร้อยละ 97.3 ของผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อเสนอในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งอย่างต่อเนื่อง และเพื่อแก้ไข้ปัญหา จึงควรออกกฎหมายหรือระเบียบห้ามผู้สมัครรับเลือกตั้งมีห้วคะแนนหรือใช้อิทธิพลช่วยในการหาเสียง

ผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นควรแก้ไข้ปัญหา โดยแบ่งมาตรการและแนวทางการแก้ไข้ปัญหาดังกล่าวข้างต้นออกเป็น 2 มาตรการ คือ

1) มาตรการระยะสั้น เป็นแนวทางแก้ไข้ปัญหาเฉพาะเรื่อง ซึ่งจำแนกได้เป็น

(1) มาตรการในการแก้ไข้ปัญหาในทางนโยบายและการจัดการ ผู้วิจัยเห็นว่า การแก้ไข้ปัญหาในเรื่องต่างๆ อาจแก้ไข้ได้โดยการวางนโยบาย และการจัดการของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การอบรมการศึกษาปลูกฝังจริยธรรมแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกพรรคการเมือง ผู้นำชุมชน และประชาชนให้เข้าใจ และมีจิตสำนึกที่ดีในการเลือกตั้ง การเร่งแก้ไข้ปัญหาเศรษฐกิจของประชาชน โดยการกำหนดราคารมาตรฐานในการใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง การจัดทำมาตรฐานการใช้ดุลยพินิจของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทุกระดับและเจ้าหน้าที่องค์กรเอกชน การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการเลือกตั้ง การเตรียมแผนงานสืบสวนสอบสวนและการวินิจฉัยล่วงหน้า การสร้างระบบการคุ้มครองพยาน การปรับปรุงระบบการประชาสัมพันธ์ให้มีความต่อเนื่อง เป็นต้น

(2) มาตรการในการแก้ไข้ปัญหาในแนวทางนโยบาย ผู้วิจัยเห็นว่า การแก้ไข้ปัญหาบางประการต้องมีการจัดให้มีหรือแก้ไข้ปรับปรุงกฎหมาย กฎ และระเบียบเกี่ยวกับการเลือกตั้งในเรื่องดังต่อไปนี้

ก) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พุทธศักราช 2541 มาตรา 47

ข) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พุทธศักราช 2541 มาตรา 9 มาตรา 17 มาตรา 23 มาตรา 31 มาตรา 36 มาตรา 42 มาตรา 49 มาตรา 52 มาตรา 55 มาตรา 56 มาตรา 67 มาตรา 69 มาตรา 92 และส่วนที่ 6 ส่วนที่ 7 ส่วนที่ 9 ของวรรค 1 การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ค) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พุทธศักราช 2541

ง) กฎหมาย จัดให้มีการว่าด้วยการห้ามส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ โรงเรียน หรือองค์กรสาธารณกุศล ขอรับบริจาคจากผู้สมัคร รับเลือกตั้งรัฐสภา หรือข้าราชการฝ่ายการเมือง

2) มาตรการระยะยาว ควรมีการปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเลือกตั้ง ให้มีอำนาจหน้าที่สำคัญเพียง 2 ประการคือ การออกกฎ ระเบียบ และ การสืบสวนสอบสวน และการวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาที่ได้แย้งอันเกิดขึ้นจากกฎหมายที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเลือกตั้งเท่านั้น นอกจากนี้ควรให้ความรู้ การศึกษาและความเข้าใจที่ถูกต้องในเจตนารมณ์ของการเลือกตั้ง และการเลือกตั้งระบบใหม่แก่ประชาชน ผู้สมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกพรรคการเมือง เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาในมาตรการระยะยาว⁵³

จากการศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของ พรรคกิจ ผ่องแผ้ว ได้ทราบถึงหลักการกำหนดที่พิจารณาการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนดังนี้

1. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมกับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การศึกษาพบว่า ผู้ลงคะแนนเสียงที่มีความรู้ความสนใจทางการเมืองน้อย จะตัดสินใจลงคะแนนเสียงโดยอิงกับทัศนคติที่มีต่อประเด็นนโยบายทางการเมือง ปัจจัยด้านการชักจูงการระดม และอามิสสินจ้างจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียงของคนกลุ่มนี้

2. ความรู้สึกทางการเมือง กับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งพบว่าผู้ลงคะแนนเสียงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเกือบครึ่งหนึ่งใช้เกณฑ์ในการเลือก โดยคำนึงถึงตัวผู้สมัคร ส่วนที่เหลืออย่างละครึ่งคละกันไประหว่างผู้สมัครกับพรรคการเมือง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแบบแผนพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงที่เห็นได้ชัดแจ้งได้แก่ อาชีพ การศึกษา และรายได้ ส่วนที่อยู่อาศัยและเพศนั้นมีอิทธิพลที่ชัดเจนในบางกรณี ผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำมักจะตัดสินใจเลือกในวันเลือกตั้ง ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงมักจะตัดสินใจไว้ก่อนวันเลือกตั้ง และไม่เปลี่ยนแปลงการตัดสินใจนั้น โดยง่าย

3. สภาพแวดล้อมของช่วงเวลากับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง พบว่าผู้ลงคะแนนเสียงประมาณหนึ่งในสี่เลือกผู้สมัคร โดยคำนึงถึงความนิยมพรรคการเมืองเป็นเกณฑ์ สำคัญส่วนอีกสามในสี่นั้นเป็นอิทธิพลร่วมของคุณสมบัติเฉพาะตัวในด้านต่างๆ ของผู้สมัคร เช่น การเป็นคนท้องถิ่นมีศักยภาพที่จะช่วยเหลือท้องถิ่นได้ มีความรู้ความสามารถแจกจ่ายเงินทอง

⁵³ ร้อยตำรวจเอกภูมินทร์ พึ่งสุจริต, "การจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนนทบุรีในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2544 และเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2545", **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง), 2545, 280 หน้า.

และหาเสียงที่ประทับใจ เป็นต้น ผู้นำท้องถิ่นมีอิทธิพลต่อการชี้นำผู้ลงคะแนนเสียงที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำจากมากไปน้อย ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อนฝูง ญาติพี่น้อง และครูตามลำดับ⁵⁴

ไพฑูรย์ บุญวัฒน์ ได้ศึกษาเทคนิคและวิถีโงกการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งผู้เขียนเห็นว่า การโงกการเลือกตั้งอาจเป็นเพียงแต่แนวความคิดเห็นของนักวิชาการและผู้สนใจการเมืองซึ่งอยู่นอกเวทีการแข่งขันต่อสู้ในทัศนะของนักการเมืองและหัวหน้าคณะที่เข้าร่วมการรณรงค์หาเสียง ผู้วิจัยมองภาพการทุจริตในการเลือกตั้งที่แตกต่างกันออกไป โดยเห็นว่าเป็นเพียงกฎเกณฑ์ของการแข่งขัน (Rule of Political Game) ที่ต้องป้องกันมิให้ฝ่ายตรงข้ามสามารถใช้เทคนิควิถีโงกได้แต่ถ้ามีโอกาสเข้าก็พร้อมที่จะทุจริตและใช้วิธีการทุกอย่างเพื่อให้ได้คะแนนสนับสนุนถึงแม้ว่าการกระทำนั้นผิดกฎหมายก็ตาม ถ้าคู่แข่งไม่สามารถจับได้ไล่ทันก็หมายความว่าเขายังอ่อนในเรื่องไหวพริบไม่ทันเกมหรือเผลอเผลอถูกระเบียบ และกฎหมายเป็นเพียงข้อกำหนดที่ทางราชการวางไว้ แต่ไม่มีผลในทางปฏิบัตินักการเมืองและหัวหน้าคณะคิดว่าการโงกการเลือกตั้งเป็นเรื่องธรรมดาและจะต้องต่อสู้แข่งขันชิงไหวชิงพริบกัน เพื่อเป้าหมายในการได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งและกีดกันไม่ให้คู่แข่งประสบความสำเร็จ

เทคนิคและวิธีการโงกการเลือกตั้งที่นิยมใช้กันทั่วไป อาจสรุปได้ดังนี้

1) เวียนเทียน หมายความว่า การที่บุคคลไปใช้สิทธิเลือกตั้งหลายครั้งบุคคลเหล่านี้มักเป็นผู้รับจ้างให้ไปใช้สิทธิของตนเองและผู้อื่น โดยไม่มีสิทธิตามกฎหมายหลายครั้ง โดยอาจใช้หลักฐานในการแสดงตัวเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งปลอมเพื่อประโยชน์อันมิชอบ

วิธีการนี้จัดได้ว่าเป็นวิธีการที่นิยมมากที่สุดโดยเฉพาะในเขตเลือกตั้งที่ผู้มีอิทธิพลและมีความสัมพันธ์เป็นอย่างดีกับฝ่ายข้าราชการ การเวียนเทียนจะกระทำอย่างโจ่งแจ้งหรือไม่ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของคณะกรรมการตรวจนับคะแนนในหน่วยเลือกตั้ง โอกาสที่คณะกรรมการจะช่วยการโงกนั้นจะขึ้นอยู่กับความสนใจในการตรวจสอบหลักฐานบุคคลที่มาใช้สิทธิ โอกาสที่จะโงกมีมากยิ่งขึ้น ถ้าในหน่วยเลือกตั้งนั้นไม่มีตัวแทนหรืออาสาสมัครของพรรคมาคอยดูแลและตรวจสอบในฐานะเป็นกรรมการตรวจนับคะแนน

⁵⁴ สุวิทย์ รุ่งวิเศษ, “ปัจจัยประกอบการตัดสินใจของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งในการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร”, **รายงานการวิจัย**, (กรุงเทพมหานคร : กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร), 2541, 216 หน้า.

2) พลร่ม หมายความว่า การที่บุคคลซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นไปใช้สิทธิเลือกตั้งแทนผู้อื่นโดยผิดกฎหมาย ส่วนใหญ่มักเป็นผู้รับจ้างจากผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมืองโดยมิชอบ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวมีส่วนคล้ายกับการเวียนเทียนตามข้อ 1

3) ไฟไฟ หมายความว่า การใช้บัตรเลือกตั้งปลอมแปลงบัตรเลือกตั้งที่มีการกาเครื่องหมายของผู้สมัครรับเลือกตั้งนอกหน่วยเลือกตั้งโดยมิชอบด้วยกฎหมาย แล้วนำไปพร้อมกับบัตรเลือกตั้งที่มีผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งไปแล้วในหีบบัตร

4) บัตรผี หมายความว่า การปลอมแปลงบัตรเลือกตั้ง โดยรู้เห็นเป็นใจกับกรรมการตรวจนับคะแนนแล้วนำมามอบให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยกระจายกันออกไปให้หลายๆ คน โดยให้กาหมายเลขของกลุ่มแข่งขันคนสำคัญไว้ แล้วนำติดตัวไปยังหน่วยเลือกตั้ง เมื่อมาแสดงตนและรับบัตรเลือกตั้งจริงจากเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้ง บุคคลเหล่านี้ก็จะสลับเปลี่ยนกับ “บัตรผี” โดยเอาบัตรเลือกตั้งติดตัวออกมาและนำเอา “บัตรผี” กลับมาส่งให้เจ้าหน้าที่เพื่อหย่อนใส่หีบบัตรเลือกตั้งแล้ว บุคคลเหล่านี้ก็จะเอาหีบบัตรเลือกตั้งจริงออกมาข้างนอก โดยกาหมายเลขของผู้สมัครรับเลือกตั้งมีอิทธิพลของตนเองไว้ทั้งหมดแล้วหมุนเวียนให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนอื่นๆ ถูก “ซื้อตัว” กระทำการอย่างเดียวกันดังกล่าวไปเรื่อยๆ ไปจนหมดเวลาการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

5) บัตรเหลือง หมายความว่า บัตรประจำตัวชั่วคราวที่นายอำเภอออกให้เพื่อใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน “บัตรเหลือง” นี้สามารถใช้ในการโงงการเลือกตั้งได้ง่ายโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการ “เวียนเทียน” เพราะบัตรแทนนี้ไม่มีรูปถ่ายซึ่งสามารถไปแอบแสดงตัวได้โดยง่าย การใช้กลโงงวิธีนี้มักจะทำการย้ายคนเข้าไปในเขตเลือกตั้งล่วงหน้าโดยมักกระทำในการย้าย คนงานเข้าโรงงานอุตสาหกรรมใหญ่ๆ หรือบริษัทใหญ่ๆ แล้วให้บุคคลที่ย้ายเข้ามาทำ “บัตรเหลือง” เพื่อแสดงตนในการใช้สิทธิเลือกตั้งรวมทั้งการใช้วิธีการ “เวียนเทียน” ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว

6) การโงงวิธีการนับคะแนน ซึ่งกรรมการนับคะแนนจะพยายามเพิ่มคะแนนให้แก่ผู้สมัครที่เขาสนับสนุน โดยแก่งัดทำเป็นให้คะแนนผิดหมายเลขในระหว่างการตรวจนับคะแนน หรืออาจแก่งัดคะแนนไม่กาคะแนนให้แก่ผู้สมัครฝ่ายตรงข้าม⁵⁵

⁵⁵ ร้อยตำรวจเอกภูมินทร์ พึ่งสุจริต, “การจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนนทบุรีในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2544 และเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2545”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง), 2545, 280 หน้า.

2.8 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษายุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ศึกษาเฉพาะกรณี การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2549 มีกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

ตัวแปรพื้นฐาน

ข้อมูลพื้นฐาน

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. อาชีพ
5. รายได้ต่อเดือน
6. ประสบการณ์การจัดการเลือกตั้ง

ตัวแปรที่ศึกษา

ยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดเลย พ.ศ. 2549

1. ด้านการบริหารกลาง
2. ด้านบริหารการเลือกตั้ง
3. ด้านการมีส่วนร่วม
4. ด้านสืบสวนสอบสวน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษา เรื่อง ยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย : กรณีศึกษา การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลย เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2549 เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การสร้างเครื่องมือและทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้ประชากรที่เป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง จำนวน 9 คน, คณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ ทั้ง 14 อำเภอ จำนวน 47 คน เจ้าหน้าที่ช่วยเหลือคณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ ทั้ง 14 อำเภอ จำนวน 66 คน และ พนักงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย จำนวน 15 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 137 คน ในการศึกษาครั้งนี้ ต้องการให้เกิดความน่าเชื่อถือมากที่สุด จึงใช้จำนวนประชากรทั้งหมด โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยตั้งคำถามให้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งคำถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และประสบการณ์ในการจัดการเลือกตั้ง เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิด (close-ended)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลย เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2549 เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิด (Close-ended) โดยให้ผู้ตอบทำเครื่องหมายลงในช่องความคิดเห็นที่สมควรเพียงระดับเดียวจาก 5 ระดับ (Rating scale) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนคือ ดีที่สุด ดี พอใช้ ควรปรับปรุง และควรปรับปรุงอย่างยิ่ง

ตอนที่ 3 เป็นคำถามลักษณะปลายเปิด (Open-ended) เป็นคำถามที่ต้องการให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้อง

3.3 การสร้างและการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

3.3.1 ศึกษาเอกสาร หลักทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้ง

3.3.2 ศึกษาการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารต่างๆ กรอบแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.3.3 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้ง 4 ด้าน คือด้านการบริหารกลาง ด้านบริหารเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วม และด้านสืบสวนสอบสวน

3.3.4 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบ เพื่อขอคำแนะนำเพิ่มเติมปรับปรุงแก้ไขเพื่อความถูกต้อง

3.3.5 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดตามหลักการวิจัยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย 1. พระครูปริยัติสังฆญาณ 2.ดร.สุรพงษ์ พันชโก 3. ผศ.ไชยวุฒิ มนตรีรักษ์ 4. นายบุญธรรม ทองยา 5. นางสาวละอองดาว ชาทองยศ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และความถูกต้องของการใช้ภาษา แล้วนำมาแก้ไข ปรับปรุงสำนวนภาษาให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง

3.3.6 ปรับปรุงแบบสอบถามจากข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผู้ทรงคุณวุฒิ

3.3.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทำการทดสอบ (Tryout) กับคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งจังหวัดหนองบัวลำภู พนักงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหนองบัวลำภู ซึ่งไม่ใช่กลุ่มประชากร จำนวน 20 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น

(Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)¹ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.89

3.3.8 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปเก็บข้อมูลกับประชากร เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้แบบสอบถาม มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

3.4.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย

3.4.2 ขอความร่วมมือจากกลุ่มประชากรตอบแบบสอบถาม

3.4.3 ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจาก คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง คณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ ทั้ง 14 อำเภอ เจ้าหน้าที่ช่วยเหลือคณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ ทั้ง 14 อำเภอ และ พนักงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย โดยแจกแบบสอบถามจำนวน 137 คน และได้เก็บแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 100

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และประสบการณ์การจัดการเลือกตั้ง วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage)

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

¹ ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอัจฉรา ชำนิประศาสน์, *ระเบียบวิธีการวิจัย*, (กรุงเทพมหานคร : บ.พิมพ์ดีดการพิมพ์ จก., 2545), หน้า 149.

อนึ่งการให้คะแนนคำตอบในแบบสอบถามนั้น ผู้วิจัยได้นำการใช้มาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating - Scale) ไว้ 5 ระดับ ซึ่งได้กำหนดค่าคะแนน ดังนี้

- 1 หมายถึง ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง
- 2 หมายถึง ควรปรับปรุง
- 3 หมายถึง พอใช้
- 4 หมายถึง ดี
- 5 หมายถึง ดีที่สุด

การพิจารณาค่าระดับของการดำเนินงานต่อยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งของ
คณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย อยู่ในระดับ ดีที่สุด ดี พอใช้ ควรปรับปรุง และควร
ปรับปรุงอย่างยิ่ง โดยจะพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.50	หมายถึง	ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.51 – 2.50	หมายถึง	ควรปรับปรุง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.51 – 3.50	หมายถึง	พอใช้
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.51 – 4.50	หมายถึง	ดี
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.51 – 5.00	หมายถึง	ดีที่สุด ²

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกได้ดังนี้

3.6.1 หาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ Alpha (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

3.6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่สถิติ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

²บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น
การพิมพ์, 2535), หน้า 99.

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับการศึกษาพุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย : ศึกษากรณี การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลย เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2549 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

4.1 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับพุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย มี 4 ด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านบริหารงานเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วม และด้านสืบสวนสอบสวน

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 137 ชุด และได้รับคืนแบบสอบถาม จำนวน 137 ชุด ปรากฏลักษณะข้อมูลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	75	54.7
หญิง	62	45.3
รวม	137	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 54.7 และเพศหญิง จำนวน 62 คน คิดเป็น ร้อยละ 45.3

ตารางที่ 4.2 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18-25 ปี	2	1.5
26-35 ปี	44	32.1
36-45 ปี	45	32.8
46-55 ปี	37	27.0
56-65 ปี	8	5.8
66 ปีขึ้นไป	1	0.7
รวม	137	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36- 45 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 32.8 รองลงมาคือช่วงอายุระหว่าง 26-35 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 32.1 ช่วงอายุระหว่าง 46 – 55 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 ช่วงอายุระหว่าง 56-65 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 ช่วงอายุระหว่าง 18-25 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 และช่วงอายุระหว่าง 66 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษา	3	2.2
ปวช. - อนุปริญญา	14	10.2
ปริญญาตรี	84	61.3
ปริญญาโทหรือสูงกว่า	36	26.3
รวม	137	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 61.3 รองลงมาปริญญาโทหรือสูงกว่า จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3 ปวช.- อนุปริญญา จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2 และมัธยมศึกษา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับจ้าง	11	8.0
ค้าขาย-ธุรกิจส่วนตัว	4	2.9
รับราชการ-รัฐวิสาหกิจ	122	89.1
รวม	137	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพ รับราชการ-รัฐวิสาหกิจ จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 89.1 รองลงมามีอาชีพรับจ้าง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 และค้าขาย-ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 4 คน คิดเป็น ร้อยละ 2.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน	1	0.7
5,000 – 10,000 บาท/เดือน	23	16.8
10,001 – 15,000 บาท/เดือน	29	21.2
15,001 บาท/เดือน ขึ้นไป	84	61.3
รวม	137	100

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 15,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 61.3 รองลงมามีรายได้ระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2 รายได้ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 และรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนร้อยละของประชากรแยกตามประสบการณ์การจัดการเลือกตั้ง

ประสบการณ์การจัดการเลือกตั้ง	จำนวน	ร้อยละ
1-2 ปี	23	16.8
3-4 ปี	30	21.9
5-6 ปี	16	11.7
7 ปีขึ้นไป	68	49.6
รวม	137	100

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การจัดการเลือกตั้งระหว่าง 7 ปี ขึ้นไป จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 49.6 รองลงมามีประสบการณ์การจัดการเลือกตั้งระหว่าง 3-4 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 21.9 มีประสบการณ์การจัดการเลือกตั้ง ระหว่าง 1-2 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 และช่วงมีประสบการณ์การจัดการเลือกตั้งระหว่าง 5-6 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 11.7 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินการยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารกลาง ด้านบริหารการเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วม และด้านสืบสวนสอบสวน ตารางที่ 4.7 ระดับผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลยเป็นรายด้าน

การจัดการเลือกตั้ง ศ.ว. จังหวัดเลย ของ กกต.จว.เลย	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. ด้านการบริหารกลาง	3.39	0.36	พอใช้
2. ด้านบริหารการเลือกตั้ง	3.59	0.19	ดี
3. ด้านการมีส่วนร่วม	3.05	0.51	พอใช้
4. ด้านการสืบสวนสอบสวน	3.49	0.23	พอใช้
โดยรวม	3.38	0.32	พอใช้

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ระดับการดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับพอใช้

เมื่อพิจารณาระดับการดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย เป็นรายด้านพบว่าด้านบริหารการเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านสืบสวนสอบสวน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการมีส่วนร่วม

ตารางที่ 4.8 ระดับผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลยเป็นรายด้านและรายข้อ ด้านการบริหารกลาง

การจัดการเลือกตั้ง ศ.ว. จังหวัดเลย ของ กกต.จว.เลย	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. การสรรหาแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง	3.74	0.52	ดี
2. การสรรหาแต่งตั้งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง	3.82	0.48	ดี
3. การสรรหาแต่งตั้งคณะอนุกรรมการประจำอำเภอ	3.64	0.50	ดี
4. การสรรหาแต่งตั้ง กปน., ผอ.กปน., จนค. และ จนท.รปภ.	3.69	0.58	ดี
5. การจัดสรรงบประมาณในการจัดเวทีแนะนำตัวผู้สมัคร	3.09	0.66	พอใช้

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

การจัดการเลือกตั้ง ธ.ว. จังหวัดเลย ของ กกต.จว.เลย	\bar{X}	S.D	แปลผล
6. การจัดสรรเวลาออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์	3.12	0.62	พอใช้
7. การประชาสัมพันธ์การแนะนำตัวของผู้สมัคร	3.04	0.74	พอใช้
8. การจัดสรรงบประมาณให้กับคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำอำเภอทันกับระยะเวลาการปฏิบัติ	2.74	0.77	พอใช้
9. การจัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์การเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้ง	3.56	0.60	ดี
10. การใช้จ่ายงบประมาณมีประสิทธิภาพและประหยัด	3.46	0.63	พอใช้
โดยรวม	3.39	0.36	พอใช้

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ระดับการดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลย ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย เป็นรายด้านและรายข้อ โดยภาพรวมด้านการบริหาร กลางอยู่ในระดับพอใช้

เมื่อพิจารณาการดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย เป็นรายข้อพบว่า มีระดับการดำเนินงานเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่าระดับการดำเนินการด้านการสรรหาแต่งตั้งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือการสรรหาแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง และการสรรหาแต่งตั้ง กปน.,ผอ.กปน.,จนค.และ จนท.รปภ. ส่วนข้อที่มีระดับผลการดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การจัดสรรงบประมาณให้กับคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำอำเภอทันกับระยะเวลาการปฏิบัติ

**ตารางที่ 4.9 ระดับผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลย
ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลยเป็นรายด้านและรายข้อ ด้านบริหาร
การเลือกตั้ง**

การจัดการเลือกตั้ง ส.ว. จังหวัดเลย ของ กกต.จว.เลย	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน	3.61	0.59	ดี
2. การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและไม่ได้แจ้งเหตุที่ทำให้ไม่อาจไปใช้สิทธิ	3.47	0.62	พอใช้
3. การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้เสียสิทธิเลือกตั้ง	3.63	0.59	ดี
4. การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งนอกเขตจังหวัด	3.66	0.65	ดี
5. การเพิ่มชื่อถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	3.55	0.71	ดี
6. การแจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังเจ้าบ้าน	3.45	0.57	พอใช้
7. การปิดประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	3.77	0.61	ดี
8. การรับแจ้งเหตุที่ทำให้ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.59	0.73	ดี
9. การจัดเตรียมอุปกรณ์การเลือกตั้ง (หีบบัตร คูหา กุญแจหรือสายรัด เชือก ครั่ง เทียนไข ไม้ขีดไฟ ผ้าเทป ปากกา หรือเครื่องหมายกากบาท ฯลฯ)	3.83	0.54	ดี
10. การจัดเตรียม คู่มือ เอกสาร และแบบพิมพ์ สำหรับการดำเนินการจัดการเลือกตั้ง	3.73	0.59	ดี
11. การประสานสถานศึกษาในพื้นที่เขตเลือกตั้ง ยิมวัสตุ คุรุภัณฑ์ โต๊ะ เก้าอี้ กระดานดำ ฯลฯ สำหรับใช้ประจำหน่วยเลือกตั้ง	3.36	0.57	พอใช้
12. การกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง	4.04	0.32	ดี
13. สถานที่รับสมัครมีความเหมาะสม	3.38	0.80	พอใช้
14. การประชาสัมพันธ์การรับสมัครให้ผู้สนใจและประชาชนทราบอย่างทั่วถึง	3.37	0.68	พอใช้
15. การอำนวยความสะดวกในการรับสมัคร	3.85	0.47	ดี
16. ขั้นตอนของกระบวนการรับสมัครมีความชัดเจน รวดเร็ว ถูกต้องครบถ้วน	3.51	0.61	ดี
17. การตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครและประกาศการรับสมัครรับเลือกตั้ง	3.53	0.58	ดี

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

การจัดการเลือกตั้ง ส.ว. จังหวัดเลย ของ กกต.จว.เลย	\bar{X}	S.D	แปลผล
18. การจัดอบรมวิทยากรการเลือกตั้ง (ครู ข) ที่จะไปถ่ายทอดความรู้ให้กับ กปน. จนค.และ รปก.	3.34	0.63	พอใช้
19. ระยะเวลาในการอบรมก่อนวันเลือกตั้ง	3.55	0.61	ดี
20. การถ่ายทอดความรู้ของ (ครู ข) ให้กับ กปน.จนค.และรปก. มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการเลือกตั้ง	3.45	0.67	พอใช้
21. การอบรม จนท.รวมคะแนน ระดับอำเภอ และจังหวัด	3.53	0.60	ดี
22. สื่อที่ใช้ในการอบรมมีความเหมาะสม	3.39	0.57	พอใช้
23. สถานที่ลงคะแนนที่เลือกตั้งปกติมีความเหมาะสม	3.82	0.53	ดี
24. สถานที่เลือกตั้งล่วงหน้า ที่เลือกตั้งกลางในเขตเลือกตั้งและนอกเขตจังหวัด	3.58	0.65	ดี
25. กปน.มีความเข้าใจในขั้นตอนการลงคะแนนและมีความเป็นกลาง	3.57	0.63	ดี
26. ขั้นตอนกระบวนการลงคะแนนมีความโปร่งใส	4.00	0.44	ดี
27. การอำนวยความสะดวกในการใช้สิทธิเลือกตั้งที่เลือกตั้งปกติที่เลือกตั้งกลางในเขตเลือกตั้งและนอกเขตจังหวัด	3.83	0.46	ดี
28. การประชาสัมพันธ์ วัน เวลา และสถานที่เลือกตั้งของที่เลือกตั้งล่วงหน้า (ที่เลือกตั้งกลางในเขตเลือกตั้งและนอกเขตจังหวัด)	3.18	0.56	พอใช้
29. การลงทะเบียนขอใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้า ณ ที่เลือกตั้งกลางในเขตเลือกตั้งและนอกเขตจังหวัด	3.40	0.62	พอใช้
30. การกำกับดูแลการลงคะแนนเลือกตั้ง	3.54	0.59	ดี
31. การรวมผลคะแนนเลือกตั้งมีความถูกต้อง ครบถ้วน รวดเร็ว	3.56	0.70	ดี
32. ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์การรวมผลคะแนน เช่น คอมพิวเตอร์ และ เครื่อง คัดเลข	3.64	0.70	ดี
33. สถานที่รวมคะแนนมีความเหมาะสม	3.82	0.66	ดี

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

การจัดการเลือกตั้ง ส.ว. จังหวัดเลย ของ กกต.จว.เลย	\bar{X}	S.D	แปลผล
34. การติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นับคะแนน มีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ทันเหตุการณ์	3.47	0.71	พอใช้
โดยรวม	3.59	0.19	ดี

จากตารางที่ 4.9 พบว่าระดับการดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลย ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย เป็นรายด้านและรายชื่อโดยภาพรวมด้านบริหารการเลือกตั้งอยู่ในระดับดี

เมื่อพิจารณาการดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย เป็นรายชื่อพบว่ามีการดำเนินงานเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่าการกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ขั้นตอนกระบวนการลงคะแนนมีความโปร่งใส และการอำนวยความสะดวกในการรับสมัคร มีส่วนข้อที่มีระดับผลการดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือการประชาสัมพันธ์ วัน เวลา และสถานที่เลือกตั้งของที่เลือกตั้งล่วงหน้า (ที่เลือกตั้งกลางในเขตเลือกตั้งและนอกเขตจังหวัด)

ตารางที่ 4.10 ระดับผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลยเป็นรายด้านและรายชื่อ ด้านการมีส่วนร่วม

การจัดการเลือกตั้ง ส.ว. จังหวัดเลย ของ กกต.จว.เลย	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. การรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ส.ว.แก่ประชาชน	3.29	0.73	พอใช้
2. สื่อที่ใช้ในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง เช่น แผ่นพับ ใบปลิว หนังสือพิมพ์ ท้องถิ่น สถานีวิทยุกระจายเสียง และหอกระจายข่าวเป็นต้น	3.20	0.65	พอใช้
3. การจัดทำป้ายรณรงค์การเลือกตั้งในเขตชุมชนหนาแน่น	3.17	0.65	พอใช้
4. การแถลงข่าวการเลือกตั้งต่อสื่อมวลชน	2.90	0.43	พอใช้
5. การให้ข้อมูลข่าวสารของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง	2.36	0.58	ควรปรับปรุง

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

การจัดการเลือกตั้ง ศ.ว. จังหวัดเลย ของ กกต.จว.เลย	\bar{X}	S.D	แปลผล
6. การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	2.60	0.52	พอใช้
7. การเปิดโอกาสให้องค์กรเอกชน / ประชาชนทั่วไปเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการเลือกตั้ง	3.57	0.65	ดี
8. การเปิดโอกาสให้หน่วยงานอื่น / ประชาชนทั่วไป เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเลือกตั้ง อาทิ เป็น กกต.เขต คณะอนุกรรมการประจำอำเภอ กปน. กนค. และผู้ช่วยปฏิบัติงานต่าง ๆ เป็นต้น	3.69	0.52	ดี
9. การจัดประชุมอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้ง	3.49	0.73	พอใช้
10. การดำเนินการตรวจสอบการเลือกตั้งขององค์กรเอกชน	2.21	0.55	ควรปรับปรุง
โดยรวม	3.05	0.51	พอใช้

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ระดับการดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย เป็นรายด้านและรายข้อโดยภาพรวมด้านการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับพอใช้

เมื่อพิจารณาการดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย เป็นรายข้อพบว่า มีระดับการดำเนินงานเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่าการเปิดโอกาสให้หน่วยงานอื่น/ประชาชนทั่วไปเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเลือกตั้ง อาทิ เป็น กกต.เขต คณะอนุกรรมการประจำอำเภอ กปน. กนค. และผู้ช่วยปฏิบัติงานต่างๆ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือการเปิดโอกาสให้องค์กรเอกชน / ประชาชนทั่วไปเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการเลือกตั้ง และการจัดประชุมอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้ง ส่วนข้อที่มีระดับผลการดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือการดำเนินการตรวจสอบการเลือกตั้งขององค์กรเอกชน

ตารางที่ 4.11 ระดับผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัด
เลย ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลยเป็นรายด้านและรายข้อ ด้าน
สืบสวนสอบสวน

การจัดการเลือกตั้ง ส.ว. จังหวัดเลย ของ กกต.จว.เลย	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานรักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ เช่น ตำรวจภูธรจังหวัดเลย ปกครองจังหวัดเลย ,กองบังคับการอาสารักษาดินแดนจังหวัดเลย กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่อยู่ใน พื้นที่จังหวัดเลย และหน่วยทหารในพื้นที่จังหวัดเลย	3.50	0.56	พอใช้
2. การจัดชุดปฏิบัติการรักษาความปลอดภัย และรักษาความสงบเรียบร้อย เช่น ชุดเคลื่อนที่เร็วประจำจังหวัดและอำเภอ รปภ.ที่ลงคะแนนล่วงหน้า,รปภ.ประจำหน่วยเลือกตั้งและชุดป้องกันและปราบปราม	3.73	0.49	ดี
3. การซักซ้อมการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการรักษาความปลอดภัย และรักษาความสงบเรียบร้อย	3.65	0.52	ดี
4. การจัดทำคำสั่งชุดรับแจ้งเหตุครอบคลุมทุกพื้นที่ มีความชัดเจนและรวดเร็ว	3.33	0.57	พอใช้
5. การจัดชุดสืบสวนสอบสวนเพียงพอต่อการสืบสวนสอบสวนเมื่อมีเรื่องร้องเรียน	3.20	0.74	พอใช้
6. การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนสอบสวน	3.01	0.71	พอใช้
7. การรับเรื่องร้องเรียนและการดำเนินการสืบสวนสอบสวน	3.63	0.50	ดี
8. การพิจารณาเสนอความคิดเห็นว่าควรประกาศผลการเลือกตั้ง	3.53	0.54	ดี
9. ความเป็นกลางของชุดสืบสวนสอบสวน	3.60	0.51	ดี
10. ความเป็นกลางของ กกต.จว.	3.69	0.47	ดี
โดยรวม	3.49	0.23	พอใช้

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ระดับการดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลย ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย เป็นรายด้านและรายข้อโดยภาพรวมด้านสืบสวนสอบสวนอยู่ในระดับพอใช้

เมื่อพิจารณาการดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย เป็นรายชื่อพบว่ามีการดำเนินงานเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่าการจัดชุดปฏิบัติการรักษาความปลอดภัย และรักษาความสงบเรียบร้อย เช่น ชุดเคลื่อนที่เร็วประจำจังหวัดและอำเภอ, รปภ.ที่ลงคะแนนล่วงหน้า, รปภ.ประจำหน่วยเลือกตั้ง และชุดป้องกันและปราบปราม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือความเป็นกลางของ กกต.จว. และการชักซ้อมการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการรักษาความปลอดภัยและรักษาความสงบเรียบร้อย ส่วนข้อที่มีระดับผลการดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนสอบสวน

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินการยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย แนวทางการแก้ไข และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของกลุ่มประชากรที่มีต่อยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ด้านการบริหารกลาง

ลำดับ	ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	กกต.จว. ควรที่จะต้องบริหารงานในการเลือกตั้งในเชิงรุก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ มีกรอบและเป้าหมายในการดำเนินงานที่ชัดเจน	22
2	การสั่งการและเงื่อนไขไม่สอดคล้องกัน หนังสือสั่งการมีมากเกินไป แต่ไม่สอดคล้องกับเงื่อนไขที่ใช้ในการเลือกตั้ง เช่นการแจ้งขอลงทะเบียนขอใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้านอกเขตจังหวัด	18
3	ควรจะต้องมีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ไว้ล่วงหน้าอย่างน้อย 3 เดือน	14
4	ในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง ควรจะมีงบประมาณแยกออกมาต่างหากเป็นงบประมาณสำหรับการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ได้ตลอดทั้งปี ไม่ควรเป็นลักษณะผูกพันกับการเลือกตั้งเลือกตั้งในแต่ละครั้งเพราะจะมีปัญหาความล่าช้าในการอนุมัติและการโอนงบประมาณซึ่งส่งผลกระทบต่อระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์ที่กระชั้นชิด	6

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ประชากรได้ให้ข้อเสนอแนะต่อยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ด้านการบริหารกลาง มากที่สุดเกี่ยวกับ กคต.จว. ควรที่จะต้องบริหารงานในการเลือกตั้งในเชิงรุก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ มีกรอบและเป้าหมายในการดำเนินงานที่ชัดเจน รองลงมาเกี่ยวกับการตั้งการและเงื่อนไขไม่สอดคล้องกัน หนังสือสั่งการมีมากเกินไป แต่ไม่สอดคล้องกับเงื่อนไขที่ใช้ในการเลือกตั้ง เช่น การแจ้งขอลงทะเบียนขอใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้านอกเขตจังหวัด และข้อเสนอแนะที่มีจำนวนน้อยที่สุดเกี่ยวกับการรณรงค์ประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งควรจะมีงบประมาณแยกออกมาต่างหากเป็นงบประมาณสำหรับการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ได้ตลอดทั้งปี ไม่ควรเป็นลักษณะผูกพันกับการเลือกตั้งเลือกตั้งในแต่ละครั้งเพราะจะมีปัญหาความล่าช้าในการอนุมัติและการโอนงบประมาณซึ่งส่งผลกระทบต่อระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์ที่กระชั้นชิด

ตารางที่ 4.13 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของกลุ่มประชากรที่มีต่อยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ด้านบริหารการเลือกตั้ง

ลำดับ	ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ควรปรับปรุงแก้ไขแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดส่งคู่มือ หรือเอกสาร กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้ศึกษาเป็นการล่วงหน้า	21
2	การจัดอบรมคณะวิทยากร สำหรับถ่ายทอดความรู้ให้กับ กปน. จนท. และ รปภ. ควรเน้นเรื่องการปฏิบัติตามระเบียบให้มากกว่านี้	13
3	การจัดระบบการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ส.ว. โดยต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและจริงจัง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ที่จะเข้ามาดำเนินการเลือกตั้งเกิดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตน โดยต้องแบ่งความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจน	5

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ประชากรได้ให้ข้อเสนอแนะต่อยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ด้านบริหารการเลือกตั้ง มากที่สุดเกี่ยวกับควรปรับปรุงแก้ไขแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดส่งคู่มือ หรือเอกสาร กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้ศึกษาเป็นการล่วงหน้า คิดเป็นร้อยละ 15.33 รองลงมาเกี่ยวกับการจัดอบรมคณะวิทยากร สำหรับถ่ายทอดความรู้ ให้กับ กปน. จนท.และ รปภ. ควรเน้นเรื่องการปฏิบัติตาม

ระเบียบให้มากกว่านี้ คิดเป็นร้อยละ 9.49 และข้อเสนอแนะที่มีจำนวนน้อยที่สุดเกี่ยวกับการจัดระบบการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ส.ว. โดยต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและจริงจัง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ที่จะเข้ามาดำเนินการเลือกตั้ง เกิดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตน โดยต้องแบ่งความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 3.65

ตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของกลุ่มประชากรที่มีต่อยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ด้านการมีส่วนร่วม

ลำดับ	ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งควรจะเน้นหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน	35
2	ประสานทุกภาคส่วนที่อยู่ในพื้นที่จึงเลยเข้ามาช่วยเหลือประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในระบอบประชาธิปไตยและการเลือกตั้งแก่ประชาชนตลอดการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ เพื่อให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ ส.ว. ให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง ก่อนการเลือกตั้งซัก 2 – 3 เดือน	27
3	เรื่องการแนะนำตัวผู้สมัคร ควรจะให้ผู้สมัครได้มีโอกาสแนะนำตัวได้ครอบคลุมทั่วเขตเลือกตั้งไม่เช่นนั้นแล้ว ผู้ที่มีฐานเสียงหรือเป็นผู้สมรสญาติของ ส.ส. จะมีโอกาสดีกว่า (จึงทำให้เกิดความว่า สภา ผัว + เมีย) ขึ้นมา	15
4	รณรงค์ด้านจริยธรรมให้กับผู้สมัคร ส.ว. ให้อยู่ในวัฒนธรรมของระบอบการเมืองการปกครอง ตระหนักถึงความถูกต้อง	8
5	ปลูกฝังจิตสำนึกของนักเรียนทุกระดับเพื่อก่อให้เกิดนิสัยและจิตใต้สำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่มีคุณภาพเพื่ออนาคตข้างหน้า	4

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ประชากรได้ให้ข้อเสนอแนะต่อยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ด้านการมีส่วนร่วม มากที่สุดเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งควรจะเน้นหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน รองลงมา

เกี่ยวกับประสานทุกภาคส่วนที่อยู่ในพื้นที่จึงเลยเข้ามาช่วยเหลือประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในระบอบประชาธิปไตยและการเลือกตั้งแก่ประชาชนตลอดการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ เพื่อให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ ส.ว. ให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง ก่อนการเลือกตั้งซัก 2 – 3 เดือน และข้อเสนอแนะที่มีจำนวนน้อยที่สุดเกี่ยวกับปลูกฝังจิตสำนึกของนักเรียนทุกระดับเพื่อก่อให้เกิดนิสัยและจิตใต้สำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่มีคุณภาพเพื่ออนาคตข้างหน้า

ตารางที่ 4.15 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของกลุ่มประชากรที่มีต่อยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ด้านสืบสวนสอบสวน

ลำดับ	ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลยควรจัดตั้งชุดสืบสวนสอบสวน ชุดเคลื่อนที่เร็ว ในการจับกุมผู้กระทำผิดอย่างเพียงพอและทำเป็นคดีตัวอย่าง	19
2	ควรมีมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหา การซื้อสิทธิขายเสียง โดยการแต่งตั้งประชาชนในหมู่บ้านอย่างน้อย 1-2 คน เป็นตัวแทน กกต. เพื่อสอดส่องดูแลการซื้อเสียง โดยตัวแทนดังกล่าวต้องผ่านการฝึกอบรม	11

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ประชากรได้ให้ข้อเสนอแนะต่อยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ด้านสืบสวนสอบสวน มากที่สุดเกี่ยวกับคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลยควรกำหนดชุดสอบสวน/สืบสวน ชุดเคลื่อนที่เร็วการจับกุมผู้กระทำผิดและทำเป็นคดีตัวอย่าง และข้อเสนอแนะที่มีจำนวนน้อยที่สุดเกี่ยวกับมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหการซื้อสิทธิขายเสียง ควรมีการแต่งตั้งประชาชนในหมู่บ้านอย่างน้อย 1 – 2 คน เป็นตัวแทน กกต. เพื่อสอดส่องดูแลการซื้อสิทธิขายเสียง โดยตัวแทนดังกล่าวต้องผ่านการฝึกอบรม

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย พ.ศ.2549 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษายุทธศาสตร์ในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านบริหารงานเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการสืบสวนสอบสวน และเพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการกำหนดยุทธศาสตร์ในการจัดการเลือกตั้งครั้งต่อไป

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง จำนวน 9 คน พนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย 15 คน คณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ 14 อำเภอ จำนวน 47 คน และเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือคณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ 14 อำเภอ 66 คน รวมทั้งสิ้น 137 คน โดยได้ใช้แบบสอบถามเท่ากับจำนวนประชากร คือ 137 ชุด สามารถเก็บแบบสอบถามคืน จำนวน 137 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถาม 3 ส่วน ได้แก่ แบบสอบถามสถานภาพส่วนบุคคล สอบถามระดับความคิดเห็นต่อยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารกลาง ด้านบริหารงานเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการสืบสวนสอบสวน และความคิดเห็นข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุง ในการกำหนดยุทธศาสตร์ในการจัดการเลือกตั้งครั้งต่อไปลักษณะคำถามเป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ คือ ระดับการดำเนินงาน ดีที่สุด ดี พอใช้ ควรปรับปรุง ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง มีข้อคำถามจำนวน 64 ข้อ ซึ่งได้ใช้คำถามครอบคลุมเนื้อหาตามขอบเขตที่ได้กำหนดไว้

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือ ศึกษาเอกสารหลักทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้ง และสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารกลาง ด้านบริหารงานเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการสืบสวนสอบสวน นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น

ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขและให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ตรวจสอบความที่ถูกต้องของเนื้อหาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทำการทดสอบ (Try out) กับ กกต.จว.หนองบัวลำภูและพนักงาน สนง.กกต.จว.หนองบัวลำภู ซึ่งไม่ใช่กลุ่มประชากร จำนวน 20 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีการของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.89

การเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนการดำเนินการคือ ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย ขอความร่วมมือจากกลุ่มประชากรในการตอบแบบสอบถาม จำนวน 137 คน และได้เก็บแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละร้อย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ได้วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง พนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย คณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ 14 อำเภอ และเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือคณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ 14 อำเภอ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และประสบการณ์การจัดการเลือกตั้ง โดยใช้สถิติความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) วิเคราะห์ข้อมูลระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย รายชื่อ รายด้าน และรวมทุกด้านโดยใช้สถิติความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย : ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2549” จากการศึกษาเรื่องนี้มีข้อค้นพบที่สามารถสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 54.7 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36 – 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.8 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 61.3 ส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ-รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 89.1 ส่วนใหญ่มีรายได้ อยู่ระหว่าง 15,001 บาท ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 61.3 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์การจัดการเลือกตั้ง อยู่ระหว่าง 7 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 49.6

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ระดับผลการดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารกลาง ด้านบริหารการเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วม และ ด้านสืบสวนสอบสวน

1. ด้านการบริหารกลาง จากการศึกษาพบว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย มีระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา โดยรวมและรายข้อ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ การสรรหาแต่งตั้งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง การสรรหาแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง การสรรหาแต่งตั้ง กปน. ผอ.กปน. จนค. และ จนท.รปภ. การสรรหาแต่งตั้งคณะกรรมการประจำอำเภอ การจัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์การเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้ง การใช้จ่ายงบประมาณมีประสิทธิภาพและประหยัด การจัดสรรเวลาออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ การจัดสรรงบประมาณในการจัดเวทีแนะนำตัวผู้สมัคร การประชาสัมพันธ์การแนะนำตัวของผู้สมัคร การจัดสรรงบประมาณให้กับคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำอำเภอทันกับระยะเวลาการปฏิบัติ

2. ด้านบริหารการเลือกตั้ง จากการศึกษาพบว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย มีระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา โดยรวมและรายข้อค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ การกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง ขั้นตอนกระบวนการลงคะแนนมีความโปร่งใส การอำนวยความสะดวกในการรับสมัคร การจัดเตรียมอุปกรณ์การเลือกตั้ง (หีบบัตร คูหา กุญแจหรือสายรัด เชือก ครั่ง เทียนไข ไม้ขีดไฟ ผ้าเทป ปากกา หรือเครื่องหมายกากบาท ฯลฯ) การอำนวยความสะดวกในการใช้สิทธิเลือกตั้งที่เลือกตั้งปกติ ที่เลือกตั้งกลางในเขตเลือกตั้งและนอกเขตจังหวัด สถานที่ลงคะแนนที่เลือกตั้งปกติมีความเหมาะสม สถานที่รวมคะแนนมีความเหมาะสม การปิดประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การจัดเตรียมคู่มือ เอกสาร และแบบพิมพ์ สำหรับการดำเนินการจัดการเลือกตั้ง การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งนอกเขตจังหวัด ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์การรวมผล คะแนน เช่น คอมพิวเตอร์ และเครื่องคิดเลข การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้เสียสิทธิเลือกตั้ง การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน การรับแจ้งเหตุที่ทำให้ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สถานที่เลือกตั้งล่วงหน้า ที่เลือกตั้งกลางในเขตเลือกตั้งและนอกเขตจังหวัด กปน. มีความเข้าใจในขั้นตอนการลงคะแนนและมีความเป็นกลาง การรวมผลคะแนนเลือกตั้งมีความถูกต้องครบถ้วน รวดเร็ว การเพิ่มชื่อถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ระยะเวลาในการอบรมก่อนวันเลือกตั้ง การกำกับดูแลการลงคะแนนเลือกตั้ง การตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครและประกาศการรับสมัครรับเลือกตั้ง การอบรม จนท.รวมคะแนนระดับ

อำเภอ และจังหวัด ขั้นตอนของกระบวนการรับสมัครมีความชัดเจน รวดเร็ว ถูกต้องครบถ้วน การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ไม่ไปใช้สิทธิ เลือกตั้งและไม่ได้แจ้งเหตุที่ทำให้ไม่อาจไปใช้สิทธิ การติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนับคะแนน มีประสิทธิภาพและรวดเร็วทันเหตุการณ์ การแจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังเจ้าบ้าน การถ่ายทอดความรู้ของ ครู ข ให้กับ กปน.จนค.และ รปก. มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการเลือกตั้ง การลงทะเบียนขอใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้า ณ ที่เลือกตั้งกลางในเขตเลือกตั้งและนอกเขตจังหวัด สื่อที่ใช้ในการอบรมมีความเหมาะสม สถานที่รับสมัครมีความเหมาะสม การประชาสัมพันธ์การรับสมัครให้ ผู้สนใจและประชาชนทราบอย่างทั่วถึง การประสานสถานศึกษาในพื้นที่เขตเลือกตั้ง ยัมวิศดู คุรุภัณฑ์ โต้ะ เก้าอี้ กระดานดำ ฯลฯ สำหรับใช้ประจำหน่วยเลือกตั้ง การจัดอบรมวิทยากรการเลือกตั้ง (ครู ข) ที่จะไปถ่ายทอดความรู้ให้กับ กปน. จนค.และ รปก. การประชาสัมพันธ์ วัน เวลา และ สถานที่เลือกตั้งของที่เลือกตั้งล่วงหน้า (ที่เลือกตั้งกลางในเขตเลือกตั้งและนอกเขตจังหวัด)

3. ด้านการมีส่วนร่วม จากการศึกษาพบว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลข มีระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา โดยรวมและรายชื่อค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ การเปิดโอกาสให้หน่วยงานอื่น /ประชาชนทั่วไปเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเลือกตั้ง อาทิ เป็น กกด.เขตคณะอนุกรรมการประจำอำเภอ กปน. กนค.และผู้ช่วยปฏิบัติงานต่าง ๆ เป็นต้น การเปิดโอกาสให้องค์การเอกชน / ประชาชน ทั่วไปเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการเลือกตั้ง การจัดประชุมอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้ง การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ส.ว.แก่ประชาชน สื่อที่ใช้ในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ การเลือกตั้ง เช่น แผ่นพับ ใบปลิว หนังสือพิมพ์ ท้องถิ่น สถานีวิทยุกระจายเสียง และหอกระจายข่าว เป็นต้น การจัดทำป้ายรณรงค์การเลือกตั้งในเขตชุมชนหนาแน่น การแถลงข่าวการเลือกตั้งต่อสื่อมวลชน การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง การให้ข้อมูลข่าวสารของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การดำเนินการตรวจสอบการเลือกตั้งขององค์การเอกชน

4. ด้านสืบสวนสอบสวน จากการศึกษาพบว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลข มีระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา โดยรวมและรายชื่อค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ การจัดชุดปฏิบัติการรักษาความปลอดภัยและรักษาความสงบเรียบร้อย เช่น ชุดเคลื่อนที่เร็วประจำจังหวัดและอำเภอ รปก.ที่ลงคะแนนล่วงหน้า รปก.ประจำหน่วยเลือกตั้งและชุดป้องกันและปราบปราม ความเป็นกลางของ กกด.จว.เลข การซักซ้อมการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการรักษาความปลอดภัยและรักษาความสงบเรียบร้อย การรับเรื่องร้องเรียนและการดำเนินการสืบสวน

สอบสวน ความเป็นกลางของชุดสืบสวนสอบสวน การพิจารณาเสนอความคิดเห็นว่าควรประกาศผลการเลือกตั้ง การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานรักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ เช่น ตำรวจภูธรจังหวัดเลย, ปกครองจังหวัดเลย, กองบังคับการอาสารักษาดินแดนจังหวัดเลย กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดเลย และหน่วยทหารในพื้นที่จังหวัดเลย การจัดกำลังชุดรับแจ้งเหตุครอบคลุมทุกพื้นที่ มีความชัดเจน และรวดเร็ว การจัดชุดสืบสวนสอบสวน เพียงพอต่อการสืบสวนสอบสวนเมื่อมีเรื่องร้องเรียน การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนสอบสวน

5.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินการยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย แนวทางในการแก้ไข และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของกลุ่มประชากรที่มีต่อยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ด้านการบริหารกลางพบว่า

1.1 คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ควรที่จะต้องบริหารงานในการเลือกตั้งในเชิงรุก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ มีกรอบและเป้าหมายในการดำเนินงานที่ชัดเจน

1.2 การสั่งการและเงื่อนไขไม่สอดคล้องกัน คือหนังสือสั่งการมีมากเกินไป แต่ไม่สอดคล้องกับเงื่อนไขที่ใช้ในการเลือกตั้ง เช่นการแจ้งขอลงทะเบียนขอใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้านอกเขตจังหวัด

1.3 การรณรงค์ประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งควรจะมีงบประมาณแยกออกมาต่างหากเป็นงบประมาณสำหรับการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ได้ตลอดทั้งปี ไม่ควรเป็นลักษณะผูกพันกับการเลือกตั้งในแต่ละครั้งเพราะจะมีปัญหาความล่าช้าในการอนุมัติและการโอนงบประมาณซึ่งส่งผลกระทบต่อระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์ที่กระชั้นชิด

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของกลุ่มประชากรที่มีต่อยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ด้านบริหารการเลือกตั้งพบว่า

2.1 ควรปรับปรุงแก้ไขแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดส่งคู่มือ หรือเอกสารกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาเป็นการล่วงหน้า

2.2 การจัดอบรมคณะวิทยากร สำหรับถ่ายทอดความรู้ ให้กับ กปน. จนท. และ รปภ. ควรเน้นเรื่องการปฏิบัติตามระเบียบให้มากกว่านี้

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของกลุ่มประชากรที่มีต่อยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า

3.1 การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งควรจะเน้นหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน

3.2 ควรประสานทุกภาคส่วนที่อยู่ในพื้นที่จึงเลยเข้ามาช่วยเหลือประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในระบบประชาธิปไตยและการเลือกตั้งแก่ประชาชนตลอดการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ เพื่อให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ ส.ว. ให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง ก่อนการเลือกตั้งซัก 2 – 3 เดือน

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของกลุ่มประชากรที่มีต่อยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลยด้านสืบสวนสอบสวน พบว่า

4.1 คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลยควรกำหนดชุดสอบสวน/สืบสวน ชุดเคลื่อนที่เร็วการจับกุมผู้กระทำความผิดและทำเป็นคดีตัวอย่าง

4.2 ควรมีการแต่งตั้งประชาชนในหมู่บ้านอย่างน้อย 1 – 2 คน เป็นตัวแทน กกค. เพื่อสอดส่องดูแลการซื้อสิทธิขายเสียง โดยตัวแทนดังกล่าวต้องผ่านการฝึกอบรม

5.2 อภิปรายผล

จากผลการศึกษายุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2549 ด้านการบริหาร ด้านบริหารงานเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วม และด้านสืบสวนสอบสวน มีประเด็นที่ผู้วิจัยค้นพบจากการศึกษา ซึ่งสามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

5.2.1 ด้านการบริหารกลาง ผลการศึกษาพบว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย มีระดับการดำเนินงานโดยรวมส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาประเด็นที่มีระดับการดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับดี คือการสรรหาแต่งตั้งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง การสรรหาแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง การสรรหาแต่งตั้งคณะกรรมการประจำอำเภอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ได้เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการสรรหาและแต่งตั้ง โดยพิจารณาจากบุคคลที่มีความรู้ความสามารถมีประสบการณ์ในการจัดการเลือกตั้ง มีความหลากหลายอาชีพตลอดทั้งมีความเป็นกลางทางการเมือง มีการประสานงานกับส่วนราชการ และยึดกฎหมาย ระเบียบ ในการบริหารงานเลือกตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **วิจิตร การิยา** ได้ศึกษา

เรื่อง การบริหารงานเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลำพูน พบว่า การบริหารงานเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลำพูน ปี พ.ศ. 2544 มีการดำเนินการ โดย ยึดระเบียบ กฎหมายในการบริหารงานเลือกตั้ง มีการกำหนดแผนเป็นหลักในการปฏิบัติงาน มีการประสานงานที่ดี ใช้หลักการประหยัดในการบริหารงานและมีการติดตามและรายงานผลการบริหารงาน

5.2.2 ด้านบริหารงานเลือกตั้ง ผลการศึกษาพบว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย มีระดับการดำเนินงานโดยรวมส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาประเด็นที่มีระดับการดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับดี คือการกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง ขั้นตอนกระบวนการลงคะแนนเลือกตั้งและนับคะแนนเลือกตั้งมีความถูกต้องครบถ้วนมีความโปร่งใส การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์การเลือกตั้งที่มีคุณภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ได้มีการสำรวจสถานที่ที่ตั้งหน่วยเลือกตั้งที่มีความเหมาะสม สะดวกในการไปใช้สิทธิของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง มีการกำกับดูแลในการปฏิบัติหน้าที่ของ กปน.อย่างใกล้ชิดจนทำให้กระบวนการลงคะแนนและการนับคะแนนมีความถูกต้องครบถ้วนโปร่งใส และได้มีการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์การเลือกตั้งอย่างเพียงพอและมีคุณภาพ และระดับการดำเนินงานที่มีค่าน้อยที่สุดอยู่ในระดับพอใช้ คือ การประชาสัมพันธ์ วัน เวลา และสถานที่เลือกตั้งของที่เลือกตั้งล่วงหน้าทั้งในเขตเลือกตั้งและ นอกเขตเลือกตั้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ามีระยะเวลากระชั้นชิดในการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง ซึ่งในภาพรวมแล้วสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอุดรดิตถ์ ได้ศึกษาเรื่องผลการดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 : กรณีศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ ปี 2548 พบว่า ภาพรวมของการดำเนินการเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นสูงสุด คือ ความรู้เรื่องกฎหมายการเลือกตั้ง และการรับสมัครผู้สมัครรับเลือกตั้ง รองลงมา ได้แก่ การประสานงานกับหน่วยงาน บุคคลที่เกี่ยวข้อง และความพร้อมของวัสดุ อุปกรณ์ประจำหน่วยเลือกตั้ง

ปัญหาในการดำเนินการเลือกตั้ง พบว่า อยู่ในระดับที่มีปัญหาน้อย โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการรับวัสดุ อุปกรณ์การเลือกตั้ง รองลงมาคือ ปัญหาในการส่งวัสดุ อุปกรณ์การเลือกตั้ง

ความคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า ภาพรวมของการดำเนินการเลือกตั้งอยู่ในระดับดี

ด้านการทราบข่าวว่าจะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า ส่วนใหญ่ทราบข่าวว่าจะมีการเลือกตั้งจากวิทยุ รองลงมาทราบข่าวจากประธานชุมชน / ผู้สมัครรับเลือกตั้งและจากสถานีวิทยุ / ประธานชุมชน / ผู้สมัครรับเลือกตั้ง

การทราบรายละเอียดของผู้สมัคร พบว่า ส่วนใหญ่ทราบรายละเอียดของผู้สมัครรับเลือกตั้งจากผู้สมัครรับเลือกตั้ง รองลงมาจากแผ่นป้ายโฆษณา/ตัวแทนผู้สมัคร และจากตัวแทนผู้สมัคร/ประธานชุมชน

5.2.3 ด้านการมีส่วนร่วม ผลการศึกษาพบว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย มีระดับการดำเนินงานโดยรวมส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาประเด็นที่มีระดับการดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับดี คือ การเปิดโอกาสให้หน่วยงานอื่น/ ประชาชนทั่วไป เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเลือกตั้ง อาทิ เป็น กกต.เขต, คณะอนุกรรมการประจำอำเภอ, กปน., กนค., และผู้ช่วยปฏิบัติงานต่าง ๆ เป็นต้น และการจัดประชุมอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ได้มีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างๆและมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง แต่มีระดับการดำเนินงานที่มีค่าน้อยที่สุดในระดับควรปรับปรุงคือการตรวจสอบการเลือกตั้งขององค์กรเอกชนและการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากพนักงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลยบางคนยังยึดติดกับระบบมากเกินไปจึงทำให้ ผู้มาติดต่อขอข้อมูลข่าวสารไม่ได้รับความสะดวก สำหรับการตรวจสอบการเลือกตั้งขององค์กรเอกชนนั้นอาจเป็นเพราะว่าองค์กรเอกชนที่จะเข้าร่วมตรวจสอบการเลือกตั้ง ยังไม่มีความพร้อมและศักยภาพขององค์กรดีพอ โดยรวมแล้วมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ดำรงค์ ดีสกุล** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง : ศึกษากรณีการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง” ผลการวิจัยพบว่าระดับการศึกษา อาชีพ ศาสนาและการเปิดรับฟังข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และนิตยสารรายสัปดาห์ มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและระดับความคิดเห็นของประชาชนในการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นของประชาชนในการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง

5.2.4 ด้านสืบสวนสอบสวน ผลการศึกษาพบว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย มีระดับการดำเนินงานโดยรวมส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาประเด็นที่มีระดับการดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับดี คือ การจัดชุดปฏิบัติการรักษาความปลอดภัยและรักษาความสงบเรียบร้อย เช่น ชุดเคลื่อนที่เร็วประจำจังหวัดและอำเภอ, รปภ. ที่ลงคะแนน

ล่วงหน้า ปรก.ประจำหน่วยเลือกตั้งและชุดป้องกันและปราบปราม และการชักชวนการปฏิบัติของ ชุดปฏิบัติการรักษาความปลอดภัยและรักษาความสงบเรียบร้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ได้มีการวางมาตรการในการป้องกันการกระทำผิด กฎหมายเลือกตั้งในรูปแบบต่างๆ โดยมีการส่งชุดเคลื่อนที่เร็วและชุดป้องกันและปราบปราม ครอบคลุมทุกพื้นที่ซึ่งทำให้การซื้อสิทธิของผู้สมัครทำได้ยากขึ้น และมีระดับการดำเนินงานที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดอยู่ในระดับพอใช้คือ การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนสอบสวน ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการติดต่อประสานงานระหว่างคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลยกับ ข้าราชการตำรวจไม่ดีพอ โดยรวมแล้วมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ตุเมธ พรหมพันธ์** ได้ ทำการศึกษาถึงปัญหาการซื้อสิทธิขายเสียงในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่ามีผลต่อความ มั่นคงทางการเมืองไทยอย่างไร ทั้งนี้ได้ศึกษาถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดการซื้อสิทธิขายเสียง โดยอาศัย จุดด้อยๆต่างๆ อาทิ คนยังไม่เข้าใจประโยชน์การเลือกตั้ง การมีตัวแทนหรือมีผู้แทนเข้าไปดูแล ผลประโยชน์ให้, คนทั่วไปไม่มีทัศนคติว่า ผู้แทนต้องรับใช้ทุกอย่าง แม้เรื่องส่วนตัว เฉพาะตัว (ยากจน แต่งงาน โกงจุก บวชลูก งานศพ งานพัฒนาต่างๆ ฯลฯ) ผู้แทนช่วยได้ทั้งสิ้น, คนรู้สึกว่าการเลือกตั้งเสร็จแล้ว ส.ส.หายตัวไป หาตัวไม่เจอ จึงคิดว่าจะเอาอะไรจากผู้แทน เมื่อพบ ส.ส. ใน สนามเลือกตั้ง ต้องเอาเงินเสียก่อนเลือกตั้ง, ความผูกพันระหว่างผู้แทนราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งหลัง การเลือกตั้งมีน้อยลง เป็นต้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้วิเคราะห์ถึงข้อผิดพลาดในกติกาหลักของการเมือง การ ปกครองซึ่งใช้ปกครองประเทศ คือ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 พระราชบัญญัติเลือกตั้ง พุทธศักราช 2522 และแก้ไขเพิ่มเติม 2523-2525 และได้ทำการศึกษาระบบ การจัดการเลือกตั้งในประเทศต่างๆคือ เยอรมันตะวันตก ญี่ปุ่น สหพันธ์สาธารณรัฐเกาหลี และ อินเดีย

ในส่วนผลการวิจัย ผู้วิจัยเสนอกลวิธีต่างๆ ในการซื้อเสียงเลือกตั้ง โดยแบ่งวิธีการซื้อ เสียงเป็น 14 ประเภท อาทิ การซื้อผู้สมัคร ซื้อหัวคะแนน ซื้อเท ซื้อเสียง ซื้อสู่ม ซื้อเจาะ ซื้อหลอก ซื้อเกราะ ซื้อกัน ซื้อกราด เป็นต้น และแบ่งวิธีการซื้อเสียง(จ่ายเงิน) เป็น 5 วิธี คือ จ่ายเงินสด จ่ายหลังเลือกตั้ง ถ้ายำเนาธนบัตรแล้วนำมารับเงินหลังเลือกตั้ง ทำสัญญากู้ยืมเงินแล้วมารับเงิน หลังเลือกตั้ง นำโพยหวยมาขึ้นเงินหลังเลือกตั้ง

ผู้วิจัยได้เสนอประเด็นที่สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาการซื้อสิทธิขายเสียง เพื่อให้ระบอบประชาธิปไตยของไทยมีความมั่นคง ปราศจากการแทรกแซงจากการใช้อำนาจนอกระบบล้มล้าง ดังนี้

1. ส่งเสริมให้หลักสูตรว่าด้วยการเมืองบรรจุอยู่ในหลักสูตรการศึกษาปกติ และจัดให้เป็นระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองไปตลอดชีวิตและต่อเนื่องพัฒนาในต่างของการเมืองเองควบคู่กับการพัฒนาวิถีชีวิตของประชาชน
2. ให้มีการเลือกตั้งเป็นประจําสม่ำเสมอทั้งในระดับชาติและในระดับท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้คุ้นเคยกับระบบและถือว่าการเลือกตั้งเป็นวิถีชีวิตของประชาชนทุกคนซึ่งพึงรักษาได้
3. เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายและการบริหารประเทศอย่างแท้จริงเพื่อให้ประชาชนสามารถต่อรองและเรียกร้องผลประโยชน์ของตนได้
4. รัฐบาลมีนโยบายที่เป็นธรรมในการกระจายอำนาจและรายได้ให้ถึงประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ โดยให้องค์กรระดับล่างสุดแต่งตั้งอยู่ในพื้นที่มากที่สุดเป็นผู้ตัดสินใจอนาคตและการพัฒนาต่างๆ
5. ต้องปรับทัศนคติของข้าราชการให้เข้าใจว่าประชาชนคือนายที่แท้จริงและในทางการเมืองประชาชนคือเจ้าอำนาจที่แท้จริง
6. ควรกำหนดให้การออกบัตรเลือกตั้งจะต้องมีลำดับเลขหมายกำกับเพื่อป้องกันการโกงการเลือกตั้ง การเวียนเทียนบัตรลงคะแนน และการพิมพ์บัตรปลอม
7. ในคดีการซื้อสิทธิขายเสียงนั้น ควรแก้ไขกฎหมาย โดยกันผู้ขายเสียงให้เป็นพยานผู้กล่าวโทษและไม่มีความผิด เพื่อดำเนินการสืบหาผู้ซื้อเสียงให้จงได้

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย : ศึกษาเฉพาะการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2549 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่พึงเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่สามารถนำไปกำหนดยุทธศาสตร์ในการจัดการเลือกตั้งให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. กกต.จว. ควรที่จะต้องบริหารงานในการเลือกตั้งในเชิงรุก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ มีกรอบและเป้าหมายในการดำเนินงานที่ชัดเจน
2. การสั่งการและเฝ้าเวลาไม่สอดคล้องกัน หนังสือสั่งการที่จะให้ดำเนินการมีมากเกินไปแต่ไม่สอดคล้องกับเฝ้าเวลาที่ใช้ในการเลือกตั้ง เช่นการลงทะเบียนขอใช้สิทธิเลือกตั้งนอกเขตจังหวัด

3. ควรจะต้องมีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการเลือกตั้งฯ ไว้ล่วงหน้าอย่างน้อย 3 เดือน

4. ในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง ควรจะมีงบประมาณแยกออกมาต่างหากเป็นงบประมาณสำหรับการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ได้ตลอดทั้งปี ไม่ควรเป็นลักษณะผูกพันกับการเลือกตั้งในแต่ละครั้งเพราะจะมีปัญหาความล่าช้าในการอนุมัติ และการโอนงบประมาณซึ่งส่งผลกระทบต่อระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์ที่กระชั้นชิด

5. ควรปรับปรุงแก้ไขแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดส่งคู่มือ หรือ เอกสาร กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาเป็นการล่วงหน้า

6. การจัดอบรมคณะวิทยากร สำหรับถ่ายทอดความรู้ ให้กับ กปน.จนท.และ รปก. ควรเน้นเรื่องการปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี

7. การจัดระบบการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ส.ว.ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและจริงจัง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ที่จะเข้ามาดำเนินการเลือกตั้ง เกิดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตน โดยต้องแบ่งความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจน

8. การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งควรเน้นหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน

9. ประสานทุกภาคส่วนที่อยู่ในพื้นที่จึงเลขเข้ามาช่วยเหลือประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในระบบประชาธิปไตยและการเลือกตั้งแก่ประชาชนตลอดการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ เพื่อให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ ส.ว. ให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง

10. เรื่องการแนะนำตัวผู้สมัคร ควรจะให้ผู้สมัครได้มีโอกาสแนะนำตัวได้ครอบคลุมทั่วประเทศเลือกตั้งไม่เช่นนั้นแล้ว ผู้ที่มีฐานเสียงหรือเป็นผู้สมรส ญาติของ ส.ส. จะมีโอกาสดีกว่า (จึงทำให้เกิดความว่า สภา ผัว+เมีย) ขึ้นมา

11. รณรงค์ด้านจริยธรรมให้กับผู้สมัคร ส.ว. ให้อยู่ในวัฒนธรรมของระบบการเมืองการปกครอง ตระหนักถึงความถูกต้อง

12. ปลุกฝังจิตสำนึกของนักเรียนทุกระดับเพื่อก่อให้เกิดนิสัยและจิตใต้สำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบบประชาธิปไตยที่มีคุณภาพเพื่ออนาคตข้างหน้า

13. คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ควรกำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาการซื้อสิทธิขายเสียง โดยการเพิ่มชุดสอบสวน/สืบสวน ชุดเคลื่อนที่เร็ว เพื่อจับกุมผู้กระทำผิดและทำเป็นคดีตัวอย่าง

14. คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ควรปรับปรุงแก้ไขในเรื่องการให้ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้งของพนักงานให้ดีกว่านี้

15. ควรมีการแต่งตั้งประชาชนในหมู่บ้านอย่างน้อย 1 – 2 คน เป็นตัวแทน กกด.
เพื่อสอดส่องดูแลการซื้อสิทธิขายเสียง โดยตัวแทนดังกล่าวต้องผ่านการฝึกอบรม

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งของ
คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดทุกจังหวัด
2. ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของ
คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดทุกจังหวัด

บรรณานุกรม

1. หนังสือทั่วไป

โกวิท วงศ์สุรวัฒน์, รศ.ดร. **รัฐศาสตร์และการเมือง**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เลิฟ แอนด์ ลิฟเพรส จำกัด, 2534.

คณะกรรมการการเลือกตั้ง, สำนักงาน. **ก่อนจะเป็น ค.ว.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ธเนศเพรส จำกัด, 2549.

คณะกรรมการการเลือกตั้ง, สำนักงาน. **ประกาศ ระเบียบ ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2541 (แก้ไขเพิ่มเติมก่อนถึงฉบับที่ 3 พ.ศ.2543) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540**. กรุงเทพมหานคร : บริษัทศิริวัฒนาอินเตอร์ พรินท์ จำกัด (มหาชน), 2547.

คณะกรรมการการเลือกตั้ง, สำนักงาน. **พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ประชุมทอง พรินต์ติ้ง กรุ๊ป จำกัด, 2547.

คณะกรรมการการเลือกตั้ง, สำนักงาน. **ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.2542 รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมถึง(ฉบับที่ 12) พ.ศ.2549 และข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแนะนำตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.2548**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : บริษัท วิสมาเอเชีย จำกัด, 2549.

คณาจารย์ภาควิชาการบริหารรัฐกิจ. **การบริหารรัฐกิจเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2545.

จิร โชค (บรรพต) วีระสัย, ศ.ดร. สุรพล ราชภัณฑารักษ์ รศ.ดร. และสุรพันธ์ ทัฬหสุวรรณ์, รศ. **รัฐศาสตร์ทั่วไป**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547.

จุมพล หนิมพานิช, ผศ.ดร. และคนอื่นๆ. **การบริหารงานบุคคลภาครัฐ**. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2541.

เขาวณะ ไตรมาศ. **ข้อมูลพื้นฐาน 66 ปี ประชาธิปไตย**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันนโยบายการศึกษา, 2541.

ธงชัย สันติวงษ์, รศ. **องค์การและการบริหาร**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : บริษัท โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2535.

- นรินทร์ชัย พัฒนพงศา, รศ.ดร. **การสื่อสารมวลชนเชิงยุทธศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
 รั้วเขียว, 2542.
- บุญชม ศรีสะอาด. **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์นการพิมพ์, 2535.
- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. **รัฐศาสตร์ ขอบข่าย สถานภาพ และการศึกษาวิจัย**. กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยา
 การพิมพ์, 2526.
- พรอัมรินทร์ พรหมเกิด. **สังคมวิทยาการเมือง**. ขอนแก่น : โรงพิมพ์คลังนานา, 2545.
- ไพรัตน์ เตชะรินทร์. **ทบทวนการพัฒนาชนบทไทย**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เอส, 2525.
- ยุทธ ไกยวรรณ. **พื้นฐานการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2545.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอัจฉรา ชำนิประศาสน์. **ระเบียบวิธีการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร : บ.พิมพ์
 คีการพิมพ์ จก., 2545.
- ลิจิต ชีรวะดิน, ศ.ดร. **ประชาธิปไตย**. กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยาระบบการพิมพ์, 2546.
- เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักงาน. **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540**.
 กรุงเทพมหานคร : สำนักการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2548.
- เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักงาน. **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540**
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) พุทธศักราช 2548.
 กรุงเทพมหานคร : สำนักการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2548.
- เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักงาน. **รัฐสภาไทย**. กรุงเทพมหานคร : บริษัทอัมรินทร์พริ้นติ้ง
 แอนด์ พับลิชซิ่ง จำกัด (มหาชน), 2539.
- วิโรจน์ สารรัตนะ, รศ.ดร. **แผนยุทธศาสตร์องค์การ**. กรุงเทพมหานคร : หจก.ทิพย์วิสุทธิ, 2543.
- สมบัติ ชำรงธัญวงศ์. **การเมือง: แนวความคิดและการพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เสมา
 ธรรม, 2544.
- สุขุม นวลสกุล และบรรพต วีรสัย. **ทฤษฎีการเมืองสมัยโบราณและสมัยกลางและความคิดเชิง**
ทฤษฎีการเมืองในพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2522.
- สิทธิพันธ์ พุทธหุน, รศ. **ทฤษฎีพัฒนาการเมือง**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
 รามคำแหง, 2538.
- สิทธิพันธ์ พุทธหุน, รศ. **ทฤษฎีพัฒนาการเมือง**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2541.
- อมร รักษาสัตย์. **การศึกษากับการพัฒนาประชาธิปไตย**. กรุงเทพมหานคร : เจริญผล, 2541.

อมร รักษาสัตย์ และคณะ. **ประชาธิปไตย**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

2. บทความในวารสาร

พีระพจน์ รัตนมาลี. วิพากษ์โฉมหน้าวุฒิสภาใหม่. **รัฐสภาสาร**. ปีที่ 48 ฉบับที่ 1 มกราคม 2543 : 48

3. วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และรายงานการวิจัย

กมล ทองธรรมชาติ และคณะ. “การก่อตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งในประเทศไทย : ศึกษาเปรียบเทียบกรณีของอินเดียนีและฟิลิปปินส์เพื่อเป็นแนวทางสำหรับประเทศไทย 2541”.

รายงานการวิจัย. สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541

คณะกรรมการการเลือกตั้ง, สำนักงาน. “ปัญหาการจัดการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (วันที่ 18 และ 25 กรกฎาคม พ.ศ.2547)”.

รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : บริษัท รอยัลเพรส แอนด์ แพค จำกัด, 2547.

คณะกรรมการการเลือกตั้ง, สำนักงาน. “รายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำปี 2546”. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดสหชัยบล็อกและการพิมพ์, 2547.

คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย, สำนักงาน. “แผนการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการเลือกตั้งทั่วไป จังหวัดเลย พ.ศ.2549”. เลข : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย, 2549.

คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอุดรดิตถ์, สำนักงาน. “ผลการดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 : กรณีศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ ปี 2548”. อุดรดิตถ์ : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอุดรดิตถ์, 2548.

จิตรา พรหมชุติมา. “พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในชุมชนแออัดในกรุงเทพมหานคร”.

รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : กองการพิมพ์สำนักงานและเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2541.

คำรงค์ ดีสกุล. “พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในชุมชนแออัดในกรุงเทพมหานคร”. **รายงานการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร : กองการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2541.

พระปกเกล้า, สถาบัน. “พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งและปัจจัยในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.2543”. **รายงานการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร : สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า, 2545.

ภูมินทร์ พึ่งสุจริต, ร้อยตำรวจเอก. “การจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนนทบุรีในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2544 และเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2545”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2545.

ละออองดาว ชาทองยศ. “ปัญหาในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2548”. **ดาร์นิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2548.

วิจิตร การิยา. “การบริหารงานเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลำพูน ปี พ.ศ.2544”. **รายงานการค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

สุธรรม รัตนโชติ และคณะ. “องค์กรการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: องค์กรจัดการเลือกตั้ง”. **รายงานการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540.

สุวิทย์ รุ่งวิเศษ. “ปัจจัยประกอบการตัดสินใจของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร”. **รายงานการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร : กองการพิมพ์ สำนักงานและเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2541.

4. บทความจากเว็บไซต์

คณะกรรมการการเลือกตั้ง, สำนักงาน. “ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด พ.ศ.2541”, 4 กันยายน 2544, Kalasin.ect.go.th/boss/rabeab_kkt.pdf

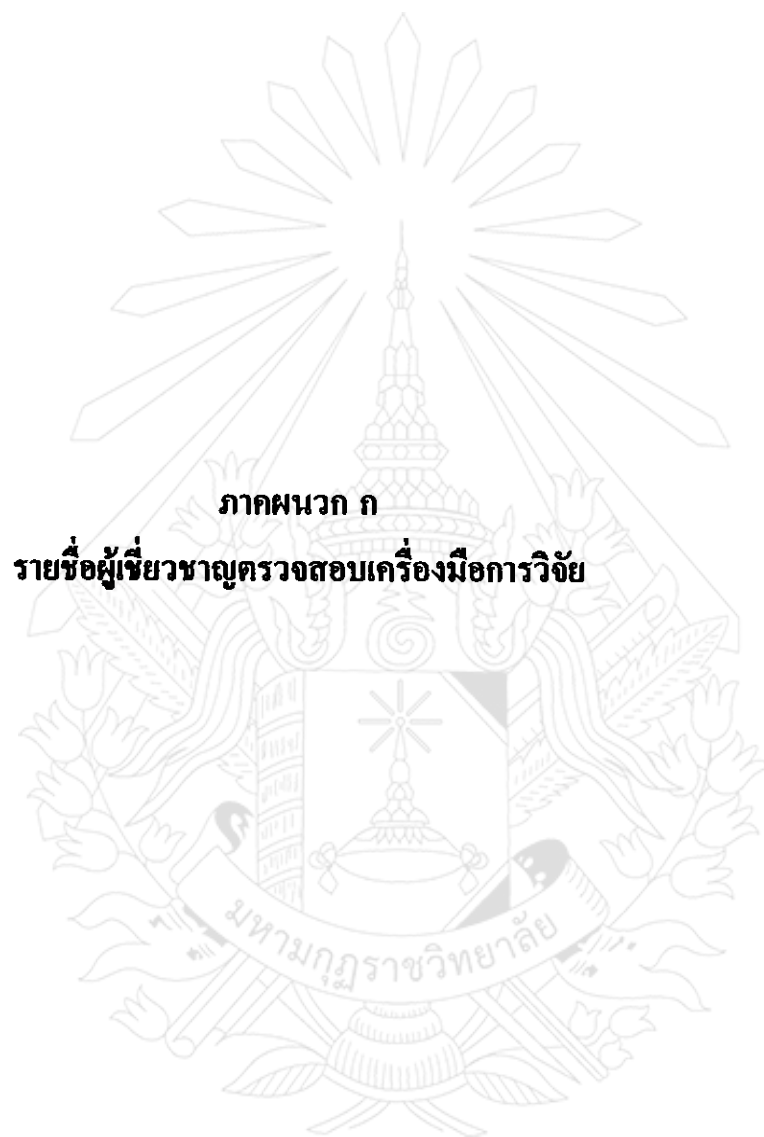
5. เอกสารที่ยังไม่ได้ตีพิมพ์

“เอกสารประกอบการบรรยายหลักสูตรนักปกครองระดับสูง (นปส.) รุ่น 45 ประจำปีงบประมาณ 2547 วิทยาลัยมหาดไทย ในหัวข้อเรื่อง ยุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี วันจันทร์ที่ 24 พฤษภาคม 2547”. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยมหาดไทย, 2547, (อัดสำเนา).

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. พระครูปริยัติสังญาณ

วุฒิการศึกษา	ศศ.บ. (การบริหารการศึกษา) ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการ

2. ดร.สุรพงษ์ พันชะโก

วุฒิการศึกษา	Ed.D. (Ed. Admin) D.P.A.
ตำแหน่ง	รองคณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไชยวุฒิ มนตรีรักษ์

วุฒิการศึกษา	วท.บ. (ชีววิทยา)
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

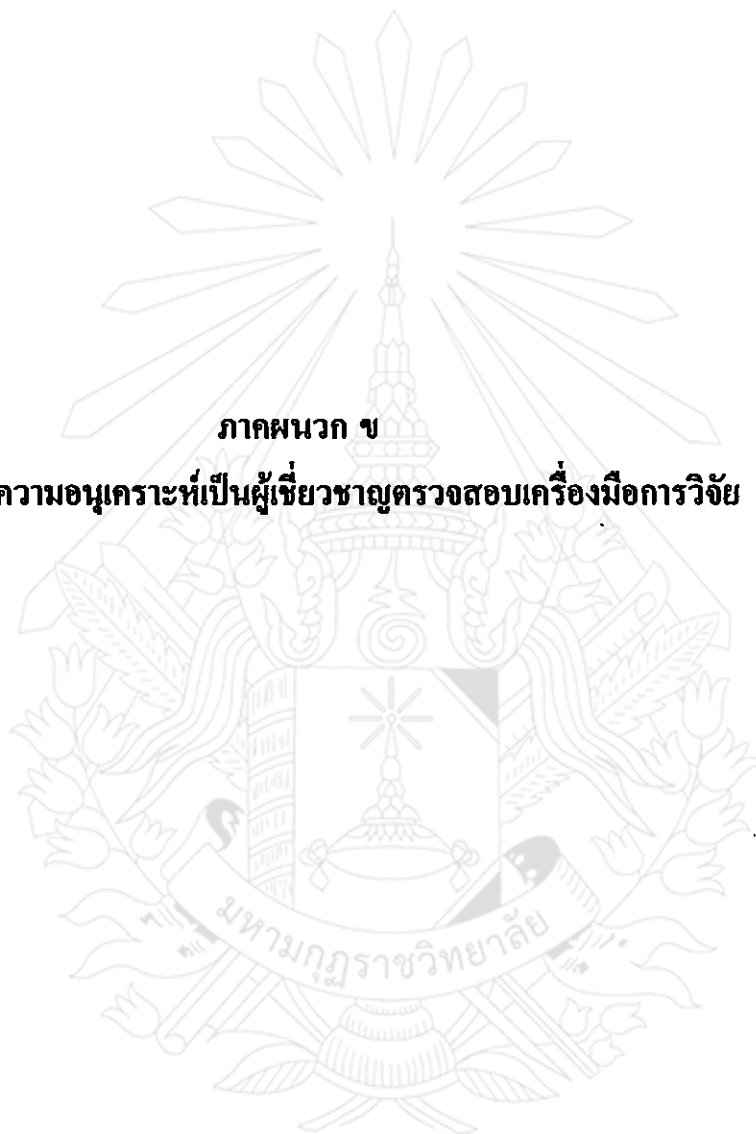
4. นายบุญธรรม ทองยา

วุฒิการศึกษา	ศศ.ม. (รัฐศาสตร์)
ตำแหน่ง	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1

5. นางสาวละอองดาว ชาทองยศ

วุฒิการศึกษา	ศศ.ม. (รัฐศาสตร์)
ตำแหน่ง	พนักงานการเลือกตั้ง

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ที่ ศษ 6016(2.2)/ว032

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000

โทร.(042)830434,813028 โทรสาร 830686

23 มิถุนายน 2550

เรื่อง ขอบเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบแบบสอบถาม

เรียน พระครูปริยัติสังญาณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

1 ชุด

ด้วยนายคณิตร ชาพา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศาสาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ 2/2548 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์เรื่องยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย พ.ศ. 2548 โดยมี ผศ.พิเศษ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ ผศ.ภาสกร ดอกจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล มหาวิทยาลัยฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับสารนิพนธ์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบแบบสอบถาม ดังกล่าว

มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(พระครูฤทธิสารสุนนท์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ที่ ศธ 6016(2.2) /ว032

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง
ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000
โทร.(042)830434,813028 โทรสาร 830686

23 มิถุนายน 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบแบบสอบถาม

เจริญพร คร.สุรพงษ์ พันชะโก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ชุด

ด้วยนายคณิศร ชาพา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศาสารัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ 2/2548 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์เรื่องยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย พ.ศ.๒๕๔๘ โดยมี ผศ.พิเศษ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ ผศ.ภาสกร ดอกจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล มหาวิทยาลัยฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับสารนิพนธ์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบแบบสอบถาม ดังกล่าว

มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อทราบ

ขอเจริญพร

(พระครูกิตติสารสุมนต์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ที่ ศธ 6016(2.2) /ว032

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000

โทร.(042)830434,813028 โทรสาร 830686

23 มิถุนายน 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบแบบสอบถาม

เจริญพร ผศ.ไชยวุฒิ มนตรีรักษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ชุด

ด้วยนายคณิศร ชวาภา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศาสาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ 2/2548 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์เรื่องยุทธศาสตร์การ จัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย พ.ศ.๒๕๔๘ โดยมี ผศ.พิเศษ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และผศ.ภาสกร ดอกจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการ รวบรวมข้อมูล มหาวิทยาลัยฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ สอดคล้องกับสารนิพนธ์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ที่ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบแบบสอบถาม ดังกล่าว

มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ

ขอเจริญพร

(พระครูกิตติสารสุเมธ)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

ที่ ศร 6016(2.2) /ว032

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000

โทร.(042)830434,813028 โทรสาร 830686

23 มิถุนายน 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบแบบสอบถาม

เจริญพร นายบุญธรรม ทองยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

1 ชุด

ด้วยนายคณิศร ชาทา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศาสตรบัณฑิตการปกครอง รุ่นที่ 2/2548 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์เรื่องยุทธศาสตร์การ จัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย พ.ศ.๒๕๕๕ โดยมี ผศ.พิเศษ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และผศ.ภาสกร ดอกจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการ รวบรวมข้อมูล มหาวิทยาลัยฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ สอดคล้องกับสารนิพนธ์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบแบบสอบถาม ดังกล่าว

มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ

ขอเจริญพร

(พระครูกิตติสารสุนนงค์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

ที่ ศธ 6016(2.2)/ว032

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ตำบลลูกปัด อำเภอมือง จังหวัดเลย 42000

โทร.(042)830434,813028 โทรสาร 830686

23 มิถุนายน 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบแบบสอบถาม

เจริญพร นางสาวละออองดาว ชาทองยศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ชุด

ด้วยนายคณิศร ชวาภา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศาสาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ 2/2548 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์เรื่องยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย พ.ศ.๒๕๔๘ โดยมี ผศ.พิเศษ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ ผศ.ภาสกร ดอกจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล มหาวิทยาลัยฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับสารนิพนธ์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบแบบสอบถาม ดังกล่าว

มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ

ขอเจริญพร

(พระครูกิตติสารสมณธ์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บและรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ 6016(2.2) / 062

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 วิทยาเขตศรีล้านช้าง ถนนวิสุทธิเทพ
 ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000
 โทร.(042)830434,814616 โทรสาร 830686

5 ตุลาคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

เจริญพร

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถามการวิจัย 1 ชุด

ด้วยนายคณิศร ชวาภา นักศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาเอกรัฐศาสตร์การปกครอง
 รุ่นที่ 2/2548 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง มีความประสงค์จะขอความ
 อนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ประกอบในการทำสารนิพนธ์ เรื่องยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้ง
 สมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย พ.ศ.๒๕๔๕ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง
 การศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัย

ดังนั้นจึงขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากท่านเพื่อใช้ในการจัดทำสารนิพนธ์ และหวัง
 เป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

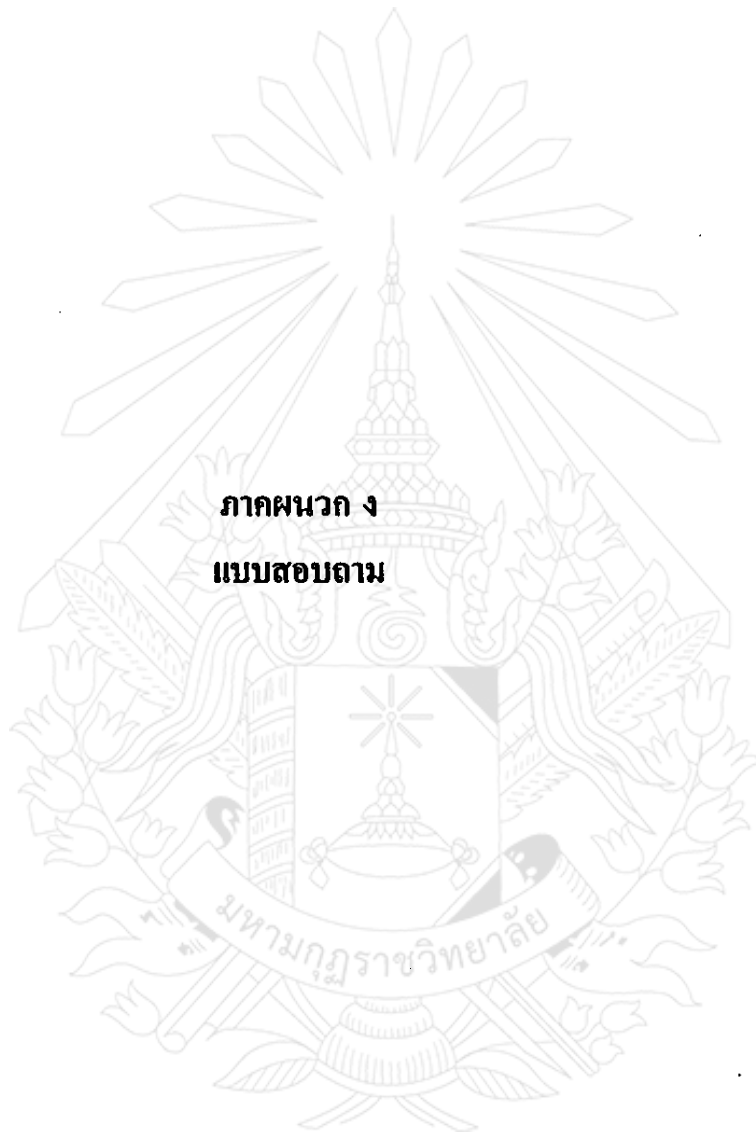
ขอเจริญพร

(พระครูกิตติสารสุนนท์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ภาคผนวก ง

แบบสอบตาม

มหามกุฏราชวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย**เรื่อง****การศึกษายุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้ง****ประจำจังหวัดเลย : ศึกษากรณี การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลย****เมื่อ 19 เมษายน 2549****คำชี้แจง ในการตอบแบบสอบถาม**

1. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามนี้ตามความคิดเห็นของท่านให้ตรงกับความเป็นจริง โดยทำเครื่องหมาย \surd ลงในช่อง () แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบผลการดำเนินการยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย และใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงระบบการบริหารจัดการเลือกตั้งในโอกาสต่อไป
2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดเลยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

**ตอนที่ 2 ให้แสดงความคิดเห็นต่อยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการ
การเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย**

โปรดแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลยของ
คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความ
คิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	5	=	ดีที่สุด
คะแนน	4	=	ดี
คะแนน	3	=	พอใช้
คะแนน	2	=	ควรปรับปรุง
คะแนน	1	=	ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง

การจัดการเลือกตั้ง ศ.ว. ของ กกค.จว.เลย	ระดับการดำเนินงาน				
	ดีที่สุด	ดี	พอใช้	ควร ปรับปรุง	ควร ปรับปรุง อย่างยิ่ง
1. ด้านการบริหารกลาง					
1) การสรรหาแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง					
2) การสรรหาแต่งตั้งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง					
3) การสรรหาแต่งตั้งคณะกรรมการประจำอำเภอ					
4) การสรรหาแต่งตั้ง กปน., ผอ.กปน., จนค. และ จนท.รปภ.					
5) การจัดสรรงบประมาณในการจัดเวทีแนะนำตัวผู้สมัคร					
6) การจัดสรรเวลาออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์					
7) การประชาสัมพันธ์การแนะนำตัวของผู้สมัคร					

การจัดการเลือกตั้ง ศ.ว. ของ กกต.จว.เลย	ระดับการดำเนินงาน				
	ดีที่สุด	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง
8) การจัดสรรงบประมาณให้กับคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำอำเภอทันกับระยะเวลาการปฏิบัติ					
9) การจัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์การเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้ง					
10) การใช้จ่ายงบประมาณมีประสิทธิภาพและประหยัด					
2. ด้านบริหารการเลือกตั้ง					
1) การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน					
2) การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและไม่ได้แจ้งเหตุที่ทำให้ไม่อาจไปใช้สิทธิ					
3) การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้เสียสิทธิเลือกตั้ง					
4) การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งนอกเขตจังหวัด					
5) การเพิ่มชื่อถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง					
6) การแจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังเจ้าบ้าน					
7) การปิดประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง					
8) การรับแจ้งเหตุที่ทำให้ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง					

การจัดการเลือกตั้ง ต.ว. ของ กกต.จว.เลย	ระดับการดำเนินงาน				
	ดีที่สุด	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง
9) การจัดเตรียมอุปกรณ์การเลือกตั้ง (หีบบัตร คูหา กุญแจหรือสายรัด เชือก ครั่ง เทียนไข ไม้ขีดไฟ ผ้าเทป ปากกา หรือเครื่องหมาย กากบาท ฯลฯ)					
10) การจัดเตรียม คู่มือ เอกสาร และแบบ พิมพ์ สำหรับการดำเนินการจัดการ เลือกตั้ง					
11) การประสานสถานศึกษาในพื้นที่เขต เลือกตั้ง ในการยืมวัสดุ ครุภัณฑ์ โต๊ะ เก้าอี้ กระดานดำ ฯลฯ สำหรับใช้ประจำ หน่วยเลือกตั้ง					
12) การกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง					
13) สถานที่รับสมัครมีความเหมาะสม					
14) การประชาสัมพันธ์การรับสมัครให้ ผู้สนใจและประชาชนทราบอย่างทั่วถึง					
15) การอำนวยความสะดวกในการรับสมัคร					
16) ขั้นตอนของกระบวนการรับสมัครมี ความชัดเจน รวดเร็ว ถูกต้องครบถ้วน					
17) การตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะ ต้องห้ามของผู้สมัครและประกาศการรับ สมัครรับเลือกตั้ง					
18) การจัดอบรมวิทยากรการเลือกตั้ง (ครู ข) ที่จะไปถ่ายทอดความรู้ให้กับ กปน. จนค. และ รปภ.					
19) ระยะเวลาในการอบรมก่อนวันเลือกตั้ง					

การจัดการเลือกตั้ง ๓.ว. ของ กกต.จว.เลย	ระดับการดำเนินงาน				
	ดีที่สุด	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง
20) การถ่ายทอดความรู้ของ (ครู ข) ให้กับ กปน.จนค.และ รปภ. มีความรู้ความเข้าใจ ในกระบวนการเลือกตั้ง					
21) การอบรม จนท.รวมคะแนน ระดับอำเภอ และจังหวัด					
22) สื่อที่ใช้ในการอบรมมีความเหมาะสม					
23) สถานที่ลงคะแนนที่เลือกตั้งปกติมีความเหมาะสม					
24) สถานที่เลือกตั้งล่วงหน้า (ที่เลือกตั้งกลาง) ในเขตเลือกตั้งและนอกเขตจังหวัด					
25) กปน.มีความเข้าใจในขั้นตอนการลงคะแนนและมีความเป็นกลาง					
26) ขั้นตอนกระบวนการลงคะแนนมีความโปร่งใส					
27) การอำนวยความสะดวกในการใช้สิทธิเลือกตั้งที่เลือกตั้งปกติ ที่เลือกตั้งกลางในเขตเลือกตั้งและนอกเขตจังหวัด					
28) การประชาสัมพันธ์ วัน เวลา และสถานที่เลือกตั้งของ ที่เลือกตั้งล่วงหน้า (ที่เลือกตั้งกลางในเขตเลือกตั้งและนอกเขตจังหวัด)					
29) การลงทะเบียนขอใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้า ณ ที่เลือกตั้งกลางในเขตเลือกตั้งและนอกเขตจังหวัด					
30) การกำกับดูแลการลงคะแนนเลือกตั้ง					

การจัดการเลือกตั้ง ส.ว. ของ กกต.จว.เลย	ระดับการดำเนินงาน				
	ดีที่สุด	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง
31) การรวมผลคะแนนเลือกตั้ง มีความถูกต้องครบถ้วน รวดเร็ว					
32) ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์การรวมผลคะแนน เช่น คอมพิวเตอร์ และ เครื่องคิดเลข					
33) สถานที่รวมคะแนนมีความเหมาะสม					
34) การติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นับคะแนน มีประสิทธิภาพ และรวดเร็วทันเหตุการณ์					
3. ด้านการมีส่วนร่วม					
1) การรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ส.ว.แก่ประชาชน					
2) สื่อที่ใช้ในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง เช่น แผ่นพับ ใบปลิว หนังสือพิมพ์ ท้องถิ่น สถานีวิทยุกระจายเสียง และหอกระจายข่าว เป็นต้น					
3) การจัดทำป้ายรณรงค์การเลือกตั้งในเขตชุมชนหนาแน่น					
4) การแถลงข่าวการเลือกตั้งต่อสื่อมวลชน					
5) การให้ข้อมูลข่าวสารของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง					
6) การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง					

การจัดการเลือกตั้ง ส.ว. ของ กกต.จว.เลย	ระดับการดำเนินงาน				
	ดีที่สุด	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง
7) การเปิดโอกาสให้องค์การเอกชน / ประชาชนทั่วไปเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการเลือกตั้ง					
8) การเปิดโอกาสให้หน่วยงานอื่น/ ประชาชนทั่วไป เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเลือกตั้ง อาทิ เป็น กกต.เขต คณะอนุกรรมการประจำอำเภอ กปน. กนค. , และผู้ช่วยปฏิบัติงานต่าง ๆ เป็นต้น					
9) การจัดประชุมอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้ง					
10) การดำเนินการตรวจสอบการเลือกตั้งขององค์การเอกชน					
4. ด้านสืบสวนสอบสวน					
1) การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานรักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ เช่น ตำรวจภูธรจังหวัดเลย ปกครองจังหวัดเลย กองบังคับการอาสา รักษาดินแดนจังหวัดเลย กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดเลย และหน่วยทหารในพื้นที่จังหวัดเลย					
2) การจัดชุดปฏิบัติการรักษาความปลอดภัย และรักษาความสงบเรียบร้อย เช่น ชุดเคลื่อนที่เร็วประจำจังหวัดและอำเภอ รปภ. ที่ลงคะแนนล่วงหน้า รปภ.ประจำหน่วยเลือกตั้งและชุดป้องกันและปราบปราม					

การจัดการเลือกตั้ง ๕.ว. ของ กกต.จว.เลย	ระดับการดำเนินงาน				
	ดีที่สุด	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง
3) การชักซ้อมการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการรักษาความปลอดภัยและรักษาความสงบเรียบร้อย					
4) การจัดทำถังชุดรับแจ้งเหตุครอบคลุมทุกพื้นที่ มีความชัดเจน และรวดเร็ว					
5) การจัดชุดสืบสวนสอบสวนเพียงพอต่อการสืบสวนสอบสวนเมื่อมีเรื่องร้องเรียน					
6) การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสืบสวนสอบสวน					
7) การรับเรื่องร้องเรียนและการดำเนินการสืบสวนสอบสวน					
8) การพิจารณาเสนอความคิดเห็นว่าควรประกาศผลการเลือกตั้ง					
9) ความเป็นกลางของชุดสืบสวนสอบสวน					
10) ความเป็นกลางของ กกต.จว.					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านต่อแนวทางในการแก้ไขและข้อเสนอแนะต่อยุทธศาสตร์
การจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย

.....

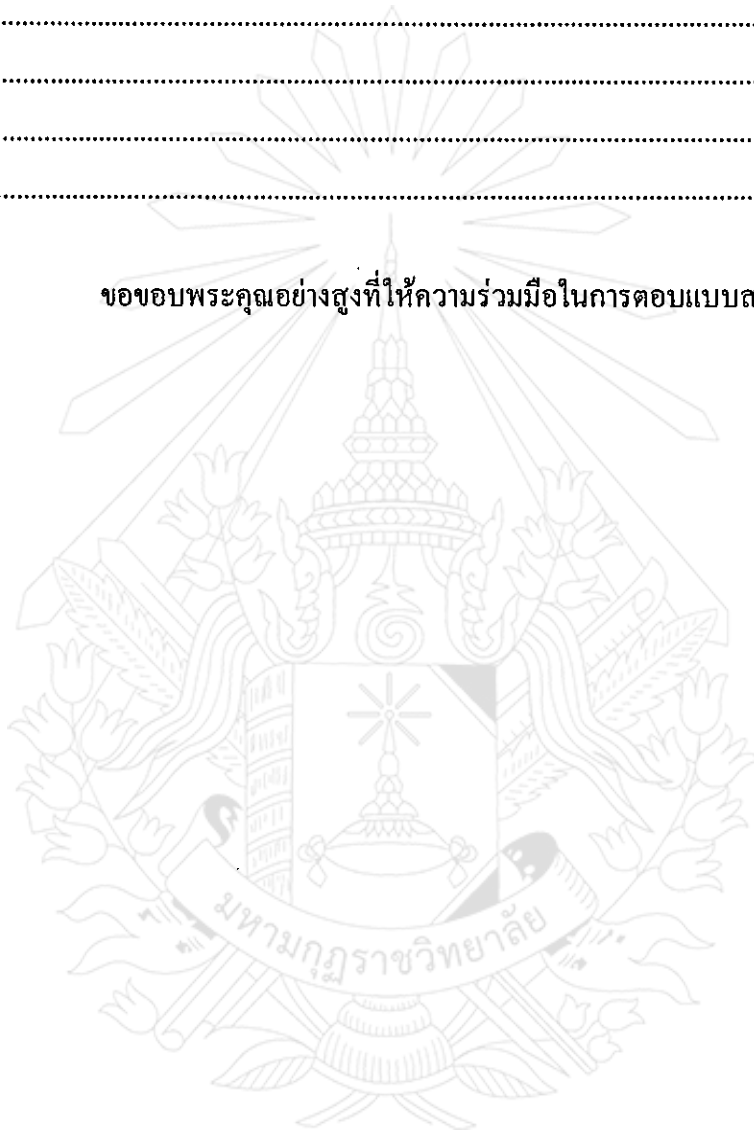
.....

.....

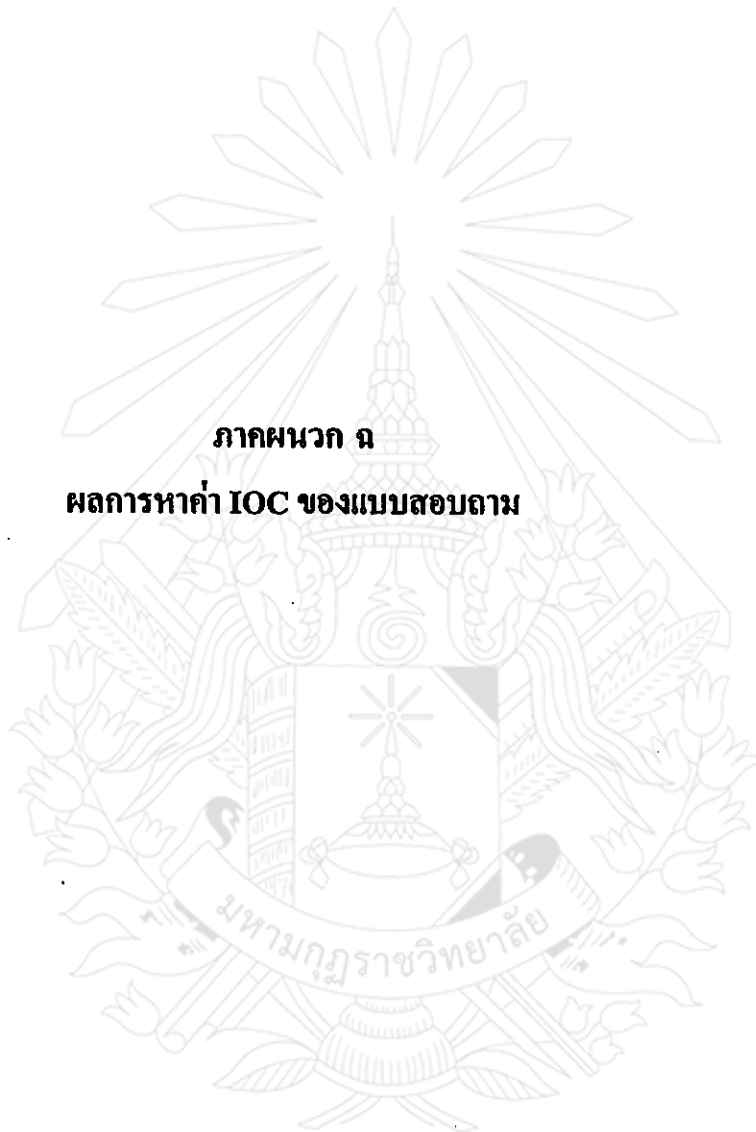
.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ง
ผลการหาค่า IOC ของแบบสอบถาม

ผลการหาค่า IOC ของแบบสอบถาม

Item-Total Statistics

	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ด้านการบริหารกลาง	
ข้อ 1	.893
ข้อ 2	.892
ข้อ 3	.894
ข้อ 4	.889
ข้อ 5	.892
ข้อ 6	.892
ข้อ 7	.897
ข้อ 8	.892
ข้อ 9	.891
ข้อ 10	.892
ด้านบริหารการเลือกตั้ง	
ข้อ 1	.891
ข้อ 2	.886
ข้อ 3	.886
ข้อ 4	.891
ข้อ 5	.888
ข้อ 6	.890
ข้อ 7	.889
ข้อ 8	.888
ข้อ 9	.889
ข้อ 10	.889
ข้อ 11	.888
ข้อ 12	.886

	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ข้อ 13	.888
ข้อ 14	.895
ข้อ 15	.891
ข้อ 16	.889
ข้อ 17	.891
ข้อ 18	.888
ข้อ 19	.886
ข้อ 20	.892
ข้อ 21	.891
ข้อ 22	.887
ข้อ 23	.890
ข้อ 24	.890
ข้อ 25	.890
ข้อ 26	.891
ข้อ 27	.891
ข้อ 28	.891
ข้อ 29	.891
ข้อ 30	.886
ข้อ 31	.890
ข้อ 32	.887
ข้อ 33	.890
ข้อ 34	.892
คำถามที่มีส่วนร่วม	
ข้อ 1	.892
ข้อ 2	.889
ข้อ 3	.893
ข้อ 4	.894
ข้อ 5	.893
ข้อ 6	.893

	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ข้อ 7	.891
ข้อ 8	.894
ข้อ 9	.891
ข้อ 10	.891
ด้านสืบสวนสอบสวน	
ข้อ 1	.893
ข้อ 2	.886
ข้อ 3	.887
ข้อ 4	.890
ข้อ 5	.888
ข้อ 6	.889
ข้อ 7	.891
ข้อ 8	.893
ข้อ 9	.893
ข้อ 10	.889

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.892	64

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นายคณิศร ชวาพา
วัน เดือน ปีเกิด	18 ตุลาคม 2501
ภูมิลำเนา	จังหวัดเลย
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 152 หมู่ที่ 2 ตำบลเมือง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย 42000
การศึกษา	
พ.ศ.2520	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนผู้ใหญ่อายุเลยพิทยาคม
พ.ศ.2541	ศิลปศาสตรบัณฑิต (การพัฒนาชุมชน) สถาบันราชภัฏเลย
หน้าที่การงาน	
พ.ศ.2521	นักเรียนพลตำรวจ สังกัด กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน เขต 4 ค่ายเสนาธิการยุทธ อำเภอมือง จังหวัดอุดรธานี
พ.ศ.2522	ลูกแถว กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนเขต 4 อำเภอมือง จังหวัดอุดรธานี
พ.ศ.2525	ลูกแถว กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนเขต 6 อำเภอมือง จังหวัดตาก
พ.ศ.2527	ผู้บังคับหมู่ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 ค่ายเสนาธิการยุทธ อำเภอมือง จังหวัดอุดรธานี
พ.ศ.2543	พนักงานการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดเลย
ปัจจุบัน	หัวหน้างานอำนวยการ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดเลย